

dolenjka, d.d.
NOVO MESTO

Cenejši nakupi pijač:
v "PRODAJNEM CENTRU-DISKONT ŽIVIL"
na Ljubljanski 31 - delovni čas vsak dan od 8. do
20. ure, v soboto od 8. do 13. ure
in v "DISKONTU" na Drski - delovni čas vsak
dan od 8. do 19. ure, v soboto od 8. do 13. ure.

DOLENJSKI LIST

Št. 30 (2605), leto L • Novo mesto, četrtek, 29. julija 1999 • Cena: 210 tolarjev

ISSN 0416-2242



vaš četrtkov prijatelj
DOLENJSKI LIST

KRKA NI PRIMERNA ZA KOPANJE

NOVO MESTO - Od 7. do 12. junija so delavci novomeške območne enote Zdravstvenega inšpektorata Republike Slovenije vzeli vzorce vode na neurejenih kopališčih na Krki. Analiza, ki so jo opravili na Zavodu za zdravstveno varstvo Novo mesto, je pokazala, da zaradi mikro-biološke in kemijske neustreznosti Krka ni primerna za kopanje na kopališčih Ot-očec (Jasa), Draga (pred mostom), Mačkovec in Loka.

Za prihodnost brez vojn in nasilja

Tradicionalno srečanje borcev Kočevskega odreda in občanov s slovenske in hrvaške strani meje je bilo letos prvič v Kočevski Reki - Slavnostna govornika Stanovnik in Grmič

KOČEVSKA REKA - V počastitev zgodovinskih dogodkov v času NOB na območju Kočevske Reke so kočevski borci v sodelovanju s KS in občino v soboto organizirali tovariško srečanje borcev Kočevskega odreda in občanov s slovenske in hrvaške strani meje. Okoli 3000 zbranih na tradicionalnem srečanju, ki je bilo po vsakoletnih srečanjih pri Taborski steni nad Belico, letos pa prvič v Kočevski Reki, sta nagovorila član glavnega odbora ZZB NOV dr. Janez Stanovnik in slovenski naslovni škof Vekoslav Grmič.

Dr. Stanovnik je poudaril, da ima Kočevska v NOB posebno mesto ne le zato, ker se je tu že aprila 1941 začela vstaja proti okupatorju, marveč tudi zato, ker samo na Kočevskem v vsej Sloveniji vse do leta 1943 ni bilo belogardističnih postojank, čeprav je bila v južnem delu Slovenije kolaboracija velika. "Tu je bilo več kot 10 duhovnikov, ki so neposredno sodelovali z OF in bili celo njeni aktivisti," je dejal in dodal, da je bila OF "resnično vseljudsko, globoko narodno gibanje", na kar da se danes ne le da pozabljati, ampak se zgodovino celo namerno potvarja. Poudaril je, da bi brez dogodkov med NOB, kot sta bili zasedanji v Kočevju in Črnomlju, kjer so bili postavljeni temelji slovenske državnosti, tudi desetdnevna vojna in dogodki pred njo izvenili drugače. "Novi rod je v 90. letih nadaljeval delo, ki smo ga začeli že med NOB," je dejal in pri tem borce poimenoval za silo kontinuitete v boju za svobodo in demokracijo, ki se ni začela, "kot to danes nekateri mislijo", je dejal, "še za njihovo zmago na volitvah".

Duhovnikov, ki so bili tesno povezani z ljudstvom, se je spomnil tudi mariborski naslovni škof Vekoslav Grmič, ki pa se je dotaknil tudi poveljnih pobor-jev v Kočevskem Rogu. Označil jih je za zločine, ki so vredni vse obsodbe, čeprav, kot je dejal, "jih skušamo povezati s tistim, kar se je prej dogajalo predvsem v ljubljanski pokrajini in je povzročilo bratomorno klanje." Dejal je, da se je sovraštvo, ki so ga med Slovenci zasejali ljubljanski izdajalci nadaljevalo tudi po končanem boju. Ker se ravno v tem kaže vojna v svoji naj-hujši podobi, da se namreč ne konča, ko utihne orožje na fronti, pa je dejal, da si moramo danes še toliko bolj prizadevati za prihodnost brez vojn in nasilja.



TOVARIŠKO SREČENJE - Slavnostni govornik dr. Janez Stanovnik je mladi rod pozval, naj čuva svobodo in samostojnost Slovenije kot zenico v svojem očesu. (Foto: M. L.-S.)

M. LESKOVŠEK-SVETE

Uspešni gimnazijski maturanti

Kar 98,84 odst. maturantov novomeške gimnazije je v prvem roku opravilo maturo - Povprečno več kot 20 točk, 9 več kot 30 točk, ena vseh 34

NOVO MESTO - V ponedeljek, 26. julija, so na priložnostni slovesnosti v Kulturnem centru Janeza Trdine v Novem mestu podelili spričevala letošnjim maturantom novomeške gimnazije.

Uspeh je iz leta v leto boljši, letošnji je že skoraj senzacionalen. Iz 6 oddelkov 4. letnikov gimnazije je maturo opravljalo 174 dijakov in dijakov in jo uspešno opravilo 172 ali 98,84 odst.; le 2 imata popravne izpite. Za primerjavo je treba povedati, da je v Sloveniji ta odstotek 86,02.

Letošnji novomeški gimnazijski maturanti so presegli tudi "magično" mejo 20 točk od 34 možnih, kar bi ustrezalo oceni prav dobro. V Sloveniji znaša povprečje 18,6 točke. Devet dijakov pa je doseglo več kot 30 točk, od teh je ena dijakinja, Metličanka Jasminka Pavlinac, osvojila vseh 34 možnih točk. Tem in vsem ostalim slovenskim maturantom, ki so presegli 30 točk, bo maturitetno spričevalo s pohvalo na posebni slovesnosti izročil šolski minister.

Na slovesnosti v Novem mestu so podelili tudi priznanja gimnazije tistim dijakom, ki so se še posebej izkazali pri delu na raznih področjih.

Tudi v novem šolskem letu bo na novomeški gimnaziji 6 oddelkov zadnjega letnika, tako da bo konec šolskega leta maturo opravljalo okoli 160 dijakov in dijakov te starodavne in pred nedavnim lepo obnovljene in posodobljene novomeške šolske ustanove.

A. B.

Dom starejših občanov v Trebnjem končan

Otvoritev doma bo v petek, 30. julija, ob 11. uri

Občina Trebnje, ki šteje približno 18.200 prebivalcev, si je dolga leta prizadevala za izgradnjo doma starejših občanov v Trebnjem, saj kar 120 njenih občanov sedaj prebiva v 22 domovih po celi Sloveniji.

Želja se nam je izpolnila v letošnjem letu, ki je še posebno pomembno, saj je leto 1999 razglašeno za mednarodno leto starejših oseb.

Temeljni kamen za gradnjo doma starejših občanov je bil položen konec oktobra 1996, odkar je minilo le dobri dve leti in pol, ko je dom zgrajen in seveda tudi opremljen.

Lokacija doma je v urbanem delu mesta Trebnje, v Starem trgu 63, v čistem okolju, brez večjega prometnega hrupa in se razprostira na površini 9.000 m², tloris objekta pa je 3.500 m². Dom bo nudil bivanje in oskrbo 136 oskrbovancem, omogočeno pa bo tudi dnevno varstvo. Oskrbovanci bodo lahko bivali v 24 enoposteljnih sobah, 24 dvoposteljnih in 16 štiriposteljnih sobah.

Dom razpolaga s šestimi bivalnimi enotami v dveh etažah, s centralno jedilnico in večnamenskim prostorom, knjižnico in čitalnico, delovno terapijo, fizioterapijo, ambulanto, servisnimi prostori (pralnica, kuhinja), upravnimi prostori in bifejem.

V okviru DSO je zgrajen tudi prizidek Varstveno-delovnega centra za 25 varovancev, katerim bo dom lahko nudil vse storitvene usluge.

Celotna investicija objekta, skupaj z opremo, znaša 730 milijonov tolarjev.

Poleg tega pa se končuje tudi izgradnja kapele, ki jo je s svojimi sredstvi financirala občina v višini 20 milijonov tolarjev.

Za občino bo dom zelo velika pridobitev, ker bo nudil starejšim varnost, oskrbo, drugi in bližnji domačin, zaposli pa bo tudi 50 delavcev, zvečine domačinov, posredno pa bodo vključeni v dom tudi krajani občine, ki bodo oskrbovali dom.

Zato vabljeni na otvoritev doma z mislijo: "Dom je potreba, možnost in obveznost do ljudi, ki so aktivno življenje preživeli z nami in so ustvarjali boljše razmere tudi za naše življenje, zato je čas, da zdaj mi poskrbimo za tiste, ki so potrebni domske oskrbe."

BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA, d.o.o. PE NOVO MESTO

Odpri! smo novo poslovalnico v Sevnici, Kvedrova 28. ☎ 0608/41-371.

BPH, Trdinova 1 (bivši hotel Kandija), ☎ 068/342-410
BPH, Rimska cesta 11, Trebnje, ☎ 068/460-730
BPH, Kolodvorska ul. 4, Črnomelj, ☎ 068/56-480

VARSTVO OKOLJA

Odpadki smo ljudje

Ponekod v Sloveniji je stalna praksa, da najmanj enkrat, raje pa dvakrat ali celo trikrat, na leto zbirajo in odvažajo nevarne odpadke iz gospodinjstev. Tako na Štajerskem in v Prekmurju, pa v Ljubljani, Domžalah, Idriji in drugje. V šestih dolenjskih občinah na območju nekdanje novomeške so tako akcijo prvič pripravili pred dnevi. V dobrih dveh tednih so na 21 odjemnih mestih zbrali dobrih 2.700 kg teh odpadkov, od strojnih olj, akumulatorjev, barv in lakov do čistil in zdravil.

2.700 kilogramov. Manj od pričakovanih, a je ta podatek kljub temu razveseljujoč. Vse to bi sicer končalo na komunalni deponiji ali - še bolj verjetno: na črnih odlagalistiščih, v gozdovih, vrtcih, ob potokih ali v njih. Tako pa je te nevarne odpadke za to usposobljeno in opremljeno podjetje zbralo, varno odpeljalo in poskrbelo za njihovo nevarno uničenje. Stvar je stala 1,7 milijona tolarjev. Tokrat bo plačala Komunala. Ampak, pravijo, zbiranje in odstranjevanje nevarnih odpadkov ne sodi v osnovno komunalno dejavnost in bo treba najti kakšen dodaten vir za to. Ker gre za pomembno okoljevarstveno stvar in ne velike stroške, se bo ta denar že našel. Bolj zaskrbljujoče je, da so na dveh zbirnih mestih zbrali po manj kot 10 kg odpadkov, na štirih pa nič! Kot da v gospodinjstvih v Bršljinu z okolico, v rateskem, gabskem in stopičkem koncu ni niti dekagrama nevarnih odpadkov. Menda se ja ne bodo izgovarjali, kot so se ob uvedbi obveznega zbiranja in odvoza komunalnih odpadkov, da gre po vaseh večina teh odpadkov na gnoj. Akumulatorjev, lakov in starih zdravil pa že ne mečejo na gnoj, saj niso neumni! Se je bati, da na kakšne bolj skrite in odročne kraje. Torej so neumni!

V Evropi zberejo na leto po 2 kg nevarnih odpadkov iz gospodinjstev na prebivalca, v Sloveniji okoli pol kilograma, v prvi akciji na območju šestih dolenjskih občin, v katerih živi okoli 60.000 ljudi, pa slabih 5 dekagramov. V Evropo nas bodo pripeljali tudi odpadki. A ne tisti v gozdovih in ob potokih, ampak skrbno in organizirano zbrani, varno odpeljeni in neškodljivo uničeni. Tako kot za turizem, tudi tu velja: Odpadki smo ljudje!

ANDREJ BARTEJ

Rudnika v Kanižarici ni več

Te dni bodo še zadnji tovarnjaki stresli pesek v glavni vpadnik kanižarskega rudnika ter s tem dokončno zasuli vhod v jamo - Še dela na površini - Prihodnje leto rudniški muzej

KANIŽARICA - Te dni se odvija zadnje dejanje v več kot 140-letni zgodovini rudnika rjavega premoga v Kanižarici pri Črnomlju. Sredi julija so namreč ugasnili in iz jame potegnili še zadnje vodno črpalko. To je bila tudi poslednja stvar, ki so jo rešili iz rudnika, ki so ga postopoma zapirali že več let, zadnji premost pa so v njem izkopali 1. junija 1996.

Skip, s katerim so iz jame pripeljali na tisoče ton premoga in ki je bil edino prevozno sredstvo za prevoz rudarjev v rudnik in iz njega, pa so trdno pričvrstili na izvozni stolp prav na mestu, od koder so nekdanji iz njega izsivali premog. V kanižarski rudnik se tako nihče ne bo spustil nikoli več. Medtem ko so med postopnim zapiranjem rudniške rove porušili, dva krajša pa je zalila voda, od 19. julija s peskom iz bližnjega kamnoloma na Suhorju zasipavajo še zadnja dva rova. Glavni vpadnik, ki je bil vhod v rudnik in izhod iz njega, so pokrili z železno rešetko, s tovarnjakov pa vanj iztresajo pesek. V zračni vpadnik pa pošiljajo pesek pod velikim zračnim pritiskom. Za zasutje obeh vpadnikov bodo potrebovali okrog 4.500 ton peska, kar pomeni, da bodo morali tovarnjaki pripeljati kar 450-krat. Vpadnika naj bi bila zasuta do konca julija. In takrat bodo v Kanižarici dokončno lahko rekli: "Nekoč je bil rudnik."

Potem bodo nadaljevali dela na površini. Kot je dejal Silvo Grdešič, direktor Rudnika Kanižarica v zapiranju, jih čaka še veliko dela

pri urejanju jalošišča in industrijske cone. "Vse poteka po načrtih. Tako bo rudnik 31. decembra letos dokončno zaprt. Takrat bomo tudi zabetonirali glavni vpadnik. Že nekaj časa pa hkrati z zapiralnimi deli urejamo rudniški muzej, ki naj bi bil odprt v sredini prihodnjega leta," je pojasnil Grdešič. Ob tem pa samo še zanimivost: še preden so začeli z zemeljske površine zasipavati glavni vpadnik, so rudarji rešili polha, ali morda njuna potomca, ki ju je lovec in rudarski nadzornik Leopold Pintarič pred sedmimi leti prinesel v rudnik. A se nista izgubila v bližnjem gozdu, temveč se zadržujeta ob nekdanjem vpadu v rudnik. Rudarji pa jima, tako kot že leta, prinašajo priboljške.

M. BEZEK-JAKŠE

ANDREJU PAVLIŠČU MATURITETNO SPRIČEVALO S POHVALO

ČRNOMELJ - Na črnomaljski gimnaziji je v letošnjem junijem roku opravljalo maturo 34 dijakov, uspešnih pa jih je bilo 29. Črnomaljski gimnaziji so imeli letos torej 85-odstotni uspeh, kar je odstotek pod republiškim povprečjem. Povprečno število točk pri tistih, ki so bili uspešni na maturi, pa je višje kot lani in znaša 19,3 točke. Andrej Pavlišič, ki je dosegel 31 točk, bo prejel spričevalo s pohvalo. Od tistih, ki v prvem roku niso opravili mature, pa imajo štirje po en popravni izpit, eden pa dva, medtem ko ni povsem padel nihče.

VREME
Ob koncu tedna bo razmeroma jasno, suho in toplo vreme.



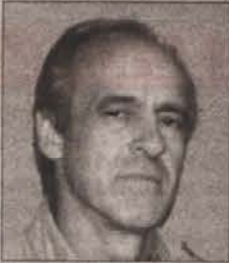
DEVET NAJBOLJŠIH - Od 174 dijakov zadnjega letnika novomeške gimnazije jih je 172 uspešno opravilo maturo v prvem roku. Povprečno število točk, ki so jih dosegli, presega 20 od 34 možnih, devet pa jih je doseglo več kot 30 točk, med njimi Jasminka Pavlinac (prva z leve) vseh 34. Tem bo maturitetno spričevalo na posebni slovesnosti izročil šolski minister. Poleg omenjene dijakinje so ti dijaki še (po abecednem redu): Blaž Brulc, Sara Brulc, Mateja Gorenc, Maja Goršin, Matevž Harlander, Tina Kočevar, Nataša Steklarska in Katja Šturm. (Foto: A. B.)

Ali dobite in vzamete račun?

Včasih boste videli valjati se ob blagajni v trgovini veliko listkov - računov, ki ostajajo za kupci. Je med takimi pozabljenimi blagajniškimi izpiski tudi tisti, ki je namenjen vam? Ali v trgovini vzamete račun? Ali vam račun trgovec sploh da, ali morate zanj prositi? V tokratni anketi smo spraševali prav o tem. K temu nas je spodbudila zakonska določba, po kateri lahko inšpekcija kaznuje prodajalca in vas kot kupca, če nimate pri sebi računa, s katerim bi pri izhodu trgovine pojasnili poreklo sveže dišečih žemljic v vaši lastni nakupovalni vrečki, denimo. Pravna država s takim zakonskim določilom želi vpeljati red in finančno disciplino med gospodinje, upokojece, cicibane, veletrgovce in druge v Sloveniji. Te pravice ji seveda ne krati nihče, zato med gospodinjami in podobnimi vsakdanjimi zgledi lojalnosti državi obravnavana zakonska strogost že rojeva sadove. Res, ljudje za žemljice dobivajo od prijanznih trgovcev račune, te dajejo v žepu, s tem pomagajo vzdrževati tovrstni red in disciplino v deželi in tako ravnajo prav. Vendar so v deželi primeri, ko je blago, vredno za nekaj kaminov žemljic, v obotoku brez najmanjšega računa. Ampak to so primeri, katerih razsežnosti presegajo povprečje. V povprečju pa začenja vladati red v deželi.



HANA HUTAR, dijakinja iz Črnomlja: "Poznani mi je, da moram vzeti v trgovini račun. Če mi ga trgovec da, ga res vzamem, posebej pa ga od njega ne zahtevam. Vendar mislim, da je prav, da velja predpis, da kupec plača kazen, če ne vzame računa, ki mu ga trgovec da. Zadnje čase pa opažam, da prodajalci še posebej opozarjajo svoje stranke, naj vzamejo s seboj račune."



IVAN MATJAŠIČ iz Metlike: "Vem, da moram vzeti račun tako v gostilni kot v trgovini, sicer lahko plačam kazen. Vendar, iskreno povedano, to storim le redkokdaj, ker se mi listki samo valjajo po žepih. Morda poročeni moški bolj spravljajo račune, da lahko ženi dokažejo, kam so dali denar. Sicer pa bi bilo prav, da bi tiste brez računov najprej le opozorili in šele potem kaznovali."



GORAZD ŠOSTER, univ. dipl. ekon., pripravnik v Krki Zdravilišča v Novem mestu: "Že prej sem jemal račune, po uvedbi DDV-ja jih zahtevam. Se vedno se skušajo nekateri s tem, da ne dajo računa, ogniti plačilu tega davka. Na novi novomeški bencinski črpalki me je človek na blagajni vprašal, če hočem račun. Ko sem ga vprašal, če je brez računa ceneje, me je samo čudno pogledal."



MOJCA RETELJ, samostojna podjetnica, vodja gostinske obratovnice v Trebnjem: "Moram priznati, da doslej nisem tako vestno zbirala računov kot zdaj, po uvedbi zakona o davku na dodano vrednost. Verjetno je razlog za spremenjen odnos do računov tudi moja dvojna zavezanost k spoštovanju zakona, saj se soočam z DDV-jem tudi kot podjetnica in zahtevam podobno od sodelavcev."



POLONA PRAZNIK, dijakinja Srednje vrtnarske šole Celje, doma iz Sevnice: "Sploh ne vem kaj dosti o davku na dodano vrednost. Kot dijakinja imam tudi bolj malo možnosti, da bi ne vem kako zapravljala, zato tudi nimam dosti opraviti z računi. Sploh se jih ne branim vzeti, da pa bi ga zahtevala za sladolead ali sok, se mi zdi kar malo smešno."



MATJAŽ KRAJNC, udeleženec javnih del v projektu Usposabljanje za trženje v turizmu, doma v Brestanici: "Trgovci dajo račun, prav želijo, da ga vzamem. V zadnjem času v glavnem dajo zelo pregledno napisan račun. Povedo ti, da te lahko inšpekcija kaznuje, če te dobi brez računa. Trgovci tako delujejo prav vzgojno. S to strogostjo pri računih želi država narediti red."



DARINKA BERIBAK, pomočnica vzgojiteljice v vrtcu Mavrica Brežice: "V trgovinah dajo račun. Vzamem ga, po uvedbi davka na dodano vrednost čisto zmeraj. Ne vem za primer, da bi kdo plačal kazen, vendar mi je znano, da so predvidene kazni, če ne bi imel računa. Če je tak predpis, potem bodo verjetno inšpekcije kontrolirale. Zakaj so to tako zaostri, nisem razmišljala."



NADA BLATNIK, upokojenka iz Ribnice: "Račune sem od nekdaj shranjevala, saj so tudi trgovci samo ljudje in se lahko zmotijo. Ker gledam na trgovca predvsem kot na človeka, nikoli nisem imela nobenih težav. Če mi prej morda kje niso vedno dali računa, kot denimo na stojnicah z zelenjavo, pa se mi po uvedbi DDV-ja to še ni zgodilo. Po stari navadi račun tudi vzamem in ga pregledam."



OLIVIYA METELKO, učiteljica v Novem mestu, doma iz Kočevja: "Po 1. juliju skoraj v vseh trgovinah kupce opozarjajo na račune. Prej jih nisem shranjevala, sedaj pa jih celo pregledam. To me zato spominja na uveljavitev prepovedi kajenja. Sprašujem se, če ne bi bilo pametneje, da bi država najprej poskrbela za službe in plače, da bi sploh lahko kupovali in plačevali davke?"

Nevarni odpadki iz gospodinjskih

V prvi akciji se je zbralo 2.729 kg teh odpadkov - Največ odpadnih motornih olj, izrabljenih akumulatorjev, barv in lakov - Spomladi spet

NOVO MESTO - Od 5. do 20. julija je v šestih občinah (območje nekdanje občine Novo mesto), na katerih deluje novomeška Komunala, potekalo zbiranje nevarnih odpadkov iz gospodinjskih. To je bila prva taka akcija na tem območju, ki jo je organizirala in vodila Komunala. Doslej so nevarne odpadke iz gospodinjskih skupaj z drugimi odvažali na deponijo v Leskovcu.

V tej akciji so na 21 zbirnih mestih (od tega jih je bilo 15 v mestni občini Novo mesto) zbrali 2.729 kg nevarnih odpadkov iz gospodinjskih. Odpadke je zbiralo, odpeljalo in poskrbelo za nenevarno odstranitev za to usposobljeno podjetje Kemis iz Radomelj. Večino teh odpadkov odpeljalo na sežig v tujino, le iztrošene akumulatorje in baterije predelajo pri nas v Mežici.

Med nevarne odpadke iz gospodinjskih sodijo: laki, barve, topila, smole, olja, emulzije, hladilne tekočine (antifriz), lepila, kiti, kozmetični izdelki (ličila, pršila, čistila); odpadne kemikalije (npr.

solna kislina, lužni kamen, varekna, živorebrni termometri ipd.); zdravila, škropiva in drugi fitorepovski pripravki; akumulatorji in baterije.

Največ se je nabralo odpadnih motornih olj - 1.088 kg, akumulatorjev - 849 kg ter barv in lakov - 524 kg; pesticidov je bilo 163 kg, kemikalij 72 kg, zdravil 18 kg, baterij dobrih 11 kg, najmanj pa čistil - le dobra 2 kg. Če ne upoštevamo zbirnega mesta na komunalni deponiji v Leskovcu, kjer so zbrali 534 kg teh nevarnih odpadkov, so jih največ zbrali v Stranski vasi (318 kg), v Mirni Peči (226 kg) in Orehovici (208 kg), od 45 do 200 kg na nekaterih

drugih zbirnih mestih; zelo malo na novomeškem Glavnem trgu (6 kg) in v Dolenjskih Toplicah (8 kg), v Bršljini, Stopičah, na Ratu in v Gabrju pa so delavci Kemisa s posebej opremljenim kamionom nosilnosti 7 ton zamenjali, da bi kdo prinesel vsaj dekagram kakšnega nevarnega gospodinjskega odpadka.

Ta akcija je novomeško Komunalo stala okoli 1,7 milijona tolarjev. Čeprav v tej prvi akciji niso zbrali toliko nevarnih odpadkov iz gospodinjskih, kot so pričakovali, so v Komunali zadovoljni, da se je to sploh začelo in si bodo zelo prizadevali, da jo bodo spomladi spet pripravili, saj gre za varovanje okolja, razbremenitev deponije komunalnih odpadkov in ne nazadnje za spodbujanje in krepitev okoljevarstvene in ekološke zavesti sploh.

A. B.

VID ZA SUZANO IN DONA

NOVO MESTO - Humanitarni zavod VID iz Kranja je po dveh mesecih uspešno zaključil akcijo, v kateri so v sodelovanju z regijskim časopisom Gorenjski glas zbrali okoli milijon tolarjev za nakup stopnišnega vzpenjalca za 8-letnega Miho Gasparja iz Bohinjske Bistrice, ki že od rojstva boleha za cerebralno paralizo in epilepsijo. Sedaj ta humanitarni zavod zbira prispevke še za tri pomoči potrebne otroke, med njimi sta dva z našega območja: za 12-letnega Suzano Brčina iz Črnomlja bi radi kupili računalnik komunikator, za 11-letnega Dona Maliča iz Novega mesta (o njem smo pisali v 28. številki našega časopisa) pa transportni voziček. Sredstva zbira na žiro računu Humanitarnega zavoda VID št. 51500-603-33738, s pripisom "Komunikator za Suzano" ali "Voziček za Dona".

ZAČELA SE JE AKCIJA ZA VOZIČEK ZA DONA

NOVO MESTO - Dolenjski list je nedavno skupaj s Humanitarnim zavodom Vid iz Kranja pričel akcijo zbiranja denarja za nakup transportnega vozička za Dona Maliča iz Novega mesta, ki ima cerebralno paralizo. Voziček bo stal okrog 300.000 tolarjev, do 26. julija pa se je na akcijo odzvalo prvih sedem darovalcev, ki so skupaj prispevali 40 tisočakov. In sicer Helena Lindič iz Krmelja 2.000 tolarjev, Metka Cimermančič iz Brusnice 10.000 tolarjev, Olga Logar iz Ljubljane 1.000 tolarjev, Berus, d.o.o., Novo mesto 15.000 tolarjev, Janko Badovinac iz Novega mesta 5.000 tolarjev, Alojzija Potrč iz Stopič 2.000 tolarjev in družina Zvezdane in Zvoneta Rožanca z Otočca 5.000 tolarjev. Vsi, ki bi želeli pomagati Donu, lahko nakažejo denar na žiro račun Humanitarnega zavoda Vid št. 51500-603-33738, s pripisom "Voziček za Dona".

FALESKINI SPET NA STOPNIČKAH

STRAŽA - V nedeljo, 25. julija, je motorist Sergej Faleskino iz Straže nastopil na dirki za pokal Alpe Adria v Misano v Italiji, kjer je v konkurenci 35 dirkačev iz Madžarske, Italije, Hrvaške, Slovaške in Slovenije v razredu 125 ccm dirkal izvrstno in spet stopil na zmagovalne stopničke. Z 20 točkami, ki jih je dobil za drugo mesto v Misano, je po štirih dirkah v skupnem vrstnem redu pokala Alpe Adria trdno na drugem mestu.

Dom starejših občanov nared

V petek bodo v Trebnjem odprli Dom starejših občanov in Varstveno delovni center - Gostoljubje za 136 oskrbovancev - Vrednost naložbe z opremo vred 730 milijonov tolarjev

TREBNJE - Celotna vrednost naložbe za Dom starejših občanov (DSO) Trebnje (odprli ga bodo v petek ob 11. uri, slavnostni govornik pa bo minister Tone Rop) skupaj z Varstveno delovnim centrom znaša 630 milijonov tolarjev. Država je zagotovila 70 odstotkov sredstev, občina pa 30 odstotkov.

Pri tem je upoštevano, da je občina odkupila in komunalno opremila 9000 m² zemljišča na lokaciji v Starem trgu (tlorisna površina stavbe je 3500 m²). Če pa bi upoštevali še notranjo opremo, za katero je moral DSO najeti posojilo v višini 100 milijonov tolarjev, znaša vrednost DSO 730 milijonov tolarjev. Končujejo pa tudi izgradnjo kapelice, vredne 20 milijonov tolarjev, ki jo bo v celoti financirala občina.

DSO v Trebnjem bo nudil gostoljubje 136 oskrbovancem, in sicer bodo za 120 oskrbovancev organizirali celotno oskrbo in nego, za potrebe dnevnega varstva pa bo dom ponudil svoje storitve 16 oskrbovancem. DSO razpolaga s 24 enopostelnimi sobami, 24 dvopostelnimi in 16 štiripostelnimi sobami. Zaposlil bo tudi 50 delavcev, pretežno iz trebanjske občine.

Po besedah v.d. direktorice DSO Majde Ivanov zaradi potreb in interesa po domski oskrbi že sedaj razmišljajo o dograditvi zmogljivosti vsaj še za 50 oskrbovancev, pa tudi o gradnji posebnih stanovanj za starejše.

P. P.

Beg možganov v začaranem krogu

V Belo krajino se po končanem študiju vrne le malo mladih, a še tisti, ki so pripravljeni priti, navadno zelo težko najdejo zaposlitev - Študenti bodo poiskali pomoč pri županih

GRM PRI METLIKI - Na višjih in visokih šolah študira, dela bodisi magistriraj ali doktorat okrog 620 študentov iz Bele krajine. Približno 200 jih sodeluje tudi v Klubu belokranjskih študentov, ki je eden od več kot 40 tovrstnih klubov v Sloveniji. Res, da so v klubu zadnje čase pripravljali predvsem izlete, zabavne in literarne večere, a jeseni se nameravajo lotiti tudi resnejših tem.

Kot je povedal podpredsednik Kluba belokranjskih študentov Andrej Kure, doma iz Grma pri Metliki, želijo začeti reševati predvsem problem bega možganov iz Bele krajine. Malo je namreč Belokranjcev, ki so se po končanem študiju v večjih mestih pripravljeni vrniti v Belo krajino. In še tisti, ki želijo priti nazaj v rojstni kraj, navadno zelo težko najdejo zaposlitev ali obupajo prej, preden jo najdejo. "Pred časom smo se študenti pogovarjali s semiškim županom Jankom Bukovcem. Njegova ideja je bila, da bi študenti povedali, kje so se pripravljali zaposliti. Morda bi bilo potem lažje najti službo za njih. Res je, da so v večjih središčih večje možnosti za zaposlitev, dodatno izobraževanje in napredovanje. Zato ne čudi, da se navadno odločijo - ne glede na to, kako mamljiva je zaposlitev v večjih mestih - za vrnitev v Belo krajino

le največji patrioti," je pojasnil Andrej Kure.

Tako se v Beli krajini vrtijo v začaranem krogu: če ni izobraženih ljudi, ni napredka, a če ni slednjega, tudi izobraženci nimajo veliko možnosti za zaposlitev. Kot je povedal Kure, nameravajo jeseni začeti ta problem načrtno reševati z vsemi tremi belokranjskimi župani. Ne nazadnje tudi zato, da ne bi ljudje vedno mislili, da je krivda, da se ne vračajo v domače kraje, vedno le na strani študentov.

Sicer pa se je belokranjski študentski klub poleg zabav in izletov dogovoril tudi za popuste za člane v nekaterih trgovinah. Jeseni naj bi uredili za študente avtobusne prevoze v Ljubljano in na-



Andrej Kure

zaj. V začetku avgusta pa pripravljajo v Gribljah tridnevni piknik za člane študentskih klubov iz vse Slovenije, na katerem pričakujejo okrog tisoč ljudi. "Sicer pa je v naš klub povabljen in dobrodošel vsak, ki je pripravljen delati," pravi Kure.

M. BEZEK-JAKŠE

Mariborsko pismo

Novi Mariborčan - Djordje Balašević!

Lent izčrpa: fizično in finančno

V Mariboru je na začetku minulega tedna zavladalo polno mrtvilo. Zdi se, kakor da po napornem mednarodnem poletnem festivalu Lent 99 počivajo vsi: organizatorji, obiskovalci in tudi poročevalci. To pa niti ne preseneča, saj je festival Lent, ki ga vsako leto na začetku poletja organizira Narodni dom v Mariboru, tako velika in množična prireditev, da Mariborčane popolnoma izčrpa - fizično in finančno. Domala vse prireditve na festivalu si je bilo sicer mogoče ogledati brezplačno ali po simboličnih cenah, vendar pa so številnim obiskovalcem znali mojstrsko izvabiti denar iz žepov gostincev.

Sedaj so že znani tudi natančni statistični podatki z letošnjega festivala Lent, ki po vseh številkah sodi med največje festivale v srednji Evropi. Festival je trajal 17 dni, v njegovem okviru pa so na 20 prireditvenih prostorih pripravili 280 koncertov in predstav ter še enkrat toliko drugih prireditev (skupaj 560 dogodkov) za obiskovalce vseh starosti - od predšolskih otrok do starostnikov. Na festivalu je sodelovalo 3500 nastopajočih iz 28 držav, na vseh prireditvah pa so zabeležili skupaj - reci in piši - okoli 400 akreditiranih novinarjev, fotoreporterjev in televizijskih snemalcev...

Na festivalu Lent pa se je na t.i. "koncertu presenečenja" predstavil tudi novi Mariborčan - največja zvezda estrade v nekdanji Jugoslaviji Djordje

Balašević, ki je za svoje nove someščane pripravil brezplačen koncert. Na njem je povedal, da je skupaj z družino po končanih napadih Nata na Zvezno republiko Jugoslavijo pobegnil iz Srbije - pa ne pred vojno, temveč pred mirom, saj se je v njej zaradi svojega dolgoletnega zavzemanja za mir počutil vse bolj ogroženega, poleg tega pa ni imel več možnosti za ustvarjanje, ker na srbski radioteleviziji njegovih pesmi že od vukovarske tragedije naprej niso več predvajali. Dejal je, da je ugotovil, da je v Srbiji mir za njega bolj nevaren kot vojna in da mu večja nevarnost preti s kopnega kakor iz zraka.

Na koncertu v Mariboru se je Balašević obiskovalcem, ki so ga sprejeli z viharim navdušenjem, predstavil skupaj s celotno družino: s soprogo Olivero, postavnima hčerkama Jeleno in Alekso ter s sinčkom Aleksom. Ob koncu koncerta si je v poznih nočnih urah Balašević sinček Aleksa posadil celo na rame, ta pa se je naslonil nanj in na očkov glavi zaspal.

Sicer pa trenutno novi Mariborčan snema ploščo v studiu Megamix v Razvanju pri Mariboru. Kakor pravi, ji bo dal naslov "Devetdeseta". Po končanem snemanju se bo Djordje Balašević napotil na turnejo po različnih evropskih metropolah, njegova družina pa si bo poskušala urediti življenje v štajerski metropoli, kjer se bo po težji nesreči, ki jo je preživela, rehabilitirala tudi njegova hčerka Jelena.

Djordja Balaševića so Mariborčani priskrbovali, za novega someščana pa je pripravil sprejem tudi mariborski župan Boris Sović. Na njem je Balašević povedal, da bo za someščane pripravil pravi celovečerni koncert - in to v decembru! Kdo ve, s čim bo ta pevec, ki vedno preseneča, presenetil takrat?

TOMAŽ KŠELA



Kdo bo čistil Novolesove odplake?

Ogromen prispevek za priključitev Novolesa na kanalizacijo znižali skoraj za polovico - Velike površine, malo odplak - Nenavadna začasnost sklepa občinskega sveta

NOVO MESTO - Za priključitev na javno kanalizacijsko omrežje in s tem na čistilno napravo v Češči vasi bi moral straški Novoles po veljavnem obračunu v mesecu dni plačati 26 milijonov tolarjev. Tako visokega prispevka v Novolesu nikakor niso pripravljali plačati in so se z novomeško Komunalo dalj časa pogajali za njegovo znižanje. O tem je tekla beseda tudi na zadnji seji občinskega sveta.

"Mi na to gledamo povsem ekonomsko," pravi direktor Novolesa Zvone Novina. "Tako in tako bomo zgradili kemično čistilno napravo in kanalizacijo med tovarniškimi objekti, kar nas bo po predračunu stalo kakih 94 milijonov tolarjev. Da bi ob kemični postavitvi še biološko čistilno napravo, bi nas stalo največ še 35 milijonov tolarjev. Zakaj naj bi torej za enkratni prispevek za priključitev na javno kanalizacijsko omrežje plačali 26 milijonov, ob tem pa po sedanjih cenah še po 6 milijonov tolarjev na leto za čiščenje, ki pa se bo v kratkem še močno podražilo? Taka investicija bi se nam torej ob vseh dodatnih stroških povrnila najkasneje v dveh letih." V pogajanjih je Komuna pristala, da se Novolesu prispevek za priključitev na kanalizacijsko omrežje zniža iz 26 na 15 milijonov tolarjev. Novina pravi, da so bila pogajanja o tem trda, a korektna. Na koncu je Komuna pristala na Novolesovo "ponudbo", saj priznava, da sedanje obračunavanje tega prispevka ni pravično, saj se obračunava po površini, ne pa po dejanskem odvajanju odplak. V primeru Novolesa je ta razkorak še posebej očiten, kajti Novoles ima v Straži kar 8,5 ha pokritih površin in od tega naj bi plačali prispevek, čeprav je

odplak malo. Komunala pa povrh vsega pripravlja nov pravilnik, po katerem bodo kanalizacijski prispevek obračunavali po dejanskih odplakih, kar je razvidno iz porabe vode. "Ob tem je treba povedati, da Novoles ne onesnažuje okolja, vsekakor pa veliko manj kot marsikatera velika novomeška firma," trdi Novina. "Lakirniške odplake odvažajo Komuna, kar seveda plačamo, odpadne suhe snovi pa shranjujemo in jih vsake toliko časa skupaj z Revozovo pošiljajo odpeljati na uničenje v Francijo." Znižanje prispevka za Novoles je bilo že na dnevnem redu junjske seje novomeškega občinskega sveta, vendar se takrat svetniki o tem niso odločali, češ da potrebujejo še druge

podatke, med drugim tudi o poslovanju Novolesa. Po odločnem nastopu direktorja Novine na zadnji seji sveta, ko je svetnikom povedal, da je Novoles pripravljen plačati 15 milijonov tolarjev, in to v treh mesecih, s čemer se strinja tudi Komunala, so v odmoru le prišli do nekakšne rešitve. Glede na to, da so bili novolesovci gostje na seji in da so nasploh seje sveta javne, pa je bilo rečeno čudno, da jim niso dovolili ostati še toliko časa, da bi slišali, kakšen sklep je svet sprejel. Kakor koli že: sprejeli so predlagano znižanje prispevka na 15 milijonov, vendar naj bi bil ta sklep začasen. Zakaj tako, kaj to pomeni, za kakšno začasnost gre, koliko časa naj bi ta začasni sklep veljal in kaj bo potem, ko bo "časnost" minila, o tem pa nič. V Novolesu pa tako in tako do prejšnjega tedna sklepa še niso dobili in se še niso mogli odločiti, kaj bodo naredili.

A. BARTEJ

Urejena topliška občina

Ob prazniku občine Dolenjske Toplice podelili priznanja turističnega društva za urejenost javnih površin

DOLENJSKE TOPLICE - V počastitev praznika občine Dolenjske Toplice 22. julija so na prireditvi na vrtu gostilne Lovec, na kateri je nastopil Sentjernejski oktet, podelili priznanja domačega turističnega dru-

štva za urejenost javnih površin v občini. Pred tem so odprli prenovljeno in dograjeno arheološko pot Cvinger, prvega pohoda po njej ob strokovnem vodstvu pa se je udeležilo okoli 80 ljudi. Ob tej priložnosti so ponatisnili tudi zloženko o topliškem prazgodovinskem gradišču Cvinger in v avli zdraviliškega hotela Kristal o tem postavili informativno razstavo, ki jo bodo lahko prenesli tudi kam drugam.

Komisija v sestavi Jelka Hudoklin, Dejan Klančičar, Mateja Perko, Tanja Strniša in Metka Zupančič si je v dneh od 16. do 20. julija ogledala Dolenjske Toplice in vasi v občini. Največ pozornosti pri ocenjevanju urejenosti so namenili javnim površinam. Ugotovili so, da so Dolenjske Toplice in vasi v občini razmeroma dobro urejene in vzdrževane in da je na splošno pri tem opazen napredek. Še vedno pa so kraji, ki s svojo neurejenostjo kvarijo sicer dober splošni vtis.

Med večjimi naselji so za najljepše urejeno ocenili novo naselje v Meniški vasi, sledita območje Zdravilišča Dolenjske Toplice ter Tabor mladit. Med manjšimi vasi so najlepše urejene: stari del Dolenjskih Sušic, Selišče in Verdun. Ocenjevali so tudi urejenost in vzdrževanost pokopališč in sakralnih objektov. Med pokopališči so na prvo mesto postavili pokopališče v Loski vasi in območje Baze 20 s partizanskimi grobišči, med cerkvami pa cerkev sv. Uršule na Malem Riglju, sledita cerkvi sv. Antona v Meniški vasi in sv. Ane z župniščem v Dolenjskih Toplicah.

Morali pa so pograti neprijetno urejenost oz. slabo vzdrževanost nekaterih javnih površin v občini. Tako bi morali več pozornosti posvetiti urejanju in vzdrževanju pokopališč v Dolenjskih Toplicah, športnih površin pri topliški šoli, delu obrtne cone Sela, neurejeni kanalizaciji in cesti v starem delu Meniške vasi, prometno neustreznemu urejenim povezavam do šole, saj so te poti nevarne, brez pločnikov in javne razsvetljave, ter si prizadevati za odstranitev ovir za invalide v središču zdraviliških Dolenjskih Toplic.

"Ne gre pozabiti, da živimo v občini, v kateri je turizem zelo pomembna dejavnost. Zato si prizadevamo, da se bosta urejenost in vzdrževanost vseh javnih površin v naši občini približali danes pohvaljenim," je ob koncu podelitve dejal Andrej Hudoklin, predsednik Turističnega društva Dolenjske Toplice.

A. B.



DOMAČE OBRTI - Ob praznovanju občinskega praznika so v Dolenjskih Toplicah poskrbeli tudi za prikaz žive, bogate, a v vsakdanjem življenju preveč skrite domače obrti. Številni obiskovalci so si z zanimanjem ogledali izdelke domače obrti in njihovo izdelovanje "v živo". Marsikateri pehar, pletena košara in rezbarija so hitro našli kupca. (Foto: A. B.)



PRIZNANJA ZA UREJENOST - Turistično društvo Dolenjske Toplice je ob praznovanju občinskega praznika podelilo priznanja za najlepše urejene in vzdrževane javne površine. Na fotografiji: Jožetu Bučarju (prvi z desne), predsedniku Društva za urejanje partizanskih grobišč v Rogu, izročata priznanje za urejenost in vzdrževanost Baze 20 s partizanskimi grobišči topliški župan Franci Vovk (drugi z leve) in predsednik turističnega društva Andrej Hudoklin. (Foto: A. B.)

Filatelija je tudi raziskovanje

Alojz Tomc se s filatelijo ukvarja od otroštva - 50 let novomeškega društva - Nagrada za Jakčevo zbirko - Najstarejši novomeški poštni žig iz leta 1812

NOVO MESTO - Čeprav je Alojz Tomc v Dolenjski banki kot operater-programer zaposlen še ne celi 2 leti, je s to hišo na nenavaden način sodeloval že pred več kot 20 leti. Leta 1978 je namreč 31. oktobra, na dan varčevanja, v takratni črnomaljski enoti Dolenjske banke postavil razstavo svojih znamk na temo denar na znamkah. Leto ali dve zatem so si to razstavo lahko ogledali tudi v centralni banki v Novem mestu.

Tomc se s filatelijo ukvarja že od leta 1971, ko je bil v 5. razredu grmske osnovne šole. Takrat se je pridružil filatelističnemu krožku, ki ga je vodila gospa Lucija Budna, in se je za znamke tako navdušil, da je hkrati obiskoval še krožek na Osnovni šoli Katja Rupena, današnji OŠ Center. In filatelija je Tomc ves ta čas stanovitno zvest, saj je to več kot le njegov konjiček, je predanost in ljubezen.

Zadnje leto in pol je tudi predsednik Filatelističnega društva Novo mesto, ki šteje okoli 120 članov in bo septembra praznovalo 50-letnico delovanja. Ob tej priložnosti bodo izdali zbornik o zgodovini in delu društva, Tomc pa zanj pripravila prispevek o novomeških poštinih žigih. "Najstarejši doslej znani poštini žig Novega mesta je iz leta 1812, se pravi iz časa, ko je naše mesto spadalo pod Napoleonove Ilirske province," je povedal Tomc. Društvo poleg filatelistov združuje tudi numizmatike in kartofile.

Sprva je Tomc zbiral tudi star denar, in to papirnat in kovance, sedaj pa se s tem manj ukvarja. Tudi znamke sedaj zbira bolj tematsko, tako ga zanimajo denar in minerali na znamkah, ena njegovih najboljših zbirk pa je tako imenovana Jakčeva - zbira namreč vse, kar je na znamkah povezano s tem velikim Novomeščanom: znamenje, ki jih je on oblikoval, njegova dela na znamkah idr. Ta bogata zbirka bo razstavljena septembra ob 100-letnici Jakčevega rojstva v Jakčevem domu v Novem mestu. Za to zbirko je Tomc pred tremi leti na državni razstavi dobil visoko priznanje - srebrnega verigarja.

A. BARTEJ



Alojz Tomc

Med ljudmi prevladuje prepričanje, da je filatelija drag konjiček. "Odvisno je od tega, kaj zbiraš, kakšne želje imaš in kako se znaš krotiti," se nasmeje Tomc. "Velika večina članov našega društva zbira le slovenske znamke, tudi jaz se bolj zanimam za slovensko filatelijo, v zadnjem času pa še posebej za stare poštne žige in z njimi povezano poštno zgodovino pa za stare razglednice. Filatelija ni samo zbiranje znamk in vlaganje v albume, ampak je tudi raziskovanje, kar človeka pripelje do brskanja po knjigah, arhivih, zanimanja za zgodovino in prav v tem je največji čar filatelije," razlaga poznavalec. Nobenega pravega filatelista ne zanima količina, število znamk pri njih ni nikakršno merilo in na to tudi nič ne dajo. Tomc je že pred mnogo leti imel okoli 60.000 znamk, pa jih je potem, ko se je odločil za tematsko zbiranje, ogromno za majhen denar prodal ali razdal.

"Nakup znamk ni dobra naloga, razen če na dražbah v tujini ne kupuješ dragocenih znamk, ki dosegajo ceno, ki gre v desetstisoče mark. Naša filatelija je konjiček, ki ga gojiš zase. Je pa tudi strast in ko te zgrabi, pozabiš na vse drugo. Dobra stran je tudi ta, da smo filatelisti več doma, saj filatelija zahteva veliko časa." Tega pa Tomcu ob službi, družini in gradnji hiše prej primanjkuje kot ostaja še za kaj drugega kot za filatelijo.

Apartmajsko naselje Topliška vas

V Dolenjskih Toplicah bo novomeški Hrast gradil apartmajsko naselje - 6 objektov, 65 apartmajev - Ugodna posojila

DOLENJSKE TOPLICE - Obrtna zadruga Hrast je pripravljena na gradnjo apartmajskega naselja Topliška vas, ki bo zrastle na obrobju Dolenjskih Toplic na površini 11.000 m². Računajo, da bodo v mesecu dni dobili enotno lokacijsko gradbeno dovoljenje in gradnja bo takoj stekla. "V letu dni bodo prvi apartmaji zgrajeni, kdaj pa bo naselje povsem zgrajeno, je odvisno od dinamike prodaje. Za sedaj je zanimanje veliko in če bo tako, bo gradnja končana do konca prihodnjega leta," pravi direktor Hrasta Martin Bajuk.

Topliško vas, ki bo zrastle na mirnem kraju le dobrih 200 m od zdravilišča, bo tvorilo 6 sodobno in domiselno oblikovanih objektov, v katerih bo 65 apartmajev; gre za 5 različnih tipov apartmajev, površine od 45 do 93 m². Pritličje osrednjega objekta v naselju je namenjeno za poslovne prostore.

Kot rečeno je za nakup apartmajev v Topliški vasi precej zanimanja. "Zlasti povprašujejo ljudje z Gorenjskega, Primorske in Ljubljane, saj bo zanje to najbližje apartmajsko naselje v zdraviliškem kraju," pravi Bajuk. Lastniki bodo apartmaje

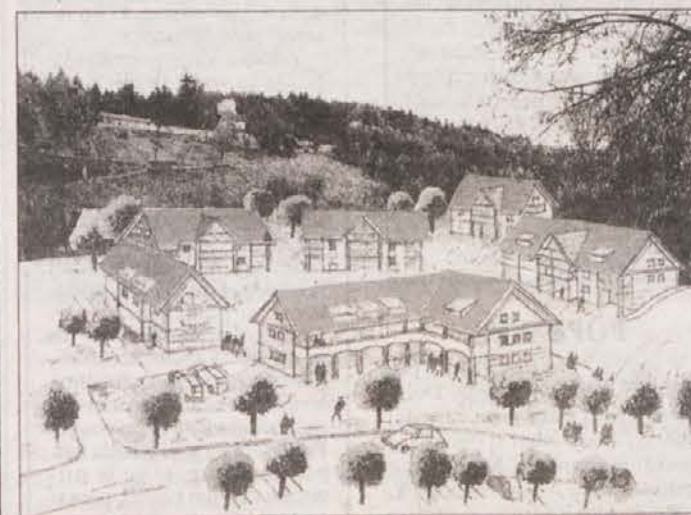
lahko, ko jih ne bodo uporabljali, prepustili v upravljanje tamkajšnjemu zdravilišču. Tudi sicer bo Topliška vas tesno povezana s Krko Zdravilišči, ki bo Hrastov partner pri upravljanju naselja in bo lastnikom in drugim gostom nudila vse storitve. V Hrastu so uredili, da bo za nakup apartmaja moč dobiti ugodno dolgoročno bančno posojilo.

Glede na zanimanje Hrast gleda še naprej in kaj lahko se zgodi, da bo kmalu ob tem zrastle še eno podobno apartmajsko naselje.

A. B.

50 LET GASILSTVA V ZBURAH

ZBURE - Gasilci iz Zbur pravljajo to soboto, 31. julija, ob 17. uri slovesnost ob 50-letnici obstoja, humanega dela in organiziranega gasilstva. Svečanost bo začela povorka gasilcev, nato bodo nastopili Fantje z vasi, godba in lovski rogisti. Podelitvi zahval in priznanj pokroviteljem, ki so omogočili nabavo tovrstnega vozila Renault 250M za avtocestno, bo sledila veselica. Gasilci bodo poskrbeli za pijačo in jedajo, Ansambel Ivana Puglja pa za prijetno razpoloženje.



TOPLIŠKA VAS - Skica apartmajskega naselja Topliška vas, ki bo kmalu zrastle v Dolenjskih Toplicah.

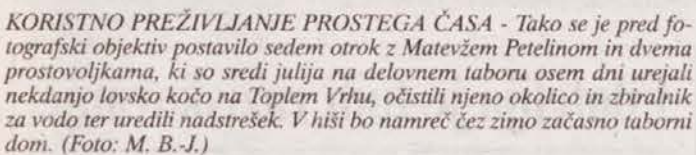
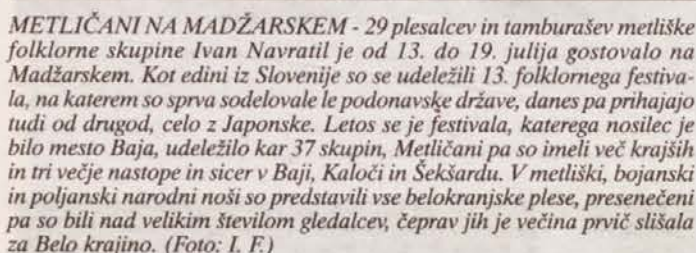
Čestitamo!

Ena gospa je rekla, da je Evropa strašno onesnažena. Tam vsak član gospodinjstva prispeva po 2 kili nevarnih odpadkov na leto, pri nas pa le po 5 dek. (Ostalo je pa varno skrito v hostah.)

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 16. do 25. julija so v novomeški porodnišnici rodile: Saša Cotic-Markovič iz Podturna - Jureta-Janeza, Mateja Medle iz Zapuž - Nastjo, Andreja Vrlinč iz Črnomlja - Ano, Ivica Brajdič s Cviblja - Ivico, Mateja Zupančič z Vranovičev - Eno, Marina Sudac iz Žakanja - Filipa, Erika Vrtačič iz Sentjerneja - Roka, Branka Skedelj iz Malega Orehka - Moniko, Bernarda Matkovič iz Dragutina - Manco, Ana Zunič iz Semič - Urško, Polonca Bahor iz Črnomlja - Urško, Bojana Zupančič z Drganjih sel - Nadjo in Aljaža, Martina Cajnar iz Križevske vasi - Tadeja, Silvestra Salehar z Blata - Metko, Wanda Mantelj-Brkopec iz Stopič - Frana, Darja Vavtar iz Trebče vasi - Damjana, Alenka Gregorčič iz Mokronoga - Tima, Marina Pasar iz Žužemberka - Jana, Stanislava Černe iz Semič - Mojco, Alenka Rodič iz Smarjških Toplic - Sandro, Sandra Pečarič s Smednika - Majo, Bernarda Uršič iz Sentruperta - Staša in Slavica Tomič iz Črnomlja - dečka.

IZ NOVEGA MESTA: Nathalie Drčar-Zbogor, Prečna 4a - Mašo, Lidija Volkar, Krallova ulica 1 - Alena, Mateja Rajk, Vrhe pri Dolžu 9 - Žana, Marija Smajdek, Krallova ulica 49 - Neja, Silva Ostojič-Kaps, Cesarjeva ulica - Jakoba, Lilijana Moretti, Seidlova cesta 66 - Tinkaro in Bojana Jurkovič, Zabjak - dečka.



Otroci iz vse Slovenije v nekdanji lovski koči na Toplem
Vrhu čez poletje nabirajo življenjske in delovne izkušnje

TOPLI VRH - Čeprav stoji nekdanja lovska koč na Toplem Vrhu sredi gozda na črnomaljskem obrobju Kočevskega

Roga, pa je letošnje poletje v njej zelo živahno. Pred nedavnim jo je namreč kupil Matevž Petelin, ustanovitelj in predsednik Društva za motopedagogiko, edinega v Sloveniji, ki se ukvarja s psihomotorično obravnavo otrok v razvoju.

Poleg te osnovne dejavnosti imajo v društvu tudi program "Street-ul'ca", v katerem pomagajo osnovnošolcem koristno zapolniti njihov prosti čas. Tako so že od leta 1993 pripravljali počitniške tabore v Suhi krajini, letos pa so se prvič odločili za belokranjski Topli Vrh. A ne zgolj po naključju. Petelin je namreč že dlje časa iskal v Kočevskem Rogu primerno hišo, v kateri je nameraval urediti taborni dom. A kmalu potem, ko je kupil nekdanjo lovsko kočo na Toplem Vrh, je občina Kočevje ponudila v odkup gozdarsko kočo v Žagi-Rogu.

"Koča v Žagi-Rogu naj bi bila nared prihodnjo pomlad, prehodno pa bo za taborni dom služila hiša na Toplem Vrh, kjer bo potekala vzgoja otrok v okviru društva. Ker pa je bila precej zapuščenca, okrog nje pa je bilo zelo zaraščeno, moramo hišo in njeno okolico najprej urediti. Tako smo v juliju že pripravili štiri in osem dnevni delovni tabor, naslednjega osem-dnevnega pa načrtujemo v avgustu," je povedal Petelin. Za to

gustu, je povedal Petelin. Za te taborne se lahko odloči vsak prostovoljno, se prijavi na razpis, seveda pa mora sprejeti pravila, ki veljajo na taboru. Zanj se odločajo otroci iz vse Slovenije, stari od 13 do 15 let.

Takšni tabori so po Petelinovem mnenju dobri zato, ker dobijo otroci na njih življenjske izkušnje in vsaj nekaj delovnih navad. "Žalostno pa je, da država za edino tovrstno društvo v Sloveniji ne da tako rekoč nič. Zato si pomagamo s pokrovitelji, veliko truda in denarja pa vložim tudi sam," pravi Matevž Petelin, ki bo začel septembra delati v semiški osnovni šoli z romskimi otroki, hkrati pa bo urejal taborni dom v Žagi-Rogu.

M. B.-J.

V črnomalskem gospodarstvu in malem gospodarstvu se dobički povečujejo, izgube pa zmanjšujejo
- Najnižje plače pri samostojnih podjetnikih - 56 odst. prihodkov ustvarjenih v tuiini

ČRNOMELJ - Gotovo bi bilo biskupskemu poslovanju družb in samostojnim svetniki obravnavali prej kot šele je tudi takšna, čeprav nekoliko za, ker pokaže, kje v občinskem gospodarstvu še marsikaj postoriti.

Lani je bilo v črnomaljski občini 485 samostojnih podjetnikov, ki so imeli 488 zaposlenih, ustvarili pa so 15 odst. vseh prihodkov v črnomaljskem gospodarstvu. Le nekoliko več so ustvarili v 190 malih podjetjih, kjer je bilo 686 zaposlenih. 58 odst. vseh prihodkov v gospodarstvu je ustvarilo dvoje velikih podjetij s 1.238 zaposlenimi, ostalo pa 8 srednje velikih podjetij s 325 zaposlenimi. Iz številnih podatkov, ki so bili svetnikom na voljo v obširnem gradivu, je gotovo zanimiva višina povprečne bruto plače. Pri samostojnih podjetnikih je bila 59 tisoč tolarjev, v malih podjetjih 95 tisočakov, v srednjih podjetjih 134 tisoč in v velikih podjetjih 129

tisoč tolarjev. Čeprav se je povprečna plača v občini, ki je znašala lani 119 tisočakov, tudi realno povečala v primerjavi z letom 2007 in je tudi hitreje naraščala kot v regiji ali državi, je bila še vedno za 19 odst. nižja od regijskega in za 16 odst. od slovenskega povprečja.

Glede na prihodek, število zaposlenih in velikost premoženja je bila v črnomaljski občini v lanskem letu najbolj zastopana predelovalna dejavnost. V njej je delalo več kot tri petine vseh zaposlenih v občini, ustvarili pa so 66 odst. vseh prihodkov v občini. Največ gospodarskih družb, kar 79 od 200, pa je bilo na področju trgovine, popravil motornih vozil

in izdelkov široke porabe. Ne gre prezreti podatka, da so črnomaljske gospodarske družbe ustvarile 56 odst. prihodkov na tujih trgih. Prav tako pa tu di ne, da jih je imelo kar 127 čisti dobiček, 58 pa čisto izgubo. Vendar pa se je izguba znižala, medtem ko se je dobiček povečal. Tudi sicer na črnomaljski

• Na območju Upravne enote Črnomelj, ki poleg črnomaljske obsega še semiško občino, je bilo lani 907 brezposlenih, kar je za skoraj 19 odst. manj kot leto prej. Lani se je že drugo leto zapored v črnomaljski Upravni enoti število brezposelnih zmanjševalo, medtem ko se je leta 1995 in 1996 povečevalo.

občinski upravi z zadovoljstvom ugotavljajo, da so se razmere v gospodarstvu in malem gospodarstvu v občini izboljšale.

Na področju družbenih dejavnosti so ali pa še bodo v semiški občini letos opravili številne naložbe
- Priprave na razširitev vrtca - Obnova trškega jedra - Kmalu bry pri Perovem mlinu

SEMIČ - V semiški občini načrtujejo v letošnjem letu vrsto naložb na področju družbenih dejavnosti. Gre za naložbe v šolstvu, zdravstvu, kulturi in še kje. Težko je reči, katera investicija je najpomembnejša, zagotovo pa občani že zelo težko pričakujejo razširitev vrtca in dokončanje nekaterih del, s katerimi bodo ublažili perečo prostorsko stisko pri varstvu otrok.

Idejni projekt razširitve vrta je že izdelan in potrjen, v izdelavi pa je izvedbeni projekt njegove razširitve. V tem mesecu naj bi bil dokončan tudi nadstrešek pri vrtcu, ki bo veljal brez davka na dodano vrednost 2,7 milijona tolarjev. Poleg tega bodo obnovili še sanitarije v starem delu osnovne šole, za kar bodo odsteli 860 tisočakov uredili ozvočenje v osnovni šoli ter opremili tri učilnice za devetletko, s katero bodo v prvem razredu začeli letošnjo jesen. Za slabih 5 milijonov tolarjev pa so v občini odkupili tudi hišo v bližini osnovne šole, v kateri bodo uredili knjižnico. Občina bo pomagala tudi pri nakupu ozvočenja v kulturnem domu, ki velja skoraj milijon tolarjev.

V Semicu že nekaj časa obnavljajo tudi trško jedro. Tako je doslej župnik Janko Štampar sam financiral obnovo stare kašče, dolge 18 metrov in široke 10 metrov. Vnaprej pa naj bi priskočili na pomoč tudi občina in država. Tako načrtujejo, da bodo letos uredili v nekdanji kašči večnamenske prostore, za kar bi odšteli 5,8 milijona tolarjev, prva prireditev pa naj bi bila za občinski praznik konec oktobra. Prav tako bodo obnovili notranje dvorišče, kar naj bi večinoma poldrugi milijon tolarjev.

obnova taborskega obzidja pa bi bila še za 200 tisoč tolarjev dražja.

Na muzejski stavbi v Semiču so že popravili stopnice, uredili bodo tudi razsvetljavo v galerijski sobi. Pri cerkvi sv. Trojice na Vinjem Vrhu so končali z restavriranjem zunanjega oltarja in s posegi na sliki, kar je veljalo 1,8 milijona tolarjev. Načrtujejo pa še, da bodo zaprli zračne kinete, za kar bodo odšteli dva milijona tolarjev. Prav toliko naj bi namenili za statično sanacijo in prezentacijo razvalin gradu na Smuku. Čistili bodo tudi razvaline gradu Krupa, pri Perovem mlinu pa namesto sedanje za-

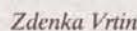
• V drugi polovici letošnjega leta bodo obnavljali tudi semiško zdravstveno postajo. Zamenjali bodo okna, uredili čakalnico in nabavili dodatno opremo. Ocenjujejo, da bodo dela veljala 12,5 milijona tolarjev, polovico denarja pa bo zagotovila država.

ŽUPAN NAJ PREDLAGA PRIMERNE PROSTORE

METLIKA - Odbor za oživitve stare Metlike je na metliškoga župana Slavka Dragovana naslovil dopis, v katerem piše, da je na okrogli mizi o oživiljanju starega mestnega jedra, ki je bila v Metliki v začetku julija, predstavnik Upravne enote Metlika Toni Krašovec izjavil, da se je Upravna enota pripravljena vrniti v stari del mesta, če ji zagotovijo primeren prostor za delo. "Na podlagi te izjave vas pozivamo," je zapisal odbor v pismu županu, "da uradno podate predlog primernih prostorov v starem delu mesta. Hkrati vam tudi predlagamo, da problematiko oživiljanja starega mestnega jedra obravnavate na seji občinskega sveta."

POPRAVEK

V zapisu "Metlika gostila pobratime" v prejšnji številki Dolenjskega lista nam jo je zagodel tiskarski škrt. Med sponzorji je pomotoma izpustil Konfekcijo Vesna, lastnice Vesne Slobodnik, in Kmetijsko zadrugo-mesarijo Metlika. Prizadetim se opravičujemo.



Zagnanost rojeva uspehe

Vodja najuspešnejše dolenske ekipe prve pomoči CZ

KANIŽARICA - Zdenko Vrtin iz Kanižarice so pred tremi leti kot članico civilne zaščite povabili na 80-urni tečaj prve pomoči. Ker je že prej poučevala prvo pomoč v šoli, ji je tečaj veliko pomenil, saj je na njem preverila in dopolnila znanje. A že naslednje leto so jo s črnomalske civilne zaščite povabili na pripravo na tekmovanje, kar je bil zanj še poseben izziv.

Takoj je namreč postala tudi vodja šestčlanske ekipe prve pomoči pri črnomaljski civilni zaščiti. "Ko smo se prvič pomerili na regijskem tekmovanju, smo imeli precej smole, odnesli pa smo veliko izkušnje. Lani smo na regijskem tekmovanju že zmagali, na državnem pa smo med 12 ekipami zasedli 4. mesto. Prav tako smo se tudi letos med osmimi ekipami na regijskem tekmovanju najboljše odrezali in sedaj nas čakajo naporene priprave na državno prvenstvo, ki bo jeni." pove Vrtinova.

Zdenka Vrtin pohvali ekipo, ki jo vodi. Pravi, da so člani zelo ambiciozni, pridni, zagnani, resni. Skratka, zelo utečeni in kot ena družina. Letos se je poleg njene regijskega tekmovanja udeležila še ena črnomaljska ekipa, ki je zasedla drugo mesto. "Nikoli v tej ekipi nismo videli tekmečca, ampak smo sodelovali, si pomagali, na njih prenašali izkušnje ter jih učili. Kot kažejo rezultati, kar uspešno," je zadovoljna Vrtinova, ki so jo kot vodjo pohvalili tudi na tekmovanju. Predvsem pa je vesela, če lahko z znanjem, ki ga je pridobila v civilni zaščiti, pomaga tudi ljudem v nesreči.

M. B.-J.

Črnomaliski drobir

KULTURA - Tajnica Zveze kulturnih društev Črnomelj Ksenija Khalil je vsem večjim gostinjskim obratom in turističnim agencijam v Beli krajini poslala razjeten kup programov za kulturne prireditve "Poletje v Črnomlju", in sicer v slovenskem in angleškem jeziku. V dopisu je zapisala, da želijo s kulturnimi prireditvami popestriti poletno turistično ponudbo ter tako gostom, ki so prišli v Belo krajino, narediti njihovo počitnikovanje prijetnejše. Belokranjce je prosila, da propagandni material razdelijo gostom. Toda glede na obisk na prireditvi pretekli petek je program ni bil dovolj. Očitno jim morala poslati še brezplačne vstopnice...

PODRITJA - Črnomalci, a ne oni, se zgražajo nad razpadajočo hišo v Ulici Staneta Rozmana, ki je mestu vse prej kot v ponos. Marko Kobe, svetnik iz Starega Brgaja, je zato predlagal, da "pristojni organi od lastnika ostro zahtevajo ureditev stavbe". Z odgovorom pa ne on ne kdo drug najbrž ni bil zadovoljen. Z občinske uprave so namreč pojasnili, da nimajo vpliva na obnovo stavb, ki so v zasebni lasti. Čeprav že več let pomagajo pri prodaji obeh Novotecninskih hiš v Ulici Staneta Rozmana, ki jih lastniki nimajo namena obnavljati, se niso iznašli recepta, kako bi propadajoči stavbi našli drugega in predvsem bolj pestrega lastnika. Celo ko jim je uspelo dobiti skupaj predstavniške lastnika in Bregada kot kupca, so prvi objubili, da bodo ponudili ponudbo za prodajo hiš, se ni zšlo. Lastniki propadajoče sramote niso storili niti tistega najmanj, kar bi lahko, da bi se rešili nebežnutebja.

Semiške tropine

RADIO - Semiški svetniki so bili na zadnji seji pred poletnimi počitnicami tako presenečeni in rečni hkrati, da se kdo zanima za njih, da v prvem trenutku sploh niso vedeli, kaj bi storili. Za njenje za dodelitev frekvence so jih namreč zaprosili Studio D, podjetje Robert s elektronik, radio Salamon in radio Veseljak. Pa to se na koncu vrli Semičani niso odločili, da bodo dali pozitivno njenje kar vsem, pa naj se potem sami borijo med seboj. Zdrava konkurenca poslušalstvu tako in tako ne more škoditi.

Ž-JI - V zadnji številki meseca
nika Belokranjec je bil na sred-
njih straneh na veliko in na dol-
go napisan program velike semi-
ske turistične prireditve Semski
pohet. Zelo pregledno in berljivo
od tu za tiste s slabšim vidom! Ne-
udno pa je bilo, da je bil povsod
am, kjer naj bi bila črka "ž", pra-
nen prostor. A bralce je bolj kot
pomanjkanje ž-jev zanimalo
takšne privilegije je imel Janko
Bukovec, kajti edini "ž", ki je bil
uporabljen na obeh straneh, je bil
besedi "župan" pred njegovim
menom. Morda se je avtor bal,
da bi iz besede "upan" ljudje
potegnili preveč izpeljank. Ena
primernejših bi gotovo bila, ko je
žudi župan prebral omenjeni stra-
ni, ob-upan.



Kočevska je napovedala državi vojno

Kočevski občinski svet je sprejel dva pomembna dokumenta: razvojne programe občine in spomenico o svoji odgovornosti za razvoj Kočevske - Prvič enotni in odločni takšni ostati

KOČEVJE - V odsotnosti župana je v ponedeljek zadnji predpitanjski sejo kočevskega sveta prvič vodil novi podžupan Jože Lindič. Prvič na dosedaj sedmih rednih sejah 24-članskega sveta pa se je tudi zgodilo, da so samooklicane opozicijske stranke toplo pozdravile in soglasno podprle predlog pozicijske stranke in sicer dokument, za katerega je v imenu predlagatelja, stranke LDS, podžupan Janez Černač dejal, da z njim napovedujejo državi vojno.

Po sprejemu poslovnika o delu občinskega sveta, ki so ga sprejeli brez razprave, so svetniki soglasno sprejeli dva pomembna dokumenta. Prvi so razvojni programi občine in sicer dolgoročni, poimenovali Trajnostni razvoj, in srednjeročni za obdobje 1999 do 2002, v katerem so za vsa področja življenja in dela v občini določene tudi prednostne naloge ter nosilci nalog in so vse naloge tudi že

finančno ovrednotene. Drugi, ki so mu osnova prav sprejeti razvojni programi in v njem začetne usmeritve, kot je denimo za področje gospodarstva, naj se rento iz državnih gozdov uporabi za razvojne programe na Kočevskem, pa je spomenica o odgovornosti za razvoj Kočevske s simboličnim imenom Kočevska danes in jutri.

PROSTOVOLJCI IZPOLNILI PRIČAKOVANJA

KOSTEL - Dvotedenski mednarodni mladinski delovni tabor v občini Kostel se je uspešno zaključil z ugotovitvijo, da bodo prostovoljci prihodnje leto spet gostje te južne slovenske občine. Organizator je imel ob izdatni pomoči občine Kostel in domačega turistično-sportnega društva dobre razmere za delo. Očistili so skoraj tri kilometre sprehajalnih poti, spodnji del Kostela, kjer se križata kočevska in kostelska peš pot, pet izvirov vode (v občini jih je skupaj 20, ki kličejo na pomoč), pomagali so pri obnovi grajske "škarpe", skupaj s člani TSD Kostel pa so očistili pot od izvira do slapa Nežice in še kaj. V prostem času so taborniki obiskali najbolj zanimive turistične in zgodovinske točke v občini ter z domačini prisluhnili predavanju dr. Staneta Južniča o Kostelu.

"Ne prosimo za pomoč, ker bi se počutili neobogljani in revni in zato ne pričakujemo miloščine, ampak ustvarjalno sodelovanje in partnerstvo države pri uresničevanju naših in razvojnih programov države za Kočevsko," je o namenu spomenice, ki jo bodo posredovali vladi, parlamentu, ministrstvom za kmetijstvo ter okolje in prostor, poslancem s kočevsko-ribniškega območja ter Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov RS, povedal Černač. Dodal je, da bodo pri zahtevah, ki se v najpomembnejših točkah nanašajo na rento iz gozdov, zakupnine za kmetijska zemljišča, zazidalna zemljišča ter park, vztrajali. Če ne drugače, kot je pristavil Urban Dobovšek (LDS), "tudi z malo nepokorščine".

M. LESKOVŠEK-SVETE



FRIDERIKOV TURNIR V DOLGI VASI - Podjetje Mercator, Kmetijsko gospodarstvo Kočevje, je pri brunarici v Dolgi vasi pripravilo konjeniško prirediteljski turnir. Poleg majske in avgustovske mednarodne dirke na hipodromu Mlaka je to tretja velika prireditev kočevskega podjetja. Šlo je za dogodek, ki v veliki meri obuja izročila veččin konjenikov iz zgodovine. Z imenom in vsebino so namreč oživel tudi spomin na bližino gradu Fridrihtajin in dogajanju v njem. Pred več kot tisoč obiskovalci se je petnajst tekmovalcev pomerilo v snemanju obroča s kopjem (Veronika venček), najbolj natančno roko pa je imela Veronika Stabuc iz Tržiča. V konjeniških veščinah je zmagal Dušan Šandok iz Ljubljane. (Foto: M. Glavonjič)

SPOMENIK BORCEM BO PRESTAVLJEN ŠE LETOS

LOŠKI POTOK - Glede na ureditveni načrt južnega dela občinskega središča Hrib je bilo predlagano in tudi sprejeto, da se osrednji spomenik padlim v NOV prestavi na prostor ob stavbi nekdanje osnovne šole, katere prenova gre pravkar h koncu in v kateri bodo imeli svoje prostore občina, krajevna skupnost, krajevni urad in še nekatere druge dejavnosti. Spomenik zdaj stoji na kraju, kjer bodo po novem parkirna mesta. Nova lokacija bo vsekakor bolj primerna. Na občini pravijo, da bo spomenik predstavljen takoj, ko bo končana obnova in bo urejena okolica obnavljajoče se stavbe, ki je bila zgrajena 1901. leta in je vsaj ta trenutek najimenoitnejše poslopje v Loškem Potoku.

A. K.

Ribnica naj vrne "pozabljeni" denar

Proračun za lani "pod streho" - Goli in bos?

SODRAŽICA - Na zadnji seji občinskega sveta so v Sodražici obravnavali tudi zaključni račun občine Ribnica za lansko leto. Poročilo so sicer sprejeli, a so pod drobnogled vzeli nekaj komunalnih zadev, za katere je bil lani v občinskem proračunu zagotovljen denar, ni pa bil porabljen.

Za rekonstrukcijo ceste Podklanec-Kadice v dolžini 600 metrov je ribniška občina, katere del je bila do novega leta tudi nova občina Sodražica, že tretje leto namenila denar, lani dva milijona tolarjev, cesta pa je še naprej luknjasta in skoraj neprevozna do parka Kadice. Od treh milijonov tolarjev za obnovo pločnika v ulici 25. maja so lani porabili le nekaj več kot 350 tisoč tolarjev, hoja ob regionalni cesti Zlebič-Sodražica pa je še naprej zelo nevarna. Sodraški svetniki niso bili za-

dovoljni s pojasnilom nekdanje občine, da denar za rekonstrukcijo ceste proti parku ni bil porabljen zato, ker niso bile urejene zemljiško-knjižne zadeve in ni bilo pridobljenega soglasja. Sprejeli so sklep, da bodo na račun nerealiziranih postavk od občine Ribnica zahtevali, da jim v najkrajšem času nakažejo njihov denar, torej nekaj manj kot pet milijonov tolarjev.

"V Ribnici so imeli lani nekaj preseženih postavk, čeprav so za nekatere najeli posojila. Mi bomo vztrajali, da pridemo do našega denarja, saj so ga nekdanji ribniški svetniki soglasno namenili za naložbe v našem kraju, potem pa se je zapletlo. Pri delitvi bilanc nismo imeli večjih pripomb, a goli in bos iz stare občine zagotovo ne bomo odšli," je povedal sodraški župan Andrej Pogorelec. M. G.



OKRNJENE KMEČKE IGRE PRI SVETEM GREGORJU - Pred dve tedna zaradi močnega naliva preložene tradicionalne kmečke igre podeželske mladine pri Sv. Gregorju so prizadeti člani tamkajšnjega turističnega društva v nedeljo sicer izvedli, a jim je tudi tokrat zagodlo deževno vreme. Tekmovanja v košnji, grabljenju trave, glasbenih točkah in igri presenečenja, (tekmovalce vsake ekipe je moral pojesti po deset banan) so se udeležili mladi iz Brež pri Ribnici, z Velikega Osohnika pri Velikih Laščah, iz Loškega Potoka in Sv. Gregorja. Prvo mesto so osvojili tekmovalci z Velikega Osohnika v sestavi Tomaž Garbas, Vladimir Tekavec, Lucija Tekavec, Tina Žunič in Lovrenc Gradišar. (Foto: M. Glavonjič)

Če ne bo centra, bodo stari avtomobili

Dogovor o načrtih za ureditev območja novega Itasa - Poleg poslovnega in proizvodnega centra tudi parkirišče za tovornjake - Alternativa je predelava starih avtomobilov

KOČEVJE - V kočevski občini, kjer je brezposelnost 19-odst., nujno potrebujejo proizvodne programe za 300 do 400 ljudi. Možnost za njihovo zaposlitev vidijo v ureditvi poslovnega in proizvodnega centra na območju nekdanjega novega Itasa. Po dogovoru, ki ga je kočevska občina zato podpisala s podjetjem Avtotreiding in Svit iz Slovenske Bistrice, naj bi ga uredili v dveh fazah.

Zaradi preselitve proizvodnega programa nadgradnje tovornih vozil družbe Avtotreiding, d.o.o., iz Kočevja v Novo Gorico so se sprostile prostorske zmogljivosti v poslovnih in proizvodnih hali novega Itasa. Ker je tako v interesu Avtotreidinga, ki je lastnik skoraj 7 hektarjev skupno nekaj čez 9 hektarjev obsežnega kompleksa novega Itasa, kot kočevske občine, ki ima v lasti 1,5 hektarja nekdanjih Itasovih površin, da prostori ne bi ostali prazni, so skupaj s podjetjem za svetovanje in trgovino Svit podpisali dogovor o ugotavljanju skupnih interesov na območjih in površinah na območju novega Itasa.

Po dogovoru nameravajo v prvi fazi urediti del poslovnega objekta za trgovsko-poslovno-storitvene dejavnosti, preostali del, ki sodi v drugo fazo, pa bo ostal namenjen proizvodni dejavnosti. Za vse dejavnosti bodo zagotovili parkirne prostore, poleg tega pa bodo na 3.700 kv. metrih uredili tudi parkirišča za začasno parkiranje tovornih vozil. Interesantom za neproizvodne dejavnosti bosta investitorja, Avtotreiding in Svit, ponudila prostore v dveh etažah 60 X 40 metrov velikega objekta, objekt 90 X 30 metrov in ostale nezazidane površine pa bodo na voljo za nove proizvodne programe, za katere je po podat-

kih kočevskega PIC-a v Kočevju velik interes.

Dogovor predvideva tudi, da bodo za površine, ki jih imata v lasti Avtotreiding in občina, skušali poiskati kompleksne vsebinske rešitve za izrabo prostora. Ob tem razmišljajo tudi o pomoči ministrstev za delo in malo gospodarstvo v smislu vzpostavitve podjetniškega inkubatorja, ki bi omogočil hitrejši razvoj podjetništva. Če zaradi premajhne zainteresiranosti za nove prostore na območju novega Itasa načrtov o poslovnem in proizvodnem centru ne bodo mogli uresničiti, pa za območje novega Itasa ostaja še ena možnost. V tem primeru bo namreč Avtotreiding začel s postopkom za pridobitev koncesije za predelavo in reciklažo starih avtomobilov, ki jo za država slej kot prej morala nekomu podeliti.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Za povečano sevanje kriva jalovina

Enoletne meritve radioaktivnosti na območju bivšega rudnika rjavega premoga v Kočevju so potrdile ugotovitve meritev iz leta 1994, da je Kočevska radonsko rizično območje

KOČEVJE - Z meritvami koncentracij radona v zraku in bivalnih objektih, ki so jih izvajali od lanskega do letošnjega februarja, so v Kočevju zaključili prvo fazo programa meritev radioaktivnosti v okviru sanacije širšega območja rudnika rjavega premoga. Naloge, ki vključuje tudi odpravljanje posledic vpliva na okolje, je izdelal zavod za varstvo pri delu po naročilu kočevske občine, rezultati meritev pa so potrdili ugotovitve, do katere so prišli leta 1994 ob izvajanju nacionalnega programa meritev radona v bivalnem okolju, da je kočevska kotlina radonsko rizično območje.

Da bi ugotovili možen vpliv radona iz odlagališča rudniške jalovine na Kočevje in njegovo okolico, kar je poleg ocene dodatne sevalne obremenjenosti prebivalstva in izdelave predlogov za ustrezne sanacijske ukrepe cilj meritev, so v prvi fazi merili koncentracije radona na prostem in v bivalnih objektih na področju opuščene rudnika in v njegovi širši okolici ter hitrosti izhajanja radona iz tal. Meritve so izvajali z detektorji sledi v 49 objektih in 9 lokacijah na prostem. Da bi določili možne nepravilnosti zaradi vsebnosti naravnih radioaktivnih izotopov v tleh, pa so v bližnji okolici odlagališča merili tudi doze zunanjega sevanja.

Ker je bil namen študije oceniti doseg vpliva rudniške jalovine na bližnjo okolico odlagališča, je bilo 34 objektov, v katerih so merili koncentracije radona, na lokacijah v Šalki vasi, na Rudniku, Trdnjavi in Trati. Povprečne trimesečne koncentracije radona so se tu gibale od nekaj 10 do 3000 Bq/m³, povprečna letna koncentracija pa je bila 402 Bq/m³. V 24 odst. objektov je presegala 400 Bq/m³, v kar polovici med njimi pa celo 1000 Bq/m³, kar pa je precej več od slovenskega povprečja. V preostalih 15 stanovanjskih objektih v Kočevju, Mahovniku in Zeljah so se koncentracije radona

gibale od 30 do 1500 Bq/m³, povprečna vrednost je bila 196 Bq/m³, vendar pa je tudi tu kar 20 odst. opravljenih meritev presegalo 400 Bq/m³.

Povprečne trimesečne koncentracije radona na prostem so se gibale v območju od 21 do 146 Bq/m³, povprečne letne pa so velikega razreda od 40 do 50 Bq/m³ in so tako nekajkrat višje od običajnih, saj te znašajo med 5 in 15 Bq/m³. Povišane koncentracije so, kot so zapisali v rezultatih meritev, "nedvomno posledica visoke vsebnosti izotopov naravnih radioaktivnih snovi v rudniški jalovini, avtohtonih materialov v tleh in kraškega površja". Rezultati meritev torej kažejo, da je Kočevje z okolico dodatno obremenjeno z radonom, ki prihaja z

zračnimi gmotami iz odlagališča rudniške jalovine. Lani je ta dodatna obremenitev znašala 11 Bq/m³, kar pa je podobno kot v okolici rudnika Žirovski vrh.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Mrliška vežica v Dragi ni zanje

Travljanci hočejo svoj sakralni objekt

TRAVA, LOŠKI POTOK - Na Travi je pokopališče, kamor gravitira pet vasi in nekaj zaselkov. Že dolgo zahtevajo, da bi zgradili v pokopališkem kompleksu objekt, ki naj bi služil pogrebni slovesnostim in občasnemu bogoslužju, saj o obnovi med vojno požgane cerkve ne razmišljajo.

Pred kratkim so v Dragi, ki je od Trave oddaljena le nekaj kilometrov, od zadnjih zaselkov pa vsaj 15, svojemu namenu izročili novo mrliško vežico, ki naj bi služila vsem v KS Draga. S tako odločitvijo pa se ne morejo sprijazniti Travljanci in zahtevajo, da bi le imeli tudi nekaj svojega.

O tem smo se pogovarjali s potoškim županom Janezom Novakom, ki pravi: "Res je, da Trava nima primernega sakralnega objekta. Je pa že sklenjeno, da bo občina Loški Potok dala zemljišče in financirala projekt. Tako bomo le izpolnili željo tem občanom, ki ne pristajajo, da bi uporabljali mrliško vežico v Dragi. Koliko bo objekt stal, ta trenutek ne moremo reči, sicer pa je to stvar krajanov in se bodo morali sami znajti, kakor vedo in znajo."

A. KOŠMERL



Županu le delno oprostili izjavo

Trebanjski svetniki najprej na izredni seji o izjavi svojega župana in poslanca, na redni seji pa pomladniki zavrnilo 7 milijonov mark vreden ureditveni načrt mesta

TREBNJE - Pomladni svetniki in trebanjski župan Ciril Metod Pungartnik so po dolgotrajnem dogovarjanju (med županom in vodilnimi predstavniki SKD, SDS in SLS) vendarle našli pot iz slepe ulice za trebanjski občinski svet, ki je peljala v razpustitev sveta in nove volitve svetnikov. Župan, ki je tudi poslanec (LDS) v državnem zboru, se je naposled sprijaznil z izredno sejo, ki jo je ponovno sklicevala pomladna večina v občinskem svetu zaradi Pungartnikove izjave o martinčkanju na Medvedjeku, pomladniki pa niso še tretjič bojkotirali 5. redne seje sveta, na kateri so zavrnilo ureditveni načrt za center mesta Trebnje.

"Nikomur ne branim, da pove svoje stališče, toda jaz ne bom spremenil svoje izjave, ki sem jo že dal glede moje razprave v državnem zboru," je dejal Pungartnik, naposled pa je ponovno prebral izjavo, s katero se je opravičil vsem, ki so jih njegove besede v državnem zboru glede osamosvojitvene vojne in boja na Medvedjeku prizadele. Nekateri pa so tistokrat izrečeno polemiko z drugimi poslanci v državnem zboru, po Pungartnikovem mnenju, izrabili za to, da se je nanj vsul plaz obtožb in nanj so zlili golido gnojnice, česar ni bil deležen niti v prejšnjem režimu. Pungartnik se je, po pričakovanju, na izrednem zasedanju moral soočiti z vrsto neprijetnih vprašanj pomladnih svetnikov, denimo, kakšno je bilo njegovo stališče do osamosvojit-

vene vojne in ali je bila po njegovem JLA agresor? Svetnik Jože Smolič (SLS), tudi sam udeležen v osamosvojitveni vojni in bojih na Medvedjeku, je ponovil svoje mnenje s prejšnjih sej, češ da si Pungartnik kot politik na tem položaju in s tolikšnimi izkušnjami preprosto ne bi smel privoščiti takšnih žaljivih izjav v parlamentu in da bi zaradi tega moral "potegniti konsekvence".

Svetnik Janez Anton Kovač (DeSUS) je poudaril, da globoko spoštujejo osamosvojitveno vojno in da je bil tudi sam na Medvedjeku in da bi morali vsaj izreči priznanje tudi njemu podrejene ženske v saniteti civilne zaštite na Medvedjeku. "Tudi te ženske so veteranke, ne pa tisti, ki so se razbežali kot otroci. Vojska se je razbežala, tudi jaz sem nosil za

njimi puške v gasilski dom," je opozoril Kovač na drugo plat medalje bitke za Medvedjek. Svetnik Igor Teršar (LDS) je izrazil zadovoljstvo, da je prišlo do sestanka, ki je prekinil "kolaps" občinskega sveta. Teršar je menil, da bi bilo dobro, če bi se kritiki spornega Pungartnikovega nastopa v državnem zboru seznanili z 10 stranmi magnetograma s te seje.

Večina svetnikov obeh polov je bila naposled zato, da zakopljejo "bojno sekuro" in skušajo omogočiti normalno delo občinskega sveta. Le svetnika dr. Marjan Peter Pavlin in Marjan Zupančič (SKD) nista bila povsem zadovoljna s Pungartnikovo (dvomno) izjavo in sta terjala, naj v gradivu za 6. redno sejo občinskega sveta pisno odgovori na zahtevo pomladne večine, da odstopi kot župan in poslanec, kar je Pungartnik že zavrnil.

P. P.

Izredna seja zaradi zavrnitve načrta

Trebanjski občinski svet ponovno o ureditvenem načrtu mesta

TREBNJE - Na izredni ponedeljkovi seji sveta trebanjske krajevne skupnosti, ki jo je predsednik sveta Stane Sitar sklical tudi na pobudo prizadetih krajanov, ker občinski svet na 5. redni seji ni upošteval njihovih stališč in sklepov k osnutku ureditvenega načrta za center mesta Trebnje, so zahtevali, da župan v najkrajšem času skliče izredno sejo občinskega sveta in nanjo ponovno uvrsti sprejem odloka o ureditvenem načrtu. Zagrozili so, da bodo v primeru ponovne zavrnitve za ožje središče mesta zelo pomembnega dokumenta sklicali zbor krajanov in se opredelili, kako na območju njihove KS izvoljeni svetniki zastopajo njihove interese.

Izmed osmih vabljenih svetnikov so se ponedeljkove seje sveta KS, ki se je zavlekla skoraj do polnoči, udeležila le trojica: dr. Marjan Peter Pavlin

(SKD), Franc Hribar (SDS) in Jože Rebolj (DeSUS). Pavlin je pojasnil, da so sprejem pomladne stranke zavrnilo (12 svetnikov je bilo proti, vzdržal se je Alojzij Metelko, predsednik odbora za komunalno infrastrukturo, ki je na svoji seji odločil podprl!), ker vsi svetniki niso dobili v roke pripomb prizadetih krajanov in sestavljalci listine niso upoštevali njihovih pripomb.

Predsednik Sitar je zavrnil tovrstne očitke kot neutemeljene. Predstavnik Mercatorja sta utemeljevala, kaj bi pomenil vložek podjetja v višini 7 milijonov mark tudi za mesto, vodja davkarje Franci Kravcar pa potrebo državnih organov po prostorih v ožjem središču. Župan Ciril Metod Pungartnik je obljubil, da bo uvrstil zahtevo sveta KS na (iz)redno sejo v začetku avgusta.

P. P.

Politični mrtveci zaradi šolstva?

Šolstvo v Mirnski dolini najtrši oreh razvojne strategije v naslednjih letih - Polemike in potvarjanja, kaj je kdo rekel na zadnji seji sevnškega občinskega sveta

SEVNICA - "Vsi hodimo okoli vrele kaše, z županom na čelu. Celotna Mirnska dolina mora na triade, ker je to v prid otrok. Mogoče staršem ne bo všeč, otroci nam bodo pa hvaležno dali roko čez 15 let. Ne smemo dovoliti, da bi se nam ponovila zgodba iz Mirnske doline. Tokrat smo dobili tri majhne šole - trafike. Enkrat moramo odrezati, kjerkoli že bo ta šola," je poudaril svetnik Rudi Dobnik (SDS) na zadnji seji sevnškega občinskega sveta, ki je obravnaval razvoj osnovnega šolstva v sevnški občini v naslednjih petih letih.

Svetnik Jože Kunšek (SLS) je opomnil, da je veliko oddelkov že na meji števila učencev. Zabukovljani dobro vedo, da ni enostavno izgubiti šole. V Zabukovju je šola zaprta že 18 let in krajanji so zato marsikaj izgubili, toda pretehtati je treba, kaj je bolje za učence. Po mnenju svetnika Rudija Beca (LDS) morajo imeti prednost šole, kjer je treba izničiti dvoimenski pouk. "V Mirnski dolini naj se šolstvo racionalizira, da bo kakovostno, nikakor pa noben kraj ne more ostati brez šole! Naj odloči stroka!" je dejal Bec. Šolstvo je, po mnenju svetnika Stefana Teraža (SDS), zanemarjeno z razvojnega vidika. Kot predsednik sveta staršev na Osnovni šoli Savo Kladnik v Sevnici je povedal, da ugotavljajo, kako napredujejo in se socializirajo otroci, ki prihajajo iz podružničnih šol na centralno.

"V prvi vrsti je treba malo pogledati na racionalizacijo šolstva. Skušajmo zagotoviti vsaj podobne pogoje na vseh osnovnih šolah. Če bi naj ugodili vsem potrebam in željam v šolstvu, bi rabili denarja za dva občinska proračuna. To so

le pobožne sanje," je poudaril župan Kristijan Janc in se zahvalil svetnikom za strpno razpravo, ki je bila še za svetnike prejšnjega mandata tabu tema. Predsednik občinskega odbora za šolstvo in otroško varstvo Boštjan Repovž (LDS) je uvodoma povedal, da je stališče odbora, da bi moralo na vseh osnovnih šolah priti do triad, nanizal pa je tudi najnujnejše naložbe. Podžupan Andrej Štriclej je dodal, da so obiskali vse šole, predvsem zaradi racionalizacije in kakovosti pouka. Tudi na največji šoli (OŠ Savo Kladnik) v Sevnici, kjer so več let pričakovali izgradnjo nove šole, so ugotovili, da bi bila bolj smotrna dogradnja oz. nadgradnja sedanjega vrtca pri šoli, s čimer bi rešili tudi glasbeno šolo.

Svetnik in poslanec Branko Kelemina (SDS) je menil, da bi se v občini morali najprej dogovoriti, kje so najnujnejše potrebe, šele potem naj bi izdelali program in z njimi šli v Ljubljano. "Upravne enote si prizadevajo, da komplicirajo pri investicijah, da pride do zamikov. Sistem deluje! Sem proti reviziji projekta osnovne

šole na Blanci," je povedal Kelemina. Podžupan Štriclej je dejal, da se morajo na ministrstvu za šolstvo dogovoriti, s koliko denarja lahko računajo za naložbo v šolstvu v naslednjih 4 ali 5 letih. Glede naložbe na Blanci pa je Štriclej pojasnil, da ni mislila revizija, ampak racionalizacija projekta, s čimer je soglašala tudi ravnateljica blanske šole. Tudi vodja oddelka za družbene dejavnosti, Jože Maurer, ki je s sodelavko Zaliko Jazbinšek pripravil gradivo za sejo sveta, je dejal, da je "revizija

• V luči teh in drugih razprav na občinskem svetu, ki jih je posredoval poslušalcem sevnški radio, zelo na kratko pa tudi naš časopis, so se v Mirnski dolini, zlasti v Trzišču in Šentjanžu, manj pa v Krmelju, že razvile vroče razprave, ki se jih je udeležil tudi podžupan Štriclej. Na teh je bilo žal tudi kar nekaj potvarjanj dejstev oz. razprav, pa tudi novinarskega poročanja. Tudi v Šentjanžu so domačini razpravljali v slogu tujega nočnega svojega ne damo, slišali pa smo še, da bo "politično mrtev tisti, ki nam bo delal škodo".

premočan izraz, v resnici gre za racionalizacijo naložbe" v gradnjo OŠ Blanca, tudi s telovadnico. Svetnik Marjan Jamšek (ZLSD), tudi predsednik sveta KS Trzišče, je povedal, da bi bilo za kraj zelo boleče, če bi izgubili šolo, svetnik Srečko Vodenik (SKD) pa je navedel ugodne rezultate eksterne preverjanja znanja na trziški osnovni šoli in da bi bil tudi to zanimiv pokazatelj za druge kraje.

P. PERC



BASTARDI IN REPOVŽ - Ravnatelj šentjanjske osnovne šole Franci Bastardi ter tamkajšnji birt in trgovci Jože Repovž (v ozadju) sta popolnoma "na isti frekvenci" kar zadeva odločnost šentjancev, da jim nihče ne bo okrnil, kaj šele vzel njihove šole. Če je Bastardi za marsikoga premehak, pa postaja Repovž po vrnenju zemlji vse bolj tudi (vele)posestnik in trd pogajalec. Kakor da si Jože in njegov brat Boštjan, predsednik občinskega odbora za šolstvo, ne bi bila v sorodu in v isti stranki - LDS... (Foto: P. P.)

BREZ JAJC - Svetnik Metelko bi utegnil imeti hude težave, če bi ga slišala pokojna mati Janeza Slaka, direktorja občinske uprave. Ta je namreč na izredni seji zelo na kratko vzel mero bivšemu županu in poslancu, češ da grobo potvarja njene besede, izrečene ob osamosvojitveni vojni pri njeni domačiji v bližini Medvedjeka. Slakovo mamo so razni okupatorji in osamosvoboditelji precej trpinčili, a je vseeno ohranila korajžje. Nekemu italijanskemu poveljniku je celo zaluzala pečena jajca v obraz. Če bi bila še živa po teh Metelkovih izjavah, je vprašanje, kako bi jo odnesel Lojze - z ali brez... In to navkljub temu, da naj bi ji Metelko med dramatičnimi dogodki na Medvedjeku pomagal pri iskanju bikov in druge živine v hosti. Metelko se je sicer Slaku takoj kar nekajkrat opravičil, a ostaja slab občutek, da je politika res k..., če si je treba pomagati celo z mrtvimi dušami!

Ševniški paberki

DIREKTORJI - Nekateri podjetniki delujejo povzpnetiško in domišljavo, a komajda se lahko predstavijo tudi kot direktorji, drugim ostaja v krvi skromnost. Kako bo z Natašo Podlesnik, ki je na Glavnem trgu v Sevnici odprla sodobno urejeno fizioterapijo, je sicer še precejšnja skrivnost, je pa simpatično delovala opazka direktorja Zavoda za zdravstveno varovanje Slovenije, Območne enote Krško, dr. Stanislava Čubra ob otvoritvi fizioterapije, ko je Podlesnikova opravičevala odsotnost "svojega direktorja in glavne sestre sevnškega zdravstvenega doma, ker sta na dopustu." "Zdaj si sama svoj direktor, Nataša, mi vsi skupaj pa partnerji in sodelavci," jo je podučil Čuber.

PETERLETOVA "ZAPUŠČINA" - Malkovčani in okoliščini vinogradniki že na moč negodujejo, ker prerašča plevel 2 ha velik vinograd pod nekdanjo zadržno vinski kletjo, ta pa prav tako žalostno propada. Okrog kleti Hmeljnika so se dogajale ne le dobro obiskane in zelo priljubljene veselice, temveč je klet precej pomenila vinogradnikom. Še bolj bi jim koristila danes, ko je tržnih presežkov grozdja veliko več. A kaj, ko lastnik kleti in vinograda živi v Argentini, menda hudo zaveden Slovenec, ki pač nima časa, da bi se vozil obdelovat poprej najlepši vinograd na Malkovcu, kaj šele, da bi preprečil, da se ne bi vsak čas suseda njegova vinska klet. Pravijo, da je izseljenec do tega imel, ja prišel kot denacionalizacijski upravičenec in se je sam rad popravil, da ga je k zahtevku napotil bivši predsednik vlade in zunanji minister Lojze Peterle. Kot dokaz, da sta se s Peterleto spoznala, je izseljenec pokazal fotografijo z visokim politikom. Malkovčani zdaj naprošajo Peterleto ali kogarkoli drugega (tudi vsemogočnega!), da naj vpliva na gospoda, da bo preprečil propadanje imetja, ki je bilo nekoč v ponos, zdaj pa v sramoto kraju in že povzroča škodo.



KRUHEK OLGE VENE - Izkušena kuharica Olga Vene iz Sevnice je pridno vrtela kuharico že v Švici, Šmarjeških Toplicah in nazadnje v sevnški Lisci. Za posebne prilike za svoje prijatelje in znanke rada speče kakšen poseben kruh ali pecivo. Tako je prejšnji teden spekla t.i. Kristusov kruh za priljubljenega duhovnika Izidorja Pečovnika - Dorija, ki so ga cerkvene oblasti potem, ko je organiziral se kot župnik v Brezjah nad Laškem modno revijo v tamkajšnji cerkvi, poslale v "prekόμενο" v Berlin, kjer je gospod Dori v oporo številnim našim zdolcem. Na posnetku: Olga Vene z 18-mesečno vnukinjo Nežo s kruhki in drugimi krušnimi umetelnostmi. (Foto: P. P.)



TAYLOR IN KRESLIN - "Grajsko poletje '99" je pretekli četrtek postreglo z odličnim koncertom Allana Taylorja in Vlada Kreslina. Kreslin je svoje angleškega kolega predstavil kot izvrstnega kantavtorja, čigar pesmi so med drugim posneli tudi Fairport Convention, Nana Moskouri, Peter Paul and Mary. Taylor pa je tudi že na svojih spletnih straneh najavljaval svoj nastop na končanem gradu, kot eni od vmesnih postaj s krajše slovensko-hrvaške turneje, "z največjo zvezdo slovenske folk glasbe". Taylor in Kreslin sta po končanem koncertu, ki je kljub nagli ohladi v nevihti pozno v noč dodobra ogrel navdušeno občinstvo, še takole zadovoljno pozirala z deklico, ki jima je izročila cvetje, saj sta pod arkadnimi hodniki grajskega atrija zaključila koncert še s količaj suho kožo. (Foto: P. Perc)



Beneška noč zamajala krško oblast

Kostanjeviška noč - Kaj se je zgodilo v Kostanjevici zato, ker je Jožica Cvelbar skočila v Kanalu z mostu 17 metrov globoko v mrzlo Sočo - Godbe, ognjemet in še kaj

KOSTANJEVIŠKA NA KRKI - Končalo in začelo se je na vodi, ves čas vmes pa je bila obala reke v Kostanjevici na Krki tisti prostor, kjer so udeleženci in ustvarjalci Kostanjeviške noči v soboto, 24. julija, ustvarjali pravcati karneval. "Beneška noč", kot je nekdo v svojem nagovoru zbranim občinstvu posrečeno imenoval prireditev, je bila zlasti tja proti polnoči v polni moči.

Ljudje s pivom, plešoče mamice z dojenčki, rajajoči ta večer znovali v svoje točke posebej ljubke soproge zaljubljeni štiridesetletniki, razgrete najstnice z napetimi hlačami na zvonce, otroški baloni, plapolajoči razpeti pisani papirnati trakovi, dišeča svinjina tik pred serviranjem, Čuki v svoji izvornosti in s pridihom Avenikov, spoštljivo grozni markovski kurenti s spremljajočo množico mask iz Drežniških Raven, Ribnice, Liga nad Kanalom in Kostanjevici in mogočni kanonik Prforčenja Milan Kuplenik na privzdignjenem odru - ko je vse to

in ko so vsi ti ter drugi navzoči tu na bregu sivkaste Krke tam okrog polnoči odigrali vsak zase in po malem skupaj svoje vloge, ni bilo kaj očitati prireditvi, ki je namenjena zabavi, sprostitvi, etnologiji, kulinariki in še čemu.

Z že omenjenega začetka Kostanjeviške noči si bodo obiskovalci zapomnili skoke v vodo v soboto podnevi.

• V okviru prireditve so organizatorji pripravili popoldne srečanje pihalnih orkestrrov iz Krškega, Vidma-Dobrepolja, Loč in Kostanjevice.

boto podnevi. Za izvedbo skokov je organizatorje navdušila Jožica Cvelbar, domačinka, ki je kot prva Slovenka skočila na podobnem tekmovalju. V soboto so v Kostanjevici na Krki skakali tekmovalci iz Slovenije in Italije.

Zaradi zaključnih prizorov Kostanjeviške noči so se zamajala tla pod nogami oblasti, taki in drugačni. Oblast je bila tokrat namreč na vodi. Na splavu pred okrašenimi čolni na Krki je prispel sam krški župan Franci Bogovič, ob katerem je bil zbran tudi predsednik Prforčenja Kostanjevica na Krki, ki je sicer tudi povabil tega dne na poluradni in prijateljski obisk prvega moža krške občine.

Res čisto za konec so noč razsvetlili z ognjemetom.

M. LUZAR



KOSTANJEVIŠKA NOČ - Ko so se na Kostanjeviški noči predstavile pustne skupine, je ribniška izročila darilo Slavku Sintiču iz Kostanjevice na Krki, najstarejšemu dejavnemu članu prezidija Prforčenja. Kostanjeviška pustna godba (na fotografiji) je igrala kot za stavo. (Foto: L. M.)

Upajo, da se bodo ozrli k njim

Dobrova nezadovoljna zaradi slabe ceste - "Če živimo tu, je dražje, kot če bi bili kje v dolini" - Bolezen ne vpraša, kakšna je cesta - Rudniški denar za cesto?

DOBROVA - Prebivalci vasi Dobrova na Bohorju občutijo na lastni koži, ali je življenje v hribovitih krajih lepo ali neprijetno. V zadnjem času so se dosti pogovarjali o svojih cestnih povezavah z dolino in obstoječa cesta nedvomno pomeni senčno stran življenja v hribovih. Domačinov je premalo, da bi jo vzdrževali, zato se zmeraj upajo, da se bo našel kdo, ki bo skrb za dobrovsko cesto vzel za svojo stalno nalogo.

Kozoletovi so pred dnevi povedali, da so nekaj pred tem tri-

je tovarnjaki pripeljali gramoz na omenjeno cesto. Več materiala do tistega trenutka ni prispelo, čeprav bi ga bo mnenju Kozoletovih potrebovali neprijetno več za najnujnejše popravilo približno poldrugi kilometer dolge ceste.

"Če živimo tu, je dražje, kot če bi bili kje v dolini. Če ne bi bilo drugega - avto je treba popravljati pogosto. Brez avtomobila pa tu ne moreš biti," pravi Kozoletovi, ki imajo do prvega zdravniškega 8 kilometrov in do najbližje trgovine le nekaj manj poti. Ker normalno prevozna cesta pomeni domačinom nekaj nepogrešljivega, bi verjetno kot eden povedali vsi, kar pravijo Kozoletovi: "Govori se o razvijanju Bohorja. Če mislijo narediti kolesarske steze, peš poti in take reči, to nič ne pomaga. Naj raje naredijo asfalt po glavni cesti."

Štefanija Jeler iz Dobrove si verjetno želi dobre cestne povezave s svetom bolj kot marsikdo drug. Po trenutno izjemno slabem cestnem odseku, kjer se s svojim lastnim vozilom prav gotovo ne bi hotel peljati noben vladni uradnik, jo namreč vozi na dializo v Novo mesto, in to trikrat tedensko v vseh vremenskih razmerah.

Marija in Anton Vovčko iz Dobrove stanujeta še malce bolj v hrib kot drugi. Tu na repu omenjene dobrovske ceste pravi Marija tako: "Radi bi videli, da bi popravili cesto. Midva nimava avta, ampak kmalu še peš ne bosta mogla po taki cesti, saj je tu razdrta, nanjo bi morali napeljati veliko peska, 'popravljanje' ne zaleže nič. Ko se peljem malo po svetu, vidim, da so ceste po krajih na samem asfaltirane. Nas tu pa sploh ne usli-

L. M.

Lanska poplava načela krški toplovod

Nenačrtovan strošek

KRŠKO - V starem mestnem jedru, na območju, ki ga je ob lanski veliki jesenski poplavi zalila voda, krško komunalo podjetje Kostak ureja kanalizacijo. Zaradi izkopov, nujnih za ta poseg, lahko pregledajo tudi nekatere druge zemeljske instalacije v tem mestnem predelu. Tako so si predstavniki občine Krško prejšnji teden s strokovnjakom ogledali na kraju samem del toplovodne kinete in ugotovili, da so jo poplave močno poškodovale, kot je po ogledu povedal Franc Černelič, načelnik oddelka za gospodarstvo občine Krško.

Ob poplavih je voda tekla, kot so ugotovili ob pregledu, po kineti in ne le namočila pač pa tudi poškodovala izolacijo. Kaj storiti po odkritju poškodbe, se bo občina morala odločiti zelo hitro. Vsekakor bo odprava omenjenih posledic poplav nenačrtovano pobrala precej denarja. Vprašanje je, koliko bo popravilo sploh zaleglo, saj ne vedo, kako je poplava delovala na krški toplovod na drugih mestih, kamor tokrat ne bodo pogledali.

L. M.

Novo vozilo bi lahko imelo veliko dela

PGD Cerina

CERINA - Prostovoljno gasilsko društvo Cerina je pred nedavnim v sklopu praznovanja krajevnega praznika KS Čatež ob Savi slovesno prevzelo ključ novega peugeota boxerja. Cerinsko gasilsko društvo je pridobitve veselo toliko bolj, ker bdi nad enim največjih požarnih območij v brežiški občini. "V našem požarnem rajonu so Terme Čatež, dva bencinska servisa, praktično dva motela, nekaj gostiln pa veliko travnih in gozdnih površin," je povedal Jože Grubič, predsednik PGD Cerina.

Cerinskim gasilcem se za zdaj ni bati, da bi ostali brez moštva. Poleg 65 članov in članic imajo v društvu tudi 23 pionirjev in pionirk. Tako sestavljeno društvo je po Grubičevih besedah dejavno v vasi in širše. Pripravlja veselice, čutiti pa ga je tudi v kulturnem življenju.

Ogenj ostaja seveda v središču pozornosti tudi cerinskih gasilcev. Poleg omenjenega novega vozila, namenjenega prevozu gasilcev in njihove opreme, imajo tudi avtocisterno z visokotlačno črpalko, 800-



Jože Grubič

litrsko črpalko ter napravo za gašenje s peno. V gasilskem domu, okrog katerega je obsežen prireditveni prostor v gasilski lasti, je dvorana za vsaj 90 obiskovalcev ter med drugim tudi kuhinja.

Omenjeno novo vozilo je prispelo iz tovarne v garažo cerinskih gasilcev s sodelovanjem več ustanov in podjetij. Brežiška občinska gasilska zveza je prispevala denar in tudi odkupila staro cerinsko gasilsko vozilo, društvo samo je zagotovilo polovico potrebnega denarja, podjetje Elektro Štefanič pa je podarilo zvočno svetlobno napravo za na streho novega avtomobila.

L. M.

Take gmajne ni, kot je tu

Bohor in koč na njem - Bosta oskrbnika vztrajala?

BOHOR - "Bohorja nismo ravno poznali. Potem je Planinsko društvo Bohor - Senovo dajalo v najem koč na Bohorju." Tako pojasnjujeta Pavla in Božo Kramar svoj prihod na Bohor, kjer oskrbujeta planinsko koč.

Med tednom v koči ne pride pretirano veliko obiskovalcev, tisti, ki priplanirajo sem, ne vprašujejo ravno pogosto po prenočiščih. Zato se zdi, kot da je bohorska koč daleč od doline in hkrati dovolj blizu, da se planinci zvečer napotijo domov. Prenočišče je v koči v novem in starem delu stavbe v dveh večjih sobah in na skupnem ležišču sicer dovolj, 45.

Če kje na svetu kroži zgodba o dobrem porovem zavitu, potem je veliko možnosti, da so si jo sladojci začeli pripovedovati po obisku koč na Bohorju. Med posebnostmi kuhinje v koči na Bohorju Pavla in Božo Kramar omenjata še več drugih nadvse užitnih dobrot, ki dajo svojstven hišni pečat še sicer prijetnemu bivanju in pohajanju tu gori okrog 900 metrov nadmorske višine.

Če bosta Pavla in Božo Kramar vztrajala tu na Bohorju in zadeve uredila, tako kot to na svojih planinah naredijo stari planinski mački Gorenjci, utegne koč na Bohorju polno živeti. Potem ko sta koč prevzela v začetku letošnjega februarja, se jima vse bolj zdi, da v preteklosti omenjeni planinski dom ni imel pravega prostora pod soncem. "Eden glavnih problemov je, da so sobe neurejene. Včasih pa se zdi, kot da so nekaj let delali samo to; da so tej hiši zapravili dobro ime.



Pavla in Božo Kramar

Ampak je škoda, če ljudje ne pridejo sem." Tako menita Kramarjeva. On, po rodu Gorenjec, ima rad svoje gorenjske šiljaste hribe, ob katerih je Bohor kratina, ona, rojena na Griču pri Črnomlju, ceni sanjave breze in stelnike. Vendar priznata, da je Bohor lep, rekoč: "Take gmajne ni, kot je tu."

Taka gmajna z gozdovi, z nekaterimi redkimi rastlinami in domala neznanimi naravnimi znamenitostmi, z že omenjeno koč z dovolj prostora za vsaj 60 gostov, skratka Bohor - nekateri bodo prebrali legendarni Bohor - bo mogoče že kmalu dobil film o sebi. Kako bi se to zgodilo, vesta Kramarjeva, ki omenjata to možnost, ampak ne bi bilo slabo, ko bi ga. Kaj porečejo o tem čistega miru vjeni bohorski zajci in njihovi živalski kolegi, je uganka, verjetno pa jih kamera v goščo ne bi posebno zmedla, saj se imajo na še zmeraj nedotaknjenih prostorih kam skriti.

L. M.



POČITNICE V PIRANU - Zveza prijateljev mladine Krško je tudi letos organizirala nagradno letovanje za nadarjene učence osnovnih šol in glasbene šole ob koncu šolskega leta. Tokrat so bili 4 dni v Piranu, kjer je v likovni delavnici na pomolu nastala tudi ta fotografija. Šolarji so si na počitnicah ob morju podrobneje gledali veliko raznovrstnih tamkajšnjih znamenitosti. Počitnice krških učencev so sooblikovali otroci in mladi iz Pirana. ZPM Krško je, glede na to, da je imela premalo denarja za izvedbo omenjenih počitnic, del stroškov pokrila s prostovoljnimi denarnimi prispevki obiskovalcev letošnjih brezplačnih slavnostnih prireditev ob praznovanju 50-letnice Glasbene šole Krško. (Foto: V. Ban)

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prijatelj

Kolpa se zopet širi

V podjetju Kolpa bodo letos za naložbe namenili dva milijona nemških mark - Povečano zanimanje za izdelke

METLIKA - V metliškem podjetju Kolpa bodo letos v novo opremo in objekte vložili okrog dva milijona DEM. V tem trenutku zaključujejo z dvema velikima naložbama. Te dni bodo predali namenu dobrih tisoč kv. metrov veliko skladišče gotovih izdelkov. V začetku oktobra pa bo stekla proizvodnja v okrog 600 kv. metrov velikem prizidku orodjarne. Vendar pa to ne bo zadnja Kolpina razširitev.

Prav te Kolpine naložbe so trenutno med največjimi v metliški občini. To pa ne čudi, saj imajo v tem podjetju kljub gospodarski krizi v Evropi še nekoliko več naročil kot v preteklem letu, kar pripisujejo tudi pestri izbiri njihovih izdelkov. Prav zaradi povečanega zanimanja za njihove izdelke, ki jih tržijo pod blagovnimi znamkami Kolpa-ker, Kolpasan in kerrock, ter vedno novih dizajnov so postale zmogljivosti v stari Kolpini orodjarni premajhne. Zato so se odločili za dodavo. V prizidku bodo izdelovali orodja za termoformiranje za lastne potrebe, pa tudi za potrebe drugih proizvajalcev, ki izdelujejo izdelke iz termoformiranega akrila. Ta material uporabljajo za izdelavo kopalniških kadi, tuš kadi, umivalnikov in orodij za preoblikovanje kerrocka.

Kot je povedal predsednik uprave Kolpe Mirjan Kulovec, so se v njihovem podjetju odločili, da bodo tržili blagovno znamko Kol-

pa-san tudi po drugih evropskih državah. "To pa pomeni razvoj vedno novih izdelkov in linij, s tem pa tudi novih orodij. Želimo namreč, da bi bila naša ponudba čim bolj raznolika. Zato naredimo na leto več kot sto orodij različnih dizajnov. V tem imamo

• V Kolpi je zaposlenih 293 ljudi, od tega 17 v obratu v Radatovičih na Hrvaškem. V Kolpi so zadovoljni, ker so zaradi povečanih naročil samo letos na novo v Metliki zaposlili 30 ljudi. Razočarani pa so, ker po tolikih letih še vedno ni konec agonije v Radatovičih, kjer izdelujejo kuhinjska korita. Upajo, da bo rešitev prišla do konca letošnjega leta ter da bo obrat ostal pod okriljem Kolpe. Vendar pa se dobro zavedajo, da takšnega razcveta kot v najboljših letih v Radatovičih najbrž ne bo več.

prednost pred konkurenti. Ni pa nepomembno, da uporabljamo lastno znanje od zamisli do končnega izdelka. Pri načrtovanju dizajnov za orodja dobro sodelujemo še z domačimi oblikovalci, za tuja naročila pa se dogovarjamo tudi z oblikovalci iz tujine," je pojasnil Kulovec. Prav zato, ker v Kolpi zelo hitro menjajo dizajne, vsako leto pripravijo razprodajo izvoznih in opušenih programov.

M. B.-J.

kultura

Negotovo novomeški

NOVO MESTO - Poletje je kot nalašč za glasbena doživetja, saj se v dolgih in toplih večerih ponujajo lepe možnosti za obisk najrazličnejših koncertov in nastopov, namenjenih kulturno nekoliko zahtevnejšemu poslušalstvu, ki si rado s čim plemenitejšim odpočije ušesa od vsepovsod prisotne hrupne zabavne glasbe.

V številnih krajih na območju širše Dolenjske se v poletnem času vrste glasbene prireditve, ki zadovolje različne okuse, od vrhunskih koncertov v sklopu brežiškega festivala stare glasbe in koncertov v Novi Štiti do poletnih prireditev v Metliki, glasbenih večerov v Šmarjeških Toplicah in koncertov ob svečah v Globodolu. In še bi lahko naštevali.

Pričakovali bi, da bo tej bogati ponudbi kaj opaznega primaknilo tudi Novo mesto kot dolenjsko kulturno središče. Žal pa dolenjska metropola kani letošnje poletje v tem pogledu očitno kar prespati. Nekdanjih koncertov novomeških poletnih večerov ni več, vse kaže, da bo usahnil tudi Novomeški glasbeni festival. Dva od napovedanih devetih koncertov sta že bila, vendar pa je organizator ostal brez obljubljenih denarne podpore Mestne občine Novo mesto, zato bo najbrž ostale koncerte odpovedal.

Bo torej Novomeški glasbeni festival šel po poti Novomeških poletnih večerov? Menda ne bo naziv "novomeški" postal sinonim za kratkotrajnost in negotovost!

M. MARKELJ

DVA KONCERTA NA HARFI

GLOBODOL - Tretji koncert v okviru cikla Koncerti ob svečah v Domu glasbene dediščine v Globodolu je bil kljub slabemu vremenu med najbolje obiskanimi prireditvami doslej. Potezi občine Mirna Peč in ministrstva za kulturo, ki sta omogočila letošnje koncerte, sta se tako zopet potrdila kot pravilni. Priznana slovenska harfistka Pavla Uršič-Kunej, ki je nastopila v Globodolu minuli četrtek, je s prefinjeno igro in zanimivimi vmesnimi komentarji navdušila pozorne poslušalce, ki so jo nagradili z burnim aplavzom. Harfistka bo nastopila tudi v okviru tretjega koncerta Novomeškega glasbenega festivala, ki bo v sredo, 4. avgusta, ob 20. uri v kapiteljski cerkvi v Novem mestu. Predstavila se bo z deli iz obdobja impresionizma, pokrovitelj koncerta pa bo Mestna občina Novo mesto, zato vstopnine ne bo.

SREČANJE NEKDANJH UČENCEV IN UČITELJEV

ROŽNI DOL - V soboto, 31. avgusta, se bodo v Rožnem Dolu srečali učenci, ki so obiskovali Osnovno šolo Rožni Dol, dokler je niso pred leti zaprli. Povabljeni so tudi vsi še živeči učitelji. Ob 15. uri bo v vaški cerkvi maša, potem si bodo ogledali staro šolo ter se zbrali na prireditvenem prostoru ob gasilnem domu, kjer bodo pripravili kulturni program. Na srečanje in tudi na veselico, ki jo bodo pripravili gasilci, so vabljene vsi, ki jim je Rožni Dol pri srcu.

BREZPLAČNE FILMSKE PREDSTAVE

METLIKA - V sredo, 4. avgusta, bodo ob 10. uri pričeli v okviru metliških poletnih kulturnih prireditev v tukajšnjem kulturnem domu z brezplačnim predvajanjem filmov za otroke in mladino. Najprej bo na sporedu film Mravljinec 2.



KRES V ŠPANJI - Baskovsko mesto Vitorio-Gasteiz na severu Španije je letos gostilo 10. mednarodni folklorni festival De Alava, ki se ga je udeležilo tudi 27 kresovcev iz Novega mesta. V Vitoriji so bili šest dni, vsak dan so imeli celovečerni nastop. S skupinami iz Češke, Malezije, Madžarske, Hrvaške, Francije, Kameruna in Bolgarije so preživeli nepozabne dni, ob vračanju pa so se ustavili še v romarskem mestu Lourdes. (Besedilo: M. Bukovec)

O DOZIDAVI ŠOLE

LJUBLJANA - Vodja oddelka za družbene dejavnosti sevnške občine, Jože Maurer, se je dogovarjal na ministrstvu za šolstvo in šport glede dozidave osnovne šole na Blanci z učilnicami in telovadnico. To naložbo je podprl med obiskom v sevnški občini že šolski minister dr. Slavko Gaber.

RAVNATELJICA ANA PIPAN SE JE UPOKOJILA

SEVNICA - Presenečenje za občinske može predstavlja odločitev ravnateljice Osnovne šole Sava Kladnika iz Sevnice, Anice Pipan, da se leto pred iztekom mandata upokoji. Nekateri to povezujejo z odločitvijo sevnškega občinskega sveta, da v Sevnici ne bodo gradili nove osnovne šole, pač pa bodo nadgradili prostore vrtca pri šoli in tako pridobili še prostore za sevnško glasbeno šolo.

ODKRITJE PLOŠČE JANEZU PUHARJU

METLIKA - V nedeljo, 1. avgusta, bo ob 11. uri odkritje spominske plošče Janezu Puharju, izumitelju fotografije na steklo. Ploščo, ki jo je na metliško župnišče ob 160. obletnici prihodja Puharja kot kaplana v Metliko postavilo Belokranjsko muzejsko društvo, bo odkril metliški župan Slavko Dragovan. Puharjevo delo bo predstavil umetnostni zgodovinar in fotograf mag. Mirko Kambič.

POLETNA LITERARNA ŠOLA

ČATEŽ PRI TREBNJEM - S predavanjem Iva Stropnika o žanrskih navzkrižjih v poetičnih strukturah mlade slovenske poezije se je nedavno v Centru šolskih in obšolskih dejavnosti na Čatežu končala enotedenska poletna literarna šola. Pesnik Stropnik se je pretekli petek zvečer srečal z udeleženci šole iz različnih slovenskih krajev ob predstavitvi mentorskih in literarnih delavnic, v šoli pa so sodelovali: Jasna Čebren, Zdravko Duša, Irena Samide, Marko Jensterle, Djurdja Strogavec, Ivo Ferbežar in Miha Mohor. Udeleženci so se srečali tudi s pisateljico Lelo B. Domanjko ter s pisateljem Andrejem Blatnikom in Goranom Gluvičem, med ekskurzijo po Dolenjski so si ogledali Pleterje, Kostanjevico in Šmarješke Toplice, bili pa so tudi na pohodu po Baragovi poti.



PRIJETNO GLASBENO DOŽIVETJE - Na drugem večeru kulturnih prireditev pod naslovom "Poletje v Črnomlju" se je pretekli petek predstavila harfistka Pavla Uršič-Kunej, ki je tokrat prvič nastopila v Črnomlju. Umetnica, ki je za svoje vrhunsko umetniško delo prejela veliko priznanj, dogajala pa je na več kot 700 koncertih, je sama predstavila harfo, ki velja za enega najstarejših instrumentov. Govorila je tudi o skladbah in skladateljih, ki so pisali dela za harfo ter tako strnila glasbeni večer v prijetno doživetje. (Foto: M. B.-J.)

LIKOVNA RAZSTAVA JANJE FLISEK BALOG

SEVNICA - Tukajšnja zveza kulturnih društev vabi na otvoritev likovne razstave Janje Flisek Balog, posvečene Zdravku Balogu, ki bo v nedeljo, 1. avgusta, ob 20. uri v galeriji na sevnškem gradu. Ob otvoritvi bo recital poezije Zdravka Baloga, čigar ustvarjalne, umetniške zapuščine in veličine se začnajo Sevnčanom zavedati šele po njegovi smrti. Janja Flisek Balog, likovna pedagoginja na sevnški Osnovni šoli Sava Kladnika, pa bo na samostojni razstavi v okviru Grajskega poletja '99 predstavila svoja novejša dela.

KONCERT KITARISTKE IN FLAVTISTA

ČRNOMELJ - V okviru kulturnih prireditev "Poletje v Črnomlju" bosta v petek, 30. julija, ob 21. uri v tukajšnjem pastoralnem centru nastopila kitaristka Klara Tomljanovič, ki je pričela svojo glasbeno pot v rojstnem Novem mestu, in flavtist Matej Zupan, doma iz Zagorja.

Kje so učitelji?

Na eni od predstav mednarodnih poletnih kulturnih prireditev Pridite zvečer na grad se se zapletel v pogovor z ugledno dolenjsko prosvetno delavko.

"Čudoviti večeri. Komaj čakam konec tedna, da z možem skočijo v Metliko."

"Lepo. Zmeraj sta dobrodošla."

"Malce sem pa le razočarana. Menila sem, da bom srečala na teh prireditvah več svojih stanovskih kolegov in kolegic. Pa jih skorajda ne vidim."

"Počitnice so, pa..."

"Saj ravno zato. Zdaj imajo čas, niso tako obremenjeni. Nato rečeva besedo ali dve o tem, kako so bili učitelji svojčas nosilci kulturnega dogajanja v kraju, kako so na prireditvah sedeli v prvih vrstah in kako nikomur od prosvetarjev niti na kraj pameti ni prišlo, da bi manjkali tam, kjer se je dogajalo kaj za nasleđe pomembnega. Nostalgčno sva ugotovila, da se časi spreminjajo, z njimi pa tudi ljudje. Žal na slabše."

TONI GAŠPERIČ

Angleški stoli made in Novoles

Tudi lani je Novoles posloval z dobičkom - Do leta 2001 brez dividend - Tričetrto proizvodnje izvozijo - Najsodobnejša tovarna bukovih vezanih plošč

STRAŽA - Skupščina delničarjev Novolesa prejšnji četrtek je trajala manj kot pol ure. Udeležilo se je 58 odst. delničarjev. Sprejeli so poslovno poročilo za lansko leto, v katerem je Novoles tako kot že nekaj zadnjih let ustvaril dobiček. Lanski je znašal 51,3 milijona tolarjev (leto poprej 28 milijonov SIT), kar je 27 odst. nad načrtovanim. Tudi letos so se delničarji odločili, da bo dobiček ostal nerazporejen.

"Če bo po naše, do leta 2001 ne bomo delili dividend, ampak naj bi ves dobiček namenili za nove investicije," pravi direktor Zvone Novina, pod katerega vodstvom se je Novoles, že skoraj obsojen na propad, ne samo obdržal, ampak celo pozitivno posluje. Slovenska lesna industrija je v 7 letih izgubila 10.000 delovnih mest, tako da se je število zaposlenih v tej panogi zmanjšalo s 30.000 na 20.000. V poslovnem sistemu Novoles je sedaj zaposlenih 920 ljudi in lani so 40 takih, ki so bili prej zaposleni za določen čas, zapos-

lili za nedoločen čas. "Nas tepe tudi dejstvo, da smo velik neto izvoznik, devalvacija tolarja pa ni nikoli tako hitra kot inflacija," pravi Novina. Vrednost Novolesovega izvoza pa je 726-krat večja od uvoza. Kljub temu pa je lani, kot rečeno, Novoles ustvaril za dobrih 51 milijonov tolarjev dobička, medtem ko je imela slovenska lesna industrija v celoti milijardo tolarjev izgube.

"Izvozimo tričetrto naše proizvodnje, in to na najzahtevnejše zahodne trge. Smo eni največjih predelovalcev lesa v Sloveniji in

tako iz našega nacionalnega bogastva, kar les je, ustvarjamo dodatno vrednost, saj bi sicer gozdarji izvažali še več hlodovine," pravi Novina. Na leto predelajo 50.000 kubikov bukovih hlodovine, ob tem pa kupijo še 5.000 kubikov žaganega bukovega lesa, kar ustreza 10.000 kubikom hlodovine.

Lani je bil Novoles največji slovenski izvoznik v Anglijo, kamor izvozi za več kot 10 milijonov mark na leto. V Angliji ima Novoles skoraj polovični tržni delež pri posebnih stilih za opremo resta-



Zvone Novina

vracij in pubov. Ponovno si krepijo pozicije tudi na ogromnem ameriškem trgu, kjer je bil včasih Novoles zelo znan in cenjen proizvajalec.

"Naš cilj v letošnjem letu je programska širitev," je povedal direktor. "Stalno iščemo nove programe in nove drevesne vrste za proizvodnjo pohištva." Tako sedaj izdelujejo vrtno garnituro ne samo iz bukovega, ampak tudi iz zelo obstojnega akacijevega lesa. Hoteli so kupiti 86-odstotni delež Lesne industrije Litija, za kar so bili pripravljeni plačati 501 milijon tolarjev, a jih je pri tem prehitela bližja zagorska Svea. So pa lani za nove stroje v njihovi Tovarni drobnega pohištva namenili milijon mark, za stroje za proizvodnjo vrtnih garnitur so dali 700.000 mark. Letos so začeli veliko investicijo v Tovarno vezanih plošč, ki bo zaključena v dveh letih in bo veljala 5,4 milijona mark. Tako bo ta tovarna postala najsodobnejša tovarna bukovih vezanih plošč daleč naokoli v tem delu Evrope, njena zmogljivost pa bo 7.500 kubikov teh plošč na leto.

A. BARTELJ

BORZNI KOMENTAR

Pasji dnevi uspavali borzo

Rekordno skromen promet in postopno naraščanje tečajev najpomembnejših delnic sta bili glavni značilnosti borznega trgovanja preteklih dni. Borzni indeks SBI se je sicer povzpnil na 1.769 točk, vendar je bilo trgovanje tako skromno, da si občasni dvigovi cen delnic nihče izmed borznih analitikov še ne upa komentirati kot znamenja novega tržnega zagona. Rast cen se zdi bolj posledica pomanjkanja prodajalcev, kakor pa navdušenja kupcev za nove investicije.

Kljub temu juljska rast cen ni zanemarljiva, zato si oglejmo najpomembnejše spremembe tečajev v obdobju med 30. junijem in 26. julijem pri nekaterih najpomembnejših delnicah. Tečaj Leka je na primer zrasel z 32.242 na 35.286 SIT (9,4%), Kolinske z 1.894 na 2.047 SIT (8,1%), Krke 25.393 na 27.396 SIT (7,9%), Luke Koper s 3.060 na 3.217 SIT (5,1%), Radenske z 2.153 na 2.257 (4,8%) in Intereurope z 2.213 na 2.300 SIT (3,9%). Zasluzki so bili torej lahko več kot odlični, vendar le pod pogojem, da jih niso spremljali preveliki apetiti glede kupljenih oziroma prodanih količin delnic. Po drugi strani je naraščanje tečaja za nemško marko sprva povzročilo zanimanje investitor-

jev za obveznice z valutno klavzulo in zato tudi rast njihovih tečajev. Nedavna intervencija Banke Slovenije na deviznem trgu je kmalu pomirila pričakovanja glede rasti marke, zato so se tudi cene valutnih obveznic vrnile na izhodišče.

Začasna ustavitev trgovanja z delnicami pidov je skoraj v celoti ohromila trgovanje na OTC trgu. Tukaj promet v posameznih dneh ni dosegel niti 30 milijonov SIT, od tega največ z obveznicami slovenskega odškodninskega sklada (SOS2). Zanimanju za nakupe teh obveznic je botroval, poleg valutnega motiva, tudi dokaj visok teoretični donos, saj jih je mogoče kupovati po 67 odstotkov njihove nominalne vrednosti. Več življenja na prosti trg ni prinesla niti vrnitev "polnih" privatizacijskih investicijskih družb. Kljub novim imenom in novim količinam, vsaka pidovska delnica se je namreč razcepila na dest novih, učinka na cene zaenkrat ni čutili, saj so tržne cene za priličen faktor deset nižje od prejšnjih, tako da lastniki delnic po novem niso nič bogatejši.

IZTOK PLUT
Dolenjska borznoposredniška družba, d.o.o.
Glavni trg 10, Novo mesto
Tel. (068) 371 8221, 371 8224



Letošnja žetev slabša od lanske

Po ugotovitvah kmetijskega ministrstva bo letos pridelek pšenice in rži 30 do 50 odstotkov manjši kot lani - Majhne možnosti, da bi pšenico prodali za krmo

LJUBLJANA - Letos bo pridelek pšenice in rži 30 do 50 odstotkov manjši kot lani. Tako napoveduje ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, potem ko je pregledalo prva poročila o letošnji žetvi.

Kakovost pšenice je po ugotovitvah ministrstva občutno slabša, kot so pričakovali glede na sortno sestavo, to pa se je zgodilo zaradi slabega vremena v začetku julija. Padec kakovosti ugotavljajo predvsem pri zelo ranih in ranih sortah, ki jih zaradi dežja niso mogli požeti v času optimalne tehnološke zrelosti. Do sredine julija so odkupili od pridelovalcev nekaj več kot 13.500 ton pšenice, več kot 3.500 ton pa so je zavrnilli zaradi neustrezne kakovosti.

Ker je letošnji pridelek občutno manjši in slabši od lanskega, bodo ob veljavnih odkupnih pogojih v Sloveniji v letošnjem letu odkupili največjemu 50.000 ton krušne pšenice, kar je za dobro polovico manj kot lani. Zaradi velikega

uvoza krmnih žit po subvencioniranih izvoznih cenah pa imajo kmetje majhne možnosti, da bi pšenico prodali za krmo.

V take razmere je posegla vlada z dvema uredbama. S tema je določila, da Zavod za blagovne rezerve odkupi tudi pšenico in rž, ki ne ustrežata minimalnim kakovostnim pogojem, in sicer pšenico po 15 in rž po 10 tolarjev kilogram. Obenem je vlada določila, da blagovne rezerve v interventni odkup sprejemajo pšenico in rž, ki vsebuje 14 odstotkov vlage, če pa je vlaga višja, se pridelovalcem zaračunajo stroški sušenja.

Vlada je predvidela tudi doatek k odkupni ceni v višini 3 tolarjev za kilogram prodane pšenice in rži.

Vlada je tudi postavila 31. avgust kot zadnji rok za sklepanje naknadnih pogodb o pridelavi. Le ob sklenjenih pogodbah bodo kmetje lahko prodali pšenico Zavodu za blagovne rezerve in pridobili vladno denarno podporo za pridelovanje. To denarno podporo bodo lahko dobili tudi tisti

• Za kilogram pšenice za krmo bodo kmetje dobili 28 do 29 tolarjev, za kilogram kakovostne pšenice pa 36 tolarjev in več.

pridelovalci, ki jim niso odkupili pšenice in rži zaradi slabe kakovosti in kmetje, ki jim je posevke uničila toča ali poplava. Ključ do omenjenega denarja pa je, kot navaja kmetijsko ministrstvo, predloženo dokazilo o slabi kakovosti ali o nastali škodi.

Denar - že omenjeni dodatek k odkupni ceni in podporo pridelavi pšenice in rži - kmetje lahko zahtevajo z natančno izpolnjenimi predpisanimi obrazci, ki so na voljo tudi pri kmetijski svetovalni službi in v zadrugah. Te vloge oddajo od 1. avgusta do 15. oktobra.

L. M.

Krompir se bolje okopa s konjem

Oštrc nad dolino

OŠTRC - Ni odveč, če greš na sejmo: pogledaš živino, srečaš ljudi od tu in tam. Ozreš se sem, ozreš se tja in že je ura proti polnedu pa jo mahneš proti domu in do večera boš na domačem dvorišču. Jože Žulič se s sejma vrača na Oštrc nad Kostanjevico ob Krki, kjer je bil rojen in kjer živi še zdaj. Rad gre na sejmo v Šentjernej dol na ravno.

Konji niso samo na sejmu, ampak so še tudi tu gori na Oštrcu. Pri Žuličevih na kmetiji jih tudi imajo še, dve kobili z žrebetoma. Z vprežnim konjem se okopava krompir bolje kot s strojem. "Na njivah je kamen, pa v bregu so. Hudo moraš biti previden s traktorjem," omeni Žulič eno od težav kmetovanja, ki jo občutijo, včasih najbolj grenko, tudi drugi kmetje s hribov širom dežele.

Ob domačih živalih so tu še druge. Divjad, ki živahno lomasti po poljih povsod bolj na samem, se gosti s poljščinami tudi na oštrških njivah. Tako je to tukaj v gorjanski hrib prislonejni vasi, čeprav zaradi omenjenih nepoklicanih štirinožnih gostov domačini



EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemančič

Zmanjševanje pojavnosti žveplovodikovega vonja v vinu

(Nadaljevanje)

Več kot 100 let se vonj po žveplovodiku (hekser) opisuje kot napaka vina in se preučujejo vzroki za njegov pojav. V Avstriji so ugotovili, da je po letu 1980 pri njih bekser najpogostejša napaka, zaradi katere veliko njihovih vin ne dobi dovoljenja za prodajo (registrsko številko). Avstrijsko kletarstvo je imelo velik vpliv na nas, predvsem na Štajersko in tudi na vinorodno deželo Posavje. Vzroki za nastanek te napake še vedno niso dovolj razjasnjeni, njen pojav se pa stopnjuje. Raziskave so potrdile, da ga lahko izkazuje tudi pomanjkanje hrane za kvasovke v moštu. Stresi, ki jih vinska trta doživlja v vinogradu, kot suša ali pomanjkanje dušične hrane, prispevajo k temu, da kvasovke oddajajo snovi v vino, ki vsebujejo žveplo in prekrivajo sortno aromo. Tudi trajna zazenitev vinogradniških tal naj bi pospeševala pojav žveplovodika. Toda pogostnost pojavnosti ne jelube vinske napake kaže na to, da je vzrok tudi v postopkih predelave grozdja in obdelavi mošta.

Želja po svežih mladih vinih s sadno aromo in strah, da bo daljši stik mošta z zrakom vplival na izgubo sortne arome, sta uveljavljala v praksi reductive postopke (čim manj zrčenja). K zmanjševanju možnosti stika mošta z zrakom prispevajo tudi stroji na električni pogon (pečjalnik) z veliko zmogljivostjo, ki skrajšajo pot od grozdja do preše. Zveplanje blokira zrčenje, sploh pa če žveplamo že drozgo, ker nas je strah, da se bo oksidirala in ne moremo čakati z žveplanjem, da priteče mošt iz preše.

Potrdilo se je, da je moten mošt kriv za nastanek žveplovodika. Čim nižja je motnost, manjkrat se pojavlja H₂S. K

motnosti zopet prispevajo poleg ostanka hitri in grobi pečjalniki, ki razcefrajo jagodne kožice. Razsluzenje belih moštov je zato nujen ukrep pri zmanjševanju pojavnosti tega neprijetnega plina. Čakamo, da bi komu uspelo vzgojiti take kvasovke, ki ne bi bile sposobne razviti H₂S, a zaenkrat jih še ni. Preostane nam, da ravnamo tako, da zmanjšamo možnost za nastanek bekserja. Žveplovodik je plin, ki nastane v pogojih, kjer kisika primanjkuje. Nastane pa v zadnjih dneh počasne alkoholne fermentacije. Čim počasneje se fermentacija zaključuje, več verjetnosti je za napako. Zato je potrebno zagotoviti dinamično fermentacijo, ki ni burna, temveč intenzivna in vztrajna do konca. Reduktivni postopki z grozdjem in moštom, posebno če pretiravamo, slabijo kvasovke v zadnji fazi in taka je večja verjetnost za žveplovodik. Vsa paktnost vrenja v cisternah ima tudi svojo slabo stran, ker zmanjka zraka, da bi se kvasovke dovolj razmnožile in vzdržale do popolnega povretja sladkorja. K tej težavi še pripomore preveč očiščen (razsluzeni) mošt, ki ne zagotavlja kvasovkam dobrih pogojev za razmnoževanje in delo. Razsluzeni mošt s komaj vidno meglico je idealno okolje za dobro počutje kvasovk. Meglica je iz finih delcev, ki so za kvasovke istočasno hrana in opora, da so lepo porazdeljene po moštu v posodi.

Drugi dan, ko kvasovke že lepo fermentirajo, potrebujejo največ kisika, da bi se razmnožile v zadostnem številu. Z injektorji takrat v osemlepih kletah dodajo v mošt kisik. V razmerah drobnega kletarstva seveda ni injektorjev, pomagamo pa si s pretokom dela mošta čez zrak, da zagotovimo kvasovkam kisik. Tako razmnožene kvasovke bodo sposobne enakomerno vreti do konca in ena možnost, da bi se razvil žveplovodik, bo manj.

(Nadaljevanje sledi)
Dr. JULIJ NEMANIČ

ARBORETUM VOLČJI POTOK VABI

Tudi letos je, tako kot vsako leto, Arboretum Volčji Potok odprl svoja vrata za vse, ki si želite ogledati 40 različnih sort lilij, cvetočih v prekrasni družbi dreves, vrtnic in z lokvanji prekritih jezer. Cvetovi

dalij in lilij, ki se bodo razbohotili v svoji lepoti nekje med minulo nedeljo in sredino avgusta, so različnih barv, še pestrejših in lepših kot lani. Vsak dan si lahko ogledate lepote poletnega Arboretuma, posedite v senci dreves in opazujete rožnik, kraljestvo vrtnic.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Le pitna voda poteši žejo

V vročih poletnih dneh naj ne bi segali po napitkih z različnimi dodatki, ki obremenjujejo telo. Predvsem naj bi se izogibali alkoholnim pijačam in kaloričnim napitkom iz sadnih koncentratov. Za ta čas so najbolj primerne zeliščni čaji, z vodo razredčeni sadni sokovi brez dodane sladkorja, gazirana ali negazirana mineralna voda ter navadna pitna voda. Ta mora biti higiensko neoporečna, kar pomeni, da je brez barve in vonja, prijetnega okusa ter ohlajena na 4 do 15°C. S pitno vodo dobi telo tudi minerale, kot so jod, magnezij in še posebno pomemben je fluor, ki preprečuje nastanek zobnega kariesa.

Za odraslega človeka je priporočljiva dnevna količina od dva in pol litra vode. To je toliko, kot je izločimo. Čiste vode naj bi popili od osem kozarcev, to je liter in pol, ostalo vodo pa dobimo s hrano (mleko, jogurt, sadje...). Potrebo po vodi uravnavamo po občutku žeje, ki se poraja v živčnih jedrih tistega dela možganov, ki ohranjajo telesno konstantno temperaturo in je prek živcev povezan s hipofizo. Ta žleza je občutljivo krmilo. V krvi in tkivu so soli, ki privlačijo vodo, ta pa sledi natriju, zato se s povečano koncentracijo natrija veže tudi več vode, ki se pri lju-

deh z okvaro ledvic in srca nabira v tkivu.

Med obrokom ni priporočljivo piti večje količine tekočin, ker se razredčijo prebavni sokovi in prebava postane otežena. Najmanj primerno pa gasiti si žejo s pivom in vinom. Strokovnjaki za prehrano opozarjajo, da se s steklenico piva na dan že navaja telo na alkohol. Tudi goste sadne sokove naj ne bi pili za žejo, saj so zelo kalorični in naj zato bodo le sestavni del obroka. Dobro se lahko odvežemo z mineralno vodo, ki ji je dodan ogljikov dioksid. Ta daje vodo nekoliko kislast okus, zato tudi imenujemo mineralne vode kisle vode. Z njimi dobi telo poleg drugih rudnin tudi dovolj kalcija.

V primeru močnega potenja, ko poleg vode telo izgubi tudi sol, si pomagamo s toplo rahlo slano juho. Ledeno mrzle pijače, ki jih priporočajo preko reklam, niso primerne, ker poleg tega, da slabo odvežajo, povzročajo tudi vnetja ustne, žrelne in želodčne sluznice. Opozorilo velja predvsem otrokom, ki hitro sledijo reklamam in tudi popijejo dosti več, kot pa izločijo tekočine. Do izsušitve telesa lahko pride pri starejših osebah, ki imajo že nekoliko okvarjen mehanizem za uravnavanje žeje, in pri dojenčkih, ki v poletnih mesecih pogosto dobijo drisko.



Jože Žulič

menda posebej ne bijejo plat zvona. Volka ni na spregled, pravijo pa, kot ve povedati Žulič, da pride sem gor, na Kečer in tja čez. Saj, po kaj bi pa prišel?! Včasih bi na Oštrcu še dobil kaj za pod zob med živino, ki je bila po cele dni zunaj na paši, zdaj ne bi dobil ničesar, ker ljudje ne pasejo.

Drugačno je življenje na Oštrcu danes še v marsičem. Če je nekoč rekel neki domačin: "Če bi vsaj za en komolec široka voda tekla skozi Oštrc, bi je bilo za vso vas dosti," imajo danes vodovod, zaradi česar jim tudi ni treba več voziti gor v hrib vode iz doline. Kaj pomeni ljudem sedanja urejena cesta - o tem ni besedi.

L. M.

DOLENJSKI LIST

KMETIJE NA STROKOVNO EKSKURZIJU

Sindikato kmetov Slovenije, Podružnica Novo mesto, organizira naslednjo soboto, 7. avgusta, strokovno ekskurzijo v Avstrijo, katere namen je spoznati avstrijske kmete, njihove probleme po vstopu v EU in način prodajanja proizvodov na kmetiji. Najprej si bodo ogledali Kmetijsko zadruge v Železni Kapli, nato kmetijo, ki se preživlja s prodajo svojih pridelkov, pa njihove kmečke dobrote bodo okusili. Seznanili se bodo tudi s tem, kako so kmetje na domu povezani s prodajo svojih izdelkov in kako jih promovirajo, na koncu pa si bodo ogledali še večjo kmetijo z novim hlevom za krave dojilje.

Z NOVOMESKE TRZNICE

Pridne branjeve so tudi ta teden na tržnici ponujale svoje pridelke, in sicer: krompir od 80 do 100 tolarjev kilogram, korenje od 194 do 200, radič od 250 do 400, paradižnik od 150 do 180, papriko od 180 do 250, rdečo peso od 150 do 250, brokoli po 400, bučke od 120 do 200, česen po 500, stročji fižol po 400 in svežega po 500, peteršilj po 300, kumare za vlaganje od 250 do 300, zelje po 180, špinato po 500, pol kilograma graha po 350, zavitek cvetače po 200 in šopek čebule po 150 do 200 tolarjev. Od sadja so bila najcenejša jabolka, ki so jih prodajale od 100 do 180 tolarjev kilogram, breskve za vlaganje od 100 do 150, jedilne breskve od 200 do 220, marelice po 300, ameriške borovnice po 500 in slive po 300 tolarjev kilogram. Imele so tudi kozarec gozdnega ali kostanjevega medu po 1200 in cvetličnega po 1000 tolarjev, kozarček propolisa po 300, jajce je stalo od 20 do 25 tolarjev, košarica jurčkov 900 in lisič od 200 do 300 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 68 do 3 mesece starih prašičev, 32 starih 3 do 5 mesecev in 16 starih. Prvih so prodali 37 po 300 do 320, drugih 13 po 270 do 290, tretjih pa 9 po 200 do 210 tolarjev kilogram.

kmetijski nasveti

Preporod žita preteklosti?

Dolga stoletja je bila prosena kaša vsakdanja jed slovenskih kmetov, pa tudi drugih ljudi, zlasti revnejših. Še sredi prejšnjega stoletja so s prosom zasejali blizu 20.000 ha njiv, kar je večja površina, kot je danes pod krompirjem. Pred štirimi desetletji so dolenjski, pa tudi drugi, kmetje pridelovanje prosa opustili, saj je bil za mnoge simbol nekdanje vaške revščine in mukotrpne dela. V tem času so zmagovalce italijanske intenzivne sorte pšenice, ki so dajale neprimerno večji pridelek. Danes sejejo proso pri nas le še na Gorenjskem, v širši okolici Senčurja pri Kranju, kjer ga posejejo na približno 8 hektarjih in dosega 2 do 3 tone pridelka na hektar, proseno zrnje pa prodajajo po 80 do 90 tolarjev za kilogram.

Zanimivo je, da ob prizadevanju za zdravo prehrano proso spet pridobiva na veljavi in je vse bolj iskano. Zanimanje zanj povečuje tudi napovedana pridruženost Slovenije k Evropski uniji, kjer bi bilo moč najti dodatno tržno nišo za ekološko neoporečen slovenski pridelek. V Evropi resda še sejejo proso v Franciji, Italiji, na Madžarskem, Poljskem, v Ukrajini in baltičkih državah, vendar prosena polja zavzemajo skupno le desetino odstotka vseh polj in dodatnemu povpraševanju po prosnem zrnju ne morejo zadostiti.

Ker je proso desetletja veljalo za žito preteklosti, mu agromska stroka ni več namenjala pozornosti. Ocenjujejo, da je mogoče z izborom, pridobljenimi boljšimi sortami ter sodobno agrotehniko popetirati donos od ene na pet ton na hektar. Gorenjski kmetje že opuščajo sejanje domačega gorenjskega prosa, ki ima preskromen pridelek in preizkušajo druge sorte, belo prekmursko proso, harkovsko in avstrijsko kornberško proso, ki je bilo na našo sortno listo vpisano pred 35 leti. Inž. Anton Potočnik iz kmetijske svetovalne službe v Kranju, ki velja za poznavalca problemov pri pridelovanju prosa, je, kot poroča Gorenjski glas, prepričan v možen ponoven vzpon te poljščine, seveda ob korenitem izboljšanju tehnologije pridelovanja.

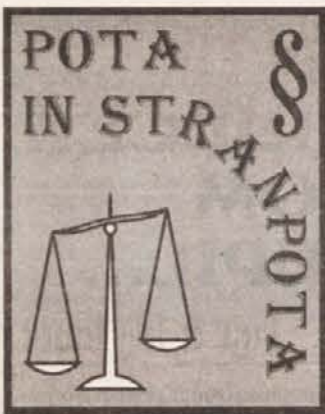
Inž. M. L.

SREČANJE VINOGRADNIKOV

DRAŠIČI - Društvo vinogradnikov Bele krajine vabi v nedeljo, 1. avgusta, v Drašiče na tradicionalno srečanje vinogradnikov. Ob 16. uri bo prikaz vrščikanja, uro pozneje strokovno predavanje, nato pa družabno srečanje.

TERENSKI OGLED VINOGRADOV

NOVO MESTO - Kmetijski zavod Ljubljana, Enota Novo mesto, Območje Straža, vabi vse vinogradnike, ki jih zanima varstvo vinske trte pred boleznimi in škodljivci ter sprotne ukrepe v vinogradih, da si 2. ali 5. avgusta pod vodstvom dipl. ing. Jožeta Maljeviča, svetovalca za vinogradništvo iz Kmetijskega zavoda, na terenu ogledajo vinograde. V ponedeljek bo ogled na dveh lokacijah: ob 15.30 v Novi gori v vinogradu Ivana Slapničarja in ob 17.30 na Novem Ljubnu v vinogradu Srečka Kovačca. V četrtek bo strokovnjak z vsemi pomembnimi vinogradniškimi informacijami ob 15.30 seznanjal na Ruperčevu v vinogradu Draga Roženbergerja.



dežurni poročajo

PRERIVANJE S PLESALCI - V nedeljo, 25. julija, so morali policisti ob dveh jutrajših posredovanjih v diskoteki Ghetto v Metliki. Vinjenega I. D. iz Kočevja, ki se je prerival s plesalci in brez razloga udaril dva gosta, so odpeljali na primernejši kraj.

DENARNICA IZ AVTA - V soboto, 24. julija, je neznanec v Hruševcu vdrl v avto in I. S. iz Novega mesta iz predala zmaknil denarnico z 12 tisoč tolarji.

DOMOV BREZ ČELADE - V nedeljo, 25. julija, ponoči se je neznanec pred Kosovim hramom v Vrhopolju lotil kolesa z motorjem G. S. iz Novega mesta. Ukradel je dve čeladi, ogledalo in odvil sedež.

ODKLENJENA ZIDANICA - V ponedeljek, 19. julija, je neznanec na Ljubno stopil v odklenjen vikend M. L. iz Novega mesta ter njej in njenemu možu izpraznil denarnico, v katerih je našel za 70 tisoč tolarjev denarja.

OKRADENI GOBAR I. - V petek, 23. julija, je nekdo vlomil v osebni avto J. S. iz Grosuplje, parkiran ob gozdu ob lokalni cesti Reber-Replje, in izpraznil denarnico, v katerih je našel 111 tisoč tolarjev. Nič hudega sluteči gobar je imel še srečo, saj je nepridiprav denarnico in dokumente v njih vrnil na svoje mesto.

OKRADENI GOBAR II. - Podobno se je naslednji dan zgodilo gobaru B. S. iz Ljubljane v Zavrhu, kjer mu je vlomilec iz denarnice v ženski torbici zmaknil 55 tisoč tolarjev.



NOVO VOZILO PRED GASILSKIM DOMOM - Levo Tone Ivančič, poveljnik PGD Bela Cerkev, desno Franc Hribar, voznik.

PGD Bela Cerkev ima nov avto

Prevzeli so ga minulo soboto na veliki slovesnosti

BELA CERKEV - Novomeški župan dr. Anton Starc, predsednik KS Bela Cerkev Jože Košak in predsednik PGD Bela Cerkev Aleksander Pavlič so prevzeli novega kombiniranega vozila z visokotlačno črpalko naredili slavnostno, kot se za tak dogodek tudi spodobi. Morda je grenak priokus dodal le župnik Jože Nemanič, ki vozila ni hotel blagosloviti, ker gasilci na pogrebu ne gredo v cerkev.

Kratko priridev, povezoval jo je Lojze Bojanc, je začela povorka Pihalnega orkestra Občine Sentjernej, gasilskega podmladka in gasilcev domačega ter sosednjih gasilskih društev. Dr. Starc, boter vozila, je nagovoril gasilce kot najbolj humane ljudi, Alojz Muhič pa je pričel, da stopajo pripravljeni v novo tisočletje. Po govorih so najbolj zaslužnim članom in pokroviteljem podelili še zahvale, plakete

V gasilstvu ne poznajo sovraštva

Gasilsko društvo Gradac je kot tretje najstarejše tovrstno društvo v Beli krajini konec preteklega tedna praznovalo 110. obletnico obstoja - Metličani poklonili gasilski avto

GRADAC V BELI KRAJINI - Gradčani so morali vedno čakati, da so jim pri požarih - teh pa je bilo v tistih časih veliko - na pomoč prihiteli gasilci iz Metlike ali Črnomlja. A jim je bilo čakanja počasi dovolj in maja 1889 so kot tretji v Beli krajini ustanovili gasilsko društvo. Njegovo 110. obletnico so proslavili konec preteklega tedna.

V soboto, 24. julija, so pripravili v kulturnem domu slavnostno sejo, na kateri so se v kulturnem programu predstavili tamburaši domačega Kulturnega društva Oton Župančič ter mladi gasilci z recitacijami. Slovesnosti so se med drugimi udeležili tudi podpredsednik Gasilske zveze Slovenije Franc Pance in gasilski prijatelji iz nemškega Schwabhausna, ki so Gradčanom pred leti podarili gasilsko vozilo. Na seji so podelili tudi značke za dolgoletno delo v gasilstvu ter priznanja in medalje Gasilskih zvez Metlike in Slovenije.

Naslednji dan so pripravili skozni naselje gasilsko parado, v kateri so sodelovali gasilci iz 18 belokranjskih gasilskih društev. Na slovesnosti pri gasilskem domu je dolgo in bogato zgodovino društva orisal predsednik Darko Jonke. Poudaril je, da so ponosni na prehojeno pot, čeprav se dobro zavedajo, da so njihovi uspehi odvisni predvsem od zagnanosti članov, prostovoljnega dela in prispevkov. Gradaški gasilci so imeli že dve leti po ustanovitvi društva brizgalno, ki naj bi jo po pripovedovanju sodeč dobili iz



BOGATEJŠI ZA ŠE ENO VOZILO - Slobodanu Vorkapiču, vozniku kombiniranega gasilskega avtomobila, ki ga je gradaškim gasilcem ob njihovem visokem jubileju podarilo Gasilsko društvo Metlika, je ključke vozila predal poveljnik Gasilskega društva Gradac Ladislav Marenčič (na desni). Gradaškim gasilcem, ki so v svoji dolgi društveni zgodovini ves čas namenili veliko pozornost dobri opremljenosti, bo nova pridobitev pri njihovem vse bolj zahtevnem delu prišla še kako prav. (Foto: M. B.-J.)

MIREN TEDEN KRŠKIH POLICISTOV

KRŠKO - V minulem tednu se je na območju Policijske uprave Krško zgodilo 21 prometnih nesreč, v katerih je bila ena oseba huje in ena lažje poškodovana, v ostalih primerih pa je prišlo le do škode na vozilih. Policisti so 21-krat posredovali zaradi različnih kršitev, štiri ljudi pa so do iztreznitve zadržali v za to namenjenih prostorih. Na meji so prijeli 13 ilegalcev, ki so vsak na svoj način brez ustreznih dokumentov skušali priti v našo državo. Vse so vrnili na hrvaško stran meje, za tiste, ki so jim pomagali, pa so napisali kazenske ovadbe. Na mejnih prehodih so policisti zasegli dva noža, teleskopsko palico, puško in nekaj nabojev.

DVA MILIJONA IZ MLADINSKE KNJIGE

NOVO MESTO - V četrtek, 22. julija, je neznanec vstopil v odklenjeno in prazno pisarno trgovine Mladinska knjiga na novomeškem Glavnem trgu in iz blagajne vzel več kuvert z izpolnjenimi čeki. S tem je omenjeno trgovino oškodoval za blizu dva milijona tolarjev.



REKE NE GRE PODCENJEVATI - Nepremišljenost in podcenjevanje divje vode sta ob neznanju in slabi opremitvi bistvena vzroka za številne nesreče, tudi smrtne. Na Krki in Kolpi do sedaj ni znano, da bi se nesreča športnega veslača končala z utopitvijo, kar pa ne pomeni, da je veslanje na teh rekah varno. (Foto: I. Vidmar)

Ko žejo gasi le alkohol

Od Litije do Čateža in naprej s 3,42 promila alkohola v krvi - Pred policisti nadlegoval potnico

Čeprav letošnje poletje, kar se tiče vremena, ni vredno svojega imena, se le najdejo vroči dnevi, ko neznosno žejo gasi vsak po svoje. S tistimi, ki to počno s čajem, vodo ali oranžado, policisti ponavadi nimajo težav, drugače pa je s takimi, ki po grlu zvrčajo vrček za vrčkom piva ali pa si vztrajno poskušajo pomagati z vinom ali celo z žganjico. Žeja postaja čedalje hujša in zahteva še osvežilne tekočine, po glavi pa začnejo bloditi bolne misli, jeziki se zapleta in korak postane precej majav. Vse bi še šlo, če ne bi takole odjezani možakarji nadlegovali drugih ljudi, se podali na cesto in z vijuganjem med levim in desnim jarkom ogrožali vseh, ki si drznejo zapeljati na "njihovo" cesto. Ko potem policisti s, kot temu pravijo sami, testom alkoholičnosti ugotovijo tisto, kar je očitno že na prvi pogled, se možakar za volanom ne da prepirati, da ne sodi za volan. Policiste prepričuje, da so njihove naprave pokvarjene in včasih tudi odpelje naprej.

Tako se je zgodilo tudi v petek zvečer s 47-letnim možakom iz Litije, ki so ga najprej ustavili novomeški policisti, mu namerili 2,82 promila alkohola v krvi in mu odvzeli vozniško dovoljenje. Možakar pa se ni dal kar tako. Ko so novomeški možje postavili zavilo za vogal, je sedel v avto in krenil proti Posavju, med potjo pa ga je očitno še žežalo, saj so mu brežiški policisti, ki so ga zalotili v Dobovi, namerili kar 3,42 promila alkohola v krvi. Seveda se z ugotovitvijo policistov ni strinjal, kazalo pa je, da misli peljati naprej, zato so ga za vsak primer odpeljali v prostore, kjer se je lahko v miru strelil in premišljal, ali ne bi morda drugič poskusil pogasiti žeje s sokom ali s čim, od česar naslednji dan ne boli glava, zbuja pa se doma v svoji postelji in ne v zaporu.

Podobne težave so imeli tudi krški policisti naslednji dan z 28-letnim Sevnčanom M. K., ki so mu v Rožnem namerili kar 3,89 promila alkohola v krvi. Kljub drugačnim navodilom so ga policisti le dvajset minut kasneje spet našli za volanom, pa jim ni kazalo drugega, kot da so ga odpeljali takim falotom namenjene prostore.

Ceprav je pogosto slišati, da se policisti vedno pojavijo tam, kjer si jih ljudje ne želijo, ko pa jih potrebujejo, pa jih ni od nikoder, v soboto nekaj po četrtni uri jutraj v Krškem temu ni bilo tako. Takrat je očitno precej nadelani 30-letni Krčan V. L. tapljal po Glavni cesti, ko je zagledal parkiran avto, v katerem so sedela tri dekleta in fant. Da bi pregnal dolgčas, je zavil do avtomobila in začel nadlegovati potnico na prednjem desnem sedecu. Ko se je še naslonil na vozilo, ga je fant v avtomobilu opozoril, naj tega ne počne, a se možakar ni dal kar tako odgnati, zato je fant stopil iz avta, da bi pešcu tako lažje dopovedal, naj gre svojo pot, ta pa se ni kaj veliko zmenil za njegova opozorila in je začel mahati po njem. Kdo ve kako bi se zadeva končala, če ne bi z druge strani ceste tega ves čas opazovali policisti, ki so tam nadzirali promet. Najprej so izrednika nekajkrat opozorili, ko pa so videli, da vse skupaj ne zaleže, je policist prečkal cesto, razboriteža poskropil s posebnim razpršilcem in mu nataknil lisice. Vkljenjeni V. L. se vseeno ni umiril, kričal je na policista, na policijski postaji pa je v sobi za pogovore prevrnil mizo in vse stole. Pregledal ga je zdravnik, ki pri njem ni našel zadržkov, da možakarja ne bi za nekaj časa zadržali na policijski postaji.

M. BEZEK-JAKŠE

POLICISTI OPOZARJAJO GOBARJE

NOVO MESTO - Na policijski upravi Novo mesto ugotavljajo, da je v zadnjih dneh v času obilne rasti gob zelo poraslo tudi število vlomov v osebne avtomobile, parkirane ob lokalnih cestah v neposredni bližini gozdov. Gobarjem svetujemo, naj parkirajo vozila na čim bolj vidnem mestu v bližini naselij in naj v njih ne puščajo predmetov, še zlasti ne na vidnejših mestih.

Tudi Krka in Kolpa sta nevarni

Obe reki sta predstavljeni tudi v kajakaškem vodniku, v katerem je del Kolpe med Osilnico in Bosljiivo Loko označen s težavnostno stopnjo IV - Na reko najbolje z vodičem

NOVO MESTO - Zadnje nesreče na reki Soči, ki je letos vzela že štiri življenja, že vse od konca pomladi pridno polnijo časopisne stolpce. Dolenjske reke ob normalnem vodostaju sicer niso tako divje, kot je Soča, a kljub temu skrivajo številne pasti, ob visoki vodi pa so marsikje tudi smrtno nevarne, zato se tudi nanje ne gre podati brez ustrezne opreme, znanja in poznavanja reke, še najbolje pa je, če si za spremstvo najamete usposobljenega vodiča, ki reko tudi dobro pozna.

Od dolenskih in belokranjskih rek v kajakaškem vodiču najdemo le Krko in Kolpo. Zgornja toka obeh rek sta v vodniku Filipa Bizjaka, ki ga je leta 1991 izdala Planinska zveza Slovenije, zelo podrobno opisana, vodnik pa lahko najdete tudi na internetu. Kolpa in Krka sta si po svoji naravi precej različni reki, po težavnosti pa podobni. Kolpa je za veslanje najbolj zahtevna na 9-kilometrskem odseku med Osilnico in Bosljiivo Loko, kjer je ocenjena s težavnostno stopnjo IV- do Kužlja s III in do Spodnje Bilpe z II. Ocena IV pomeni, da je iz kajaka težko videti, kje poteka najugodnejša smer vožnje, na težjih mestih je potreben ogled z brega, voda je

močno razpenjena, role pa so tako močne, da lahko zaustavijo čoln.

Do Broda na Kolpi je primeren predvsem za veslanje z zaprtimi kajaki in rafti, od tu naprej pa tudi za odprte čolne. Največja nevarnost, ki jo skriva Kolpa, predstavljajo brzice, ki so polne valov in rol, ki čoln prevrnejo in kajakaša ne izpušijo iz vode, zato se jih lahko lotijo le izkušeni veslači. Vsak težavnejši in nevarnejši del pa si je pred prehodom dobro oglediti z brega.

Krka je primerna za veslanje z odprtimi čolni vse od izvira, s tem da se na številnih jezovih in slapovih, ki so najbolj pogosti do Šmihela, čoln prenese po kopnem, medtem ko se ob pomoči vodiča, ki dobro pozna varne prehode, atraktivnih več metrov visokih skokov čez slapove z zaprtimi kajaki ali rafti lotijo tudi začetniki. Prehod slapa na nepravem mestu, kjer pod slapom ni dovolj globokega tolmuna, je lahko tudi smrtno nevaren, prav tako je ob nekoliko višji vodi lahko zelo nevaren tudi ozek prehod z močnim spiralnim curkom pred Draščo vasjo, ki so ga kajakaški vodniki poimenovali Nagajivček, raftarji pa ga poznajo kot "šilček". Marsikateri izkušen veslač je tu imel že precej težav, saj rola, s katero se konča curek, zelo nerada spusti prevrtnen čoln ali tudi veslača. Ob višji vodi se zelo nevarne role naredijo tudi pod skoraj vsemi umetnimi jezovi, predvsem pod poševnimi, ki jih ne manjka vse do Otočca.



Viktor Vest, načelnik rečne reševalne službe in avtor knjige o varnosti in reševanju na divji vodi si že leta prizadeva, da bi nevarna mesta na rekah označili z opozorilnimi tablamami in križi, ki bi lahko preprečili marsikatero smrtno nesrečo na naših rekah.

Skratka, tudi na videz mirne in nenevarne reke, kot sta Krka in Kolpa skrivajo v sebi številne pasti, zato se je treba nanje podati z zvrhano mero previdnosti in po možnosti z nekom, ki reko dobro pozna. Vzrok za nesrečo na skoraj povsem mirni vodi lahko predstavlja potopljeno drevo ali veja, ki je veslač ne opazi pravočasno. Načelnik slovenske rečne reševalne službe Viktor Vest je v uvodu svoje knjige Varnost in reševanje na divji vodi zapisal, da dokler bo človek dihal zrak in ne vodo, kajakaštvo ne bo popolnoma varen šport.

I. VIDMAR

DOLENJSKI LIST

KDO KAJ KJE KDAJ

reklamno-ugankarska priloga Dolenjskega lista

5 DOLGOČASNIH



Prišli so tiho in postali legenda. Klasični. Adria. Donavski. Bobrovec. Markant. Bramacovi strešniki s 30-letnim jamstvom in še dodatnim jamstvom za poškodbe zaradi zmrzali. Estetskega videza, s celovitimi sistemskimi rešitvami za vse strešne detajle. Ekološko neoporečni. Večni.

Bramac, d.o.o., Sedež in tovarna:
Dobruška vas 45, 8275 Škocjan
tel.: (068) 322 007, 770 091; faks: (068) 76 290
Prodajni center in skladišče:
Otiški vrh - Dravograd, 2373 Šentjanž
tel.: (0602) 85 074, 85 647; faks: (0602) 85 206
<http://www.bramac.si>
e-pošta: marketing@bramac.si

KUPON DL
Prosim, da mi brezplačno in neobvezujoče pošljete prospekte
in podatke o prodajnih pogojih za izdelke Bramac.

Ime in priimek:

Naslov:



Varna streha za vse življenje

NAGRAJUJE

LABOD



Na fotografiji je znana slovenska manekenka, oblečena v starejšo LABODOVO kreacijo.

NAVEDITE NJENO IME IN PRIIMEK.

Pravilne odgovore pošljite na Dolenjski list, Glavni trg 24, 8000 Novo mesto, s pripisom UGANKA LABOD.

Tovarna LABOD bo podelila 5 nagrad po 10000 SIT. Izid žrebanja bo objavljen v Dolenjskem listu.



LABODOV šarm se tudi v poletnih dneh spogleduje z Vami

Očarale Vas bodo lahke ženske obleke in kompleti, ponujamo pa Vam tudi širok izbor majic in bluz. Seveda nismo pozabili tudi na gospode, v široki paleti srajc in majic boste gotovo našli kaj zase.

Labod



Obiščite nas v novi LABODOVI trgovini na Seidlovi cesti 35 v NOvem MESTU.

Obiščite nas v obnovljeni LABODOVI trgovini na Cesti 4. julija 28 v KRŠKEM.

NOV DELOVNI ČAS:
ob delavnikih od 8.00 do 20.00 ure
ob sobotah od 8.00 do 13.00 ure

NOV DELOVNI ČAS:
ob delavnikih od 8.00 do 20.00 ure
ob sobotah od 8.00 do 13.00 ure

POSEZONSKO ZNIŽANJE do 40%

do 2. avgusta v Labodovih trgovinah

Ročno delo



DOLENJSKE
PEKARNE

Mandljevi keksi
Krhki orehovi keksi
Keksi s koščki čokolade
Babičini keksi

Ročno izdelani keksi iz Dolenjskih pekarn.



M: lesnina

NOV SALON
V
NOVEM MESTU

Ugodna prodaja pohištva na 12 mes. obrokov brez obresti.

TÜV
CERT
ISO 9002

TERMOTEHNIKA

Novi razstavni salon
kopalniške opreme!



V novih prostorih pod Trško goro smo uredili sodoben in velik salon kopalniške opreme, ki je največji na Dolenjski. Na enem mestu najdete vse potrebno za ureditev kopalnice.

Naša monterska ekipa vam v nekaj dneh zgradi ali obnovi vašo kopalnico.

Termotehnika že več kot 25 let pokriva široko področje ogrevanja in ostalih cevni inštalacij, za kakovost svojega delovanja pa nam je bil dodeljen tudi certifikat ISO 9002.



Pod Trško goro 83, 8000 Novo mesto, telefon (h.c.): (068) 322 550, fax: (068) 322 050
e-pošta: info@termotehnika.si, http://www.termotehnika.si

TRGOVINA

Vazal

NOVO MESTO

BTC, Ljubljanska 27,
tel: 068/316 103
Bršljin 24,
tel./fax: 068/21 366

- pohištvo
- vrtne garniture
- stoli, mize
- oblazinjenje
- dekoracije



RATAN
BAMBUS
TEAK
KOVINA
SLAMA
KOKOS



VAZAL NAGRAJUJE

Hitrorastoče eksotično trsje iz fotografije je v svetu pohištva zaradi svojih kvalitet zelo iskan material. Prav tako je to trsje zelo priljubljeno v prehrani živali, ki jo prikazuje fotografija.

Uganite, katera je ta žival in katera je ta rastlina.

Pravilne odgovore pošljite na naslov:
Dolenjski list, Glavni trg 24, 8000 Novo mesto, s pripisom UGANKA TRGOVINA VAZAL.

Podeljeni bosta dve lepi nagradi vsaka v vrednosti 20.000 SIT.

Izid žrebanja bo objavljen v Dolenjskem listu.



ZA DOM, GOSTINSKE LOKALE, POSLOVNE OBJEKTE



Toplozračni kamin
"SUPRA" SARDAN 9KW

PEČI - keramika

Novo mesto

PROIZVODNJA KERAMIČNIH PEČNIC d.o.o.
Podbevškova 18, 8000 Novo mesto
Tel.: 068/344-015, 344-201, faks: 068/344-298

Proizvajamo, svetujemo, projektiramo in montiramo:

- lončene peči in kamine
- gotove prenosne peči
- štedilnike
- toplozračne peči in kamine
- krušne peči
- pizza peči

polagamo tudi vse vrste keramike in kamna

Tudi po uvedbi DDV so naše cene in plačilni pogoji ostali zelo ugodni



Toplozračna peč s pečnicami
DUNJA 2 in LTŽ vložkom "SUPRA"

šola tujih jezikov

YURENA

Glavni trg 11, 8000 Novo mesto
Tel.: 068/372 100 Fax: 068/372 101

TEČAJI V AVGUSTU

- priprava učencev na pouk **nem.** in **angl.** jezika v srednji šoli
- tečaj **nem.** in **angl.** slovnice za srednjo šolo (tudi priprava na popravni izpit)
- tečaj **nem.** in **angl.** konverzacije
- intenzivni tečaji **nem.** in **angl.** za mladino in odrasle



kera metal

VSE ZA KOPALNICO

Odprto:
vsak dan od 8-17h
v soboto od 8-12h

Ob Težki vodi 22, Novo mesto, tel.: 068 322 947

DOLENJSKI LIST

PCN

TRGOVINA VSE ZA GRADNJO

NOVO MESTO, Srebrniče, tel./fax: 068/321-604, 321-61, 321-612
METLIKA, Cesta 15.brigad, tel./fax: 068/58-124, 58-355

VSE NA ENEM MESTU ZA GRADNJO OD TEMELJEV DO STREHE

VELIKA IZBIRA KERAMIČNIH PLOŠČIC VSEH VRST IN CENOVNIH RAZREDOV
FASADNI MATERIALI VSEH VRST
MAVČNE (GIPS) PLOŠČE IN OSTALI VGRADNI MATERIALI

IN VEČ KOT 6000 OSTALIH ARTIKLOV

UGODNOSTI!

OBROČNA PLAČILA - L ASTNI PREVOZ - KOLIČINSKI POPUSTI

CELOVITA PONUDBA

STROKOVNA SVETOVANJA IN LASTNE MONTAŽE

INTEL servis d.o.o.

Novo mesto, Župančičevo sprehajališče |
tel.: 068/ 373 15 10, fax: 068/ 373 15 19

STORITVE

ZASTOPSTVO

čiščenje in likanje na domu,
čiščenja poslovnih prostorov,
generalna čiščenja

HENKEL-EKOLAB
Srl d.o.o.

NAGRADNA KRIŽANKA

[illegible]

N GOSTILNA VOVKO

Pravilno rešeno geslo križanke napišite na dopisnico s pripisom GOSTILNA VOVKO in jo pošljite na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, Novo mesto. Izžrebane bodo tri pravilne rešitve. Gostilna Vovko bo vsako nagradila z gostinsko uslugo v vrednosti 12.000 SIT.

GOSTILNA VOVKO

Delovni čas:
vsak dan razen
v ponedeljek



Ratež 48,
Brusnice
tel. 068/ 85 603

GOSTILNA S TRADICIJO

Poleg številnih dobrot, ki vam jih nudimo v naši gostilni
Vam posebej priporočamo

JEDI NA ŽARU Z OGLJEM

narejene po izvirnih receptih
(čevapčiči, ražnjiči, vešalica,
pleskavica s kajmakom, prebranac..)

**NUDIMO TUDI PRENOČIŠČA
V UDOBNO OPREMLJENIH SOBAH**



**cestno podjetje
novo mesto**

ZNANJE IN DOLGOLETNE IZKUŠNJE

Ljubljanska 47, tel: 068/322-531, 321-723, fax: 068/322-061, 322-502

- **DEJAVNOST**

- AsfALTERSKE, gradbene,
- prevozne in strojne storitve,
- inženiring storitve,
- izdelava dokumentacije,
- geodetsko tehnične storitve,
- strokovni nadzor,
- brezplačno svetovanje.

- **TRGOVINA, Na Livadi tel.: 068/321 186**
VAM NUDI BETONSKE IZDELKE:

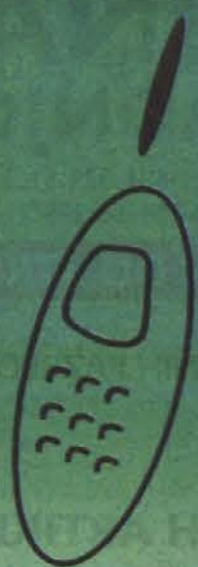
- robnike in tlakovce,
- podstavke za kolesa,
- odtočne jaške in rešetke
- ter prodajo gramoza in peska.

- **NON STOP** izdelava in prodaja betona!

- ## ● ZUNANJE UREDITVE

- individualni objekti
- poslovni lokali
- gostinski lokali
- tovarniške hale

UGODNE CENE IN PLAČILNI POGOJI



NOKIA

ERICSSON

MOTOROLA

SIEMENS

SONY

mobitel
debitel

GSM + NMT
prodaja
montaža
servis

kobra

KOBRA team d.o.o.

ŠMARJE 13a

8310 ŠENTJERNEJ - SLO

e-mail:kobra.team@siol.net

tel.: 068/ 81-118

fax: 068/ 81-119

gsm: 041 600 700

begrad

**BO V JESENI GRADIL
V ŠMARJEŠKIH TOPLICAH**

Evidentiramo potencialne kupce za nakup prostorov

v

NOVI STANOVANJSKO POSLOVNI ZGRADBI

(na lokaciji Prinovca)

**POSLOVNI PROSTORI
APARTMAJI IN STANOVANJA**

Vsi prostori bodo dostopni z osebnim dvigalom.

Informacije:

Begrad, d.d., Kočevarjeva 2, 8000 Novo mesto

telefon: 068/ 371 96 11, fax: 068/ 371 96 12

ZAGOTOVITE SI DANES VSELITEV V JUNIJU LETA 2000!

**NAGRAJUJE
NOE**



Na fotografiji vidite zračni posnetek ene najlepših plaž hrvaškega Jadrana v Bolu na otoku Braču.

Nagradno vprašanje za vas se glasi: "Kako se ta plaža imenuje?"

Odgovore na dopisnici pošljite na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, Novo mesto. Dobitnik nagrade bo objavljen v Dolenjskem listu.

Za izžreban pravilni odgovor ima turistična agencija NOE pripravljeno bogato nagrado: 7 dnevno bivanje v apartmaju za tri osebe v Bolu na otoku Braču v mesecu septembru 1999

NOE AKCIJA!

- ISTRA - 7 POL. P V RABCU - OD 23500 SIT
- DALMACIJA - 7 POLP - OD 24000 SIT
- 1 - TEDEN NAJEM APP - 1/2 - 18000 SIT
- 1 - TEDENSKO JADRANJE PO JADRANU - S SKIPERJEM - PO OSEBI - OD 35000 SIT



Prodajni center podov
PCP PUREBER
PARKETARSTVO

KOLPA NAGRAJUJE

**kolpa
kolpa-san**



**poletje je tu
kolpa san prihaja**

Na fotografiji je motiv belokranjskega mesta. Katero je to mesto in katera je reka, ki teče mimo njega? Rešitev na zastavljeno vprašanje pošljite na naslov:

Dolenjski list, Glavni trg 24, 8000 Novo mesto, s pripisom UGANKA KOLPA. Izžrebani bosta dve nagradi v vrednosti 20.000 SIT.

Izid žrebanja bo objavljen v Dolenjskem listu.



AVTOHIŠA PIONIR d.o.o.

Servisno prodajni center, Pod Trško goro 83, Novo mesto, Tel. 068/323-533, 324-533

- pooblaščen prodajalec in serviser vozil FIAT in LANCIA
- široka ponudba skuterjev in motornih koles APRILIA
- originalni nadomestni deli

- moderna kleparska in ličarska delavnica
- optika in vulkanizilstvo
- ročna avtopralnica
- tehnični pregledi

FIAT

AVTOHIŠA PIONIR

LANCIA

MED'S

- medicinski in ortopedski pripomočki
- zeliščna lekarna
- ortopedska obutev
- vse za zdravje

Kastelčeva 5, Novo mesto, tel.: 068/321-704
Jeseni tudi v novem trgovskem središču v Bršljinu (poleg Spara)

Manja med čelom in šprinterici

Novomeščanka Manja Praznik je bila na svetovnem prvenstvu za mlajše mladince najuspešnejša slovenska atletinja - Športa sprva ni marala - Na atletsko stezo z ukano

NOVO MESTO - Obetavna novomeška atletinja Manja Praznik, članica atletske sekcije Dolenjske Toplice in varovanka trenerjev Majde Križe in Milana Šimuniča, le redko govori o svojih uspehih in tudi s svetovnega atletskega prvenstva za mlajše mladince, kjer je pred dvema tednoma med vsemi slovenskimi reprezentanti s finalnim nastopom v troskoku in petim mestom v štafeti dosegla največ, se je vrnila nezadovoljna. Več kot z besedami Manja pove na atletski stezi, kjer se ji, če bo napredovala tako kot do sedaj, obeta še lep prihodnost.

Njena pot na atletske steze je za tako uspešno športnico nekoliko nenavadna. V osnovni šoli je bila odlična, prosti čas pa je posvečala glasbi, kateri je ostala zvesta tudi, ko se je odločila za športno pot. V bistvu športa in atletike ni marala, čeprav je bilo njenim učiteljem športne vzgoje že v osnovni šoli jasno, da je zelo nadarjena. Ko je pred tremi leti športna pedagoginja na osnovni šoli Grm Majda Križe sestavljala šolsko reprezentanco, je hotela med mladimi atletinjami videti tudi Manjo, ki pa se ni dala prepričati. Majda se je znašla in v reprezentanco uvrstila Manjino najboljšo prijateljico, ki je potem nekako prepričala tudi njo, da je obula šprinterice. Ukana je uspela, prve zmage pa so Manjo dokončno okužile z atletiko, vseeno pa je ostala zvesta tudi glasbi, saj je letos z odliko končala šesti letnik čela.

Kot pravi njena trenerka Majda Križe, je Manja osebnostno izrazit tip zmagovalke. Vse drugo razen zmage je zanjo poraz. Njene besede s svojim razmišljanjem potrjuje tudi Manja, ki si je kot kratkoročni cilj postavila nastop na svetovnem prvenstvu za starejše mladince naslednje leto in najmanj finale na evropskem prvenstvu čez dve leti, potihem pa si najbrž obeta še več. Rada bi doštudirala in ob študiju trenirala in tekmovala tudi v članski konkurenci, vendar le pod pogojem, če

bo uspešna. Boji se namreč, da bo po uspešni mladinski konkurenci kot večina obetavnih mladink med članicami začela nazadovati. V tem primeru bi šprinterice takoj obesila na klin.

Njena pot do svetovnega prvenstva je bila lahka, saj je že lani izpolnila normi v teku na 400 m z ovirami in v troskoku. Odločili so se, da bo nastopila v troskoku, kjer je imela več možnosti za dobro uvrstitev. Na nastop v Bydgoszczu je bila izvrstno pripravljena in že v kvalifikacijah je s 12,63 m dolгим skokom za 4 cm izboljšala osebni rekord, kar je bil 9. izid. Konkurenca je bila po njenih besedah dobesedno ubijalska, prednjačile pa so visoke in mišičaste temnopolte Kubanke, ki so osvojile tudi zlato.

Zavedala se je, da je sposobna skočiti povsem blizu 13 m, zato je bila pred finalnim nastopom precej

živčna, iz tira pa jo je vrgla odločitev organizatorjev, da postavijo odzivno desko kar 11 m pred doskočno jamo, čeprav je bila v kvalifikacijah dva metra bliže. Prvi skok se ji je ponesrečil in po izidu 12,21 m jo je že grabila panika, zato je v drugem poskusu prestopila, v tretjem pa se je odrinila skoraj pol metra pred desko, a vseeno zmogla 12,47 m, kar je bilo dovolj za 11. mesto. Manja je na prvenstvu nastopila tudi v štafeti 100 - 200 - 300 - 400 m, kjer je izvrstno tekla prvo predajo in veliko pripomogla k odličnemu petemu mestu slovenske vrste.

I. VIDMAR



ATLETINJA IN TRENERKA - Manja Praznik dela pod budnim očesom trenerjev Majde Križe in Milana Šimuniča, največ zaslug, da se je obetavna športnica sploh posvetila atletiki, pa ima Križetova, ki je morala Manjo spraviti na stezo z ukano. Po izvrstnem nastopu na svetovnem prvenstvu za mlajše mladince sta obe za kanček bolj nasmejani, čeprav vesta, da ju čaka še veliko dela. (Foto: I. V.)

Brez trebuha s Triglava do Toplice

Za občinski praznik je Franc Mišmaš s Triglava pritekel v Dolenjske Toplice - Za šport se je odločil pri 39 letih - Najprej nehal kaditi, potem shujšal za 30 kg

DOLENJSKE TOPLICE - Leta, ko se človek odloči postati športnik, niso pomembna; to je konec minulega tedna še enkrat potrdil 41-letni centralni instalater Franc Mišmaš iz Meniške vasi, ki je prvi občinski praznik Dolenjskih Toplic proslavil tako, da je v enem dnevu z vrha Triglava pritekel domov oziroma v Dolenjske Toplice.

Franc Mišmaš se v mladih letih ni ukvarjal s športom, zato so leta prinesla svoje. Vlekel je cigareto za cigareto, pridno jedel, k čemu lepega trebuščku pa je svoje dodalo tudi pivo. Pred tremi leti se je zamislil nad takim načinom življenja in se odločil, da ga bo spremenil. Spravil se je na kolo in začel teči, takoj je nehal kaditi, prevožen in pretečeni kilometri pa so njegov trebušček oskubili za 30 kilogramov. S prijatelji se je že lani lotil nekaterih zavdanj vrednih podvigh, med drugim so v enem dnevu prekolesarili 400 km od Kopra čez Vršič do Novega mesta, podobno kot nekdanji Sandi Bajer, iz Novega mesta na Triglav in nazaj, pa se je Franc odpravil s kolesom iz Dolenjskih Toplic do Vrat in peš na Triglav ter nazaj do Dolenjskih Toplic. Letos se je odločil, da bo 190 km poti od Triglava do Dolenjskih Toplic pretekel.

V petek ob osmih zvečer, ko sta s Topličanom Markom Kruščem, ki ga je spremljal ves čas podviga, stala na vrhu Triglava, je bilo tam prav zopno vreme. Razgled so zastirali megla in oblaki, iz katerih je zopno

pršel sneg, termometer je pokazal 4 stopinje pod ničlo. Že pri planinskem domu Planika je bilo povsem temno, tako da sta si morala v dolino pomagati s svetilkami.

Na Pokljuki ju je z rumenim kangoojem čakal Bogdan Kic. Marko je sedel na kolo, Franc pa je brez postanka tekkel vse do Mednega, kjer ga je po 12 urah neprekinjenega teka dobil v roke maser Tomi Perinčič. Naslednji postanek si je privoščil še ob izviru reke Krke, natanko ob osmih zvečer pa je pritekel v Dolenjske Toplice, kjer ga je čakal topliški župan Franc Vovk, s poskočnimi notami pa ga je pozdravila šentjernejska godba. Že pred tem so ga v domači Meniški vasi v novem naselju prisrčno pozdravili sosede.

O podobnih podvigih, kakršnega se je tokrat lotil Franc Mišmaš, imajo tako laiki kot tudi strokovnjaki različna mnenja, ki se pogosto nagibajo k zgražanju nad pretiravanjem in škodljivimi vplivi na orga-

MARJAN KASTELIC ŠE POVEČAL PREDNOST

NOVO MESTO - Na julijskem hitropoteznem turnirju Šahovskega kluba Novo mesto je spet zmagal najboljši novomeški šahist Marjan Kastelic, drugi je bil Šanji Mitrovič in tretji Emil Luzar. Edini, ki mu je letos uspelo Kastelcu odvzeti prvo mesto, Robert Rudman, je tokrat igral precej dopustniško razpoložen in je osvojil šele osmo mesto. Nastopilo je 21 šahistov, v skupnem vrstnem redu pa je Kastelic še povečal prednost.

KROMAR NA HAVAJE

RIBNICA - Člani triatlon kluba iz Ribnice so letos nastopili na vseh domačih in več tujih tekmovanjih. Med drugimi so postali tudi državni prvaki v duatlonu, zadnje tekmovanje je bilo v Kapelah, Damjan Kromar in Mitja Dečman pa sta nastopila v Nemčiji na največji dirki na svetu. Med 2500 tekmovalci, ki so pedala vrteli na 180 kilometrske progi, igrali na 3,8 kilometra in tekli maraton (42,2 km), je Damjan z 9 urami, 31 min. in 20 sekundami zasedel 136. mesto in se uvrstil na svetovno prvenstvo, ki bo septembra na Havajih. (M. G.)



NA TRIGLAVU - Franc Mišmaš (desno) in njegov spremljevalec Marko Kruščič sta se na vrhu Triglava še takole slikala za spomin in v petek natanko ob osmih krenila proti Dolenjskim Toplicam.

nizem, a kdor je poznal Franca Mišmaša prej in sedaj, mu je jasno, da nanj vse skupaj vpliva kar dobro. Dejstvo, da je noč po podvigu mirno prespal in jutraj vstal popolnoma spočit, pa govori, da pri njegovem tokratnem podvigu le ni šlo za pretiravanje in da je bil za kaj takega dovolj dobro pripravljen.

I. V.

CIRIL ANDOLJŠEK TRENER GRAMIZA

KOČEVJE - Po odhodu trenerja rokometiške Gramize, Zdenka Mikulina v ljubljansko Robit Olimpijo, se je uprava kluba lotila iskanja njegovega naslednika. Na trenerski klopi bo v prihodnje sedel Ciril Andoljšek, nekdanji igralec in sodnik ter pomočnik trenerja prve ekipe Ribnice Boruta Trohe. Gramiz bo letos okrepila vratarja iz Maribora, ostale pa bodo tudi vse igralke, ki so nastopale v lanskem sezoni, tako da mu bo zaradi tega delo olajšano. Kočevke bodo s pripravami na novo sezono začele prihodnji teden.

NOVOMEŠČANA PETA NA MIVKI

NOVO MESTO - Novomeška odbojkarja Uroš Babnik in Gregor Žunič, ki nastopata z imenom Comland, sta na četrtem turnirju slovenskega prvenstva v odbojki na mivki v Murski Soboti osvojila peto mesto. Zmagala sta Nikola Vidič in Bolgar Petar Iljev (Salonit Anhovo Esal).

BALINARJI NE POČIVAJO

KOČEVJE - Na igrišču BK Sodček je bil meddržavni turnir, na katerem je nastopilo 12 slovenskih in štiri hrvaške ekipe. V polfinalu je Kastava premagala Sodček z 8:6, Halapjava pa Krmelj z 9:6. V finalu sta moči merili hrvaški ekipi, v končnici so bili boljši balinarji Kastave, ki so Halapjavo premagali z 8:6. (M. G.)

Kebeelj zablestel na Koroškem

Mladi kolesar Krke Telekom zmagal v Avstriji na dirki za veliko nagrado Evrope za mlajše mladince

NOVO MESTO - Moštvo mlajših mladincev novomeškega kolesarskega kluba Krka Telekom letos v prvi polovici sezone ni dosegalo tako dobrih izidov kot lani, saj je večji del izjemno uspešne vrste prestopil v starejšo kategorijo. Po 25. juliju je trener mladih novomeških kolesarjev Janez Jagodič spet na široko nasmejan, saj so njegovi fantje v močni konkurenci 17 ekip iz Avstrije, Nemčije, Češke, Nizozemske in Švice na štiridnevni dirki mlajših mladincev za veliko nagrado Evrope (13. Europa Jugend Grand Prix 1999) na avstrijskem Koroškem tekmovali izvrstno, Aleš Kebeelj pa si je z odličnim nastopom v gorski etapi in v vožnji na čas priboril skupno zmago.

Kebeelj je začel odločno že v prvi etapi, ko si je po 50 km prikolesaril dobro minuto prednosti, tedaj pa je kolono mladih kolesarjev zajelo

hudo neurje s točo, cesto je poplavi- lo in organizatorji so morali dirko prekiniti. Naslednji dan je 19 km dolgo gorsko etapo dobil član Favorita iz Brna Tomas Hrdina, Aleš Kebeelj pa je za njim zaostal le sekundo in osvojil izvrstno drugo mesto, naslednji dan pa je bil v kronometru, kjer je zasedel šesto mesto hitrejši od Hrdine, kar mu je prineslo rumeno majico vodilnega v skupnem vrstnem redu. V zadnji etapi so Kebeelju tekmeči, predvsem Avstrijci, poskušali na vsak način sleči rumeno majico, a je Novomeščan ob izdatni pomoči tovarišev iz moštva Tadeja Prevejške, Janeza Muhviča in Gorazda Matka vodstvo v skupnem vrstnem redu obrnil. Zadnje etapo, 61 km dolgo krožno dirko po St. Stefanu, ki so jo mladi kolesarji prevozili z zavajajočo vredno povprečno hitrostjo 42,7 km/h, je dobil Nizozemec Niels Scheuneman, ki je na cilj prikolesaril 9 sekund pred glavino, v kateri so bili poleg Kebeelja tudi Prevejšek (3. mesto), Muhvič (5.) in Matko (14.). Po besedah trenerja Janeza Jagodiča je Kebeelja zmaga zanj zadošče- nje, saj ta obetavni mladi tekmoval- lec ni bil izbran za nastop na olimpijskih dneh mladit.

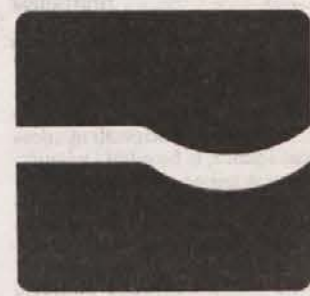
I. V.



GLOBOČANA NA KRFU - V okviru nastopa slovenske reprezentance v ju-jitsu, ki se je udeležila mednarodne poletne šole na otoku Krfu, sta se zaključnega turnirja udeležila tudi člana DBV katana - ten teama iz Globočke Gorazd Kostevc in Vanja Preskar (na sliki), ki sta se v mešanih parih prebila vse do finala, kjer sta morala priznati premoč nizozemskemu paru. Nastopilo je 150 tekmovalcev iz 11 držav.

splošen vtis. Glede na dosedanje izide glasovanja ugotavljamo, da so med našimi bralci najbolj priljubljena termalna oziroma bazenska kopališča v Šmarjeških in Dolenjskih Toplicah ter v Čateških toplicah, medtem ko se le redki odločijo dati prednost naravnim kopališčem, ki so (kot kaže) tudi nekoliko slabše urejene kot tista, ki spadajo v širši kompleks zdraviliških podjetij.

Glasovnice pošljite na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, Novo mesto, najkasneje do ponedeljka vsak teden. Izmed glasovalcev izžrebamo tri, ki dobijo paket z izdelki Kolinske. Nagradenci tega tedna so: Helena Murgelj, Starine 15, 8222 Otočec; Tončka Gazvoda, Kambičev trg 2, 8311 Kostanjevica na Krki in Maja Stopar, Pečje 6 a, 8290 Sevnica.



Kolinska

Izbiramo naj slovensko kopališče

Vseslovenski akciji več pokrajinskih časopisov in številnih lokalnih radijskih postaj se je letos pridružil tudi Dolenjski list, akcija pa se je med našimi bralci že dobro uveljavila, saj vsak teden dobimo več glasovnic. Glasujete lahko za vsa urejena naravna in umetna kopališča na Dolenjskem, v Beli krajini, Posavju in kočevsko-ribniškem koncu. Glasujete lahko za kopališča ob potokih, rekah pa tudi za bazenska kopališča v okviru zdravilišč, ki jih na našem koncu ne manjka. Pogoj je le, da je kopališče urejeno in oskrbovano, divja kopališča ne pridejo v poštev. Kriteriji, po katerih ocenjujete kopališče, so urejenost, čistoča, skrb za varnost in prvo pomoč, pestrost ponudbe, cene, prijaznost kopališkega osebja in

Glasovnica
"NAJ SLOVENSKO KOPALIŠČE"

Glasujem za kopališče

Ime in priimek:

Naslov:

Kolinska

Št. 30 (2605), 29. julija 1999

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC



TENIŠKI CENTER OTOČEC

• MINI ŠPORTNE POČITNICE - V Teniškem centru Otočec bodo od 2. do 6. avgusta in od 9. do 13. avgusta za udeležence njihove teniške šole in druge otroke iz Novega mesta in okolice pripravili petdnevni teniško-počitniški program, ki bo vsak dan vseboval dveurni teniški trening ali tečaj, malico in kopanje v Šmarjeških Toplicah. Cena programa je 12 tisoč tolarjev, v kar sta vključena tudi malica in prevoz iz Novega mesta. Prijavit se lahko do zadnje sobote pred posameznim terminom po telefonu (068) 75 458. Najmanjše število udeležencev programa je osem, če bo prijav za določeni

termin manj, bo le-ta odpadel. • POČITNIŠKI TURNIRJI - V Teniškem centru Otočec bodo 31. julija in 14. avgusta pripravili počitniška teniška turnirja za odrasle, ki bodo nastopali v enotni kategoriji. Obe prireditvi se bosta začeli z družabnim turnirjem, iz katerega se bo osem najboljših igralcev po seštevku iger uvrstilo na glavni turnir. Ker na turnirjih nastopajo moški in ženske v enotni kategoriji, imajo dame 15 točk prednosti na igro, glede na prijave pa bodo organizatorji kasneje določili tudi prednost v igrah. Prijave zbirajo do zadnjega petka pred turnirjem do 20. ure po telefonu (068) 75 458.

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljenih informacij, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori, popravki in mnenja", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispelkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Dve Vzajemnosti

Dol. list št. 29, 22. julija

Pred dnevi sem prejela 7.-8. številko revije Vzajemnosti, ki pa me ni prav nič razveselila. Zato ker to ni moja revija, tista, ki jo izdajata Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter Zveza društev upokojencev Slovenije. Namesto imena naše urednice Marinke Levičar je v tej poslani reviji, ki jo je izdala Bistra, d.o.o., glavni urednik Bojan Korsika. Vse v Bistrini reviji je podobno dosedanjim naši reviji, celo razvrstitve tekstov oz. področij znotraj in ovitek. Zdi se mi, da je Bistrina revija nekakšen ponaredek naše, le izdajatelj je spremenjen. Le zakaj nam Bistra vsiljuje (oziroma nas skoraj posiljuje z naročilnicami in s plačilom, je pa precej draga!) svojo revijo, ki ni nobena zveza z nami, upokojenci? Mar se hoče Bistra oz. urednik Korsika polastiti naše, že vrsto let izhajajoče revije? To namreč njegovo dokaj nasilno ponujanje Vzajemnosti dokazuje. Zanima pa me tudi, kje je Bistra dobila moj naslov? Saj so verjetno naslovi zavarovani, Bistra pa je najbrž kar "pobasala" naslove od naše revije, vsaj tako sodim. Naj končam: zelo zadovoljna sem za našo upokojensko revijo Vzajemnost in me popolnoma zadovoljuje njena vsebina, ki je privlačna, vabljiva in se loteva zadev, ki se tičejo nas, upokojencev. Zato Vzajemnost, ki mi jo je poslala Bistra, zavracam in sodi v kontejner skupaj s številnimi drugimi reklamami, ki jih je vsak dan polno v nabiralniku!

S. I.
Ljubljana

Poslanski privilegiji po balkansko

Dol. list št. 28, 15. julija

Tako kot pred vsakim koncem mandata v kratki slovenski parlamentarni zgodovini so se tudi zdajšnji parlamentarci - kot vemo - odločili vsaj nekoliko olajšati upokojevanje. V zadnjem poskusu so bili najmanj radikalni doslej, toda še vedno bistveno preveč, da bi v javnosti dobili vsaj minimalno podporo. Argument, da so poslanci po koncu mandata "nebojlene ovčke", ki bodo morale na borzi dela moledovati za kakršnokoli službo, ni prepričal nikogar. In zgodilo se je, kar se je moralo zgoditi! Poslanski zakon, o katerem so parlamentarci zaradi veta državnega sveta vnovič glasovali, ni dobil podpore.

Nejevolja javnosti in nekaterih političnih strank, zlasti sindikatov, ki so zagrozili z javnimi protesti in odpovedjo soglasja k reformi sistema pokojninskega in invalidskega upokojevanja, je bila glavni razlog za padec dopolnjenega zakona o poslancih. Če bi bil zakon tudi v drugo sprejet, so imeli državni svet in sindikati pripravljeni drugi ukrep: predlog referendum, ki bi uresničevanje zakona zamrznil. Poslancem res ni ostalo nič drugega, kot da so zakon, ki bi njim in kolegom za nazaj in naprej olajšal življenje, zavrnili.

Prvo glasovanje poslancev za uzakonitev svojega privilegirane upokojevanja ni bilo ne modro ne moralno. Isti poslanci, ki so upokojevanjem pred tremi leti odvzeli približno dva odstotka mesečne pokojnine, so zdaj glasovali za svoje privilegije in niso spoštovali sklepa državnega zbora, ko so rekli, naj se prouči, ne

pa podpre kakršnokoli izjemno upokojevanje skupin ali posameznikov. Pozabili so, da je pokojninska reforma nujna, a za vse zelo težko breme. To breme bi si morali pravično razdeliti vsi državljani. Tudi izjeme pri upokojevanju bi morali določiti splošni predpisi. Tak dogovor so sprejeli socialni partnerji po dolgotrajnih in težkih pogajanjih.

To, da je ta dogovor kršilo najvišje zakonodajno telo naše države, ki bi moralo imeti največji čut za odgovornost, je moralno nedopustno dejanje.

Pred sklepnim dejanjem, polomom predloga poslanskega zakona, je bilo slišati veliko plemenitih misli o tem, da ni hudega, če sami (zdajšnji) poslanci ne bodo uživali sadov tega zakona, da pa ga je več kot nujno prejeti še v tem mandatu - za prihodnje rodove, za tiste, ki prihajajo, zato da bo njim lažje in da bo sploh še kdo hotel biti poslanec. Kako plemenito!

VINKO BLATNIK
Ljubljana

Kosovski begunci čakajo na vrnitev

Dol. list št. 29, 22. julija

Begunstvo je imelo v vsej svoji zgodovini predznak velike tragedije, ki se je lahko zgodila kakemu narodu. Trpljenje, ki ga je povzročil tako beg pred izgonom kot tudi sam izgon Slovencev, še danes ni pozabljen. Pobeg pred izgonom v vojnem času ni enak begu v današnjem mirnem času, ko se na mirnih območjih poskrbi za begunce in se jim tako olajša usoda begunstva. Begunstvo Slovencev v času vojne in na vojna območja - samo izven območja totalnega izgona - pa je bilo vse prej kot rožnato, saj je bilo njihovo preživetje v pretežni meri odvisno od prijaznosti in dobre volje ljudi na območjih, kamor so se zatekli pred izgonom.

O izgonu Slovencev je bilo prelitega veliko črnih, zato ne bi ponažal že znanega, temveč naj se ob tem dotaknem reševanja statusa žrtev vojnega nasilja - beguncev. Ko tako pregledujemo tako odločbe upravne enote na I. stopnji reševanja, zlasti pa še posebno tiste na II. stopnji v revizijskem postopku, se lahko sprašujemo, ali se ti reševalci problema beguncev sploh zavedajo, da ni enakost med takratnimi slovenskimi begunci in današnjimi begunci, ki jih sprejemamo v razna sprejemališča in poskrbimo za njihovo čimboljše počutje in preživetje. Iz mnogih revizijskih odločb je jasno razvidno, da se reševalci niti ne trudijo, da bi prebrali gradivo in dokumente vloge, kajti potem ne bi bilo takšnih absurdnih obrazložitve, ki kažejo skoraj na norčevanje iz beguncev - vlagateljev za priznanje statusa žrtev vojnega nasilja. Naj navedem samo nekaj prav posebnih "cvet" iz repertoarja obrazložitve:

Družina Z. iz Župeče vasi v takratni občini Cerklje ob Krki, ki je bila v nemškem načrtu popolnega izgona in poselitve s kočevskimi Nemci, je pobegnila pred izgonom na italijansko okupacijsko območje v Ljubljano. Za preživetje družine so morali starši poskrbeti ter iskati vse oblike dela, da bi lahko preživeli. Iz obrazložitve člana družine V. Z. pa je točno razvidno, da reševalec na ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve gospod A. M. dokumentacije sploh ni pregledal, kajti v nasprotnem primeru ne bi napisal, da naj vlagatelj pove, kdo in zakaj je grozil njegovi družini ter naj z ustreznim dokumentom npr. seznamom oseb, predvidenih za izselitev, dokaže okoliščine umika pred izgonom iz Maribora. Žal je to dokaz, da reševalec sploh ni pregledal dokumentov, kajti v Mariboru je samo dokazni dokument iz Muzeja narodne osvoboditve, da je bilo zaplenjeno njihovo premoženje. Ni pa podatkov o tem, da je od tam pobegnila družina, kajti vseskozi je bivala in tudi pobegnila iz že omenjene vasi v okraj Brežice (po nemško Rann). Poleg že omenjenega dokumenta je bil tudi zemljevid območja totalnega izgona, iz katerega je točno razvidno, da je bilo območje, kjer je bivala družina, v pasu totalnega izgona.

Takšna je tudi usoda članov družine V. iz Cerklje ob Krki, od koder so pobegnili vsi člani pred izgonom, in sicer na območje pod nemško okupacijo, vendar izven pasu totalnega izgona. Mati A. V., sin I. V. ter hčerka M. (rodila se je v begunstvu) še danes nimajo rešenega statusa žrtev vojnega nasilja, kljub temu da so bili predloženi vsi potrebni dokumenti, ki so utemeljeno pokazali, da so resnično pobegnili pred izgonom in ne iz strahu pred Nemci, kot je bilo navedeno v obrazložitvi. Žalostno pa je pri tem, da ima vsaki-

nja ali teta V. F., rojena V., priznan status žrtev vojnega nasilja, ker se je skupaj z materjo in bratom umaknila v Gradec (Graz) v Avstrijo. Oboji so pobegnili iz iste hiše v Cerkljah ob Krki. Mati A. V. je stara 91 let ter bolnica in temu primerni so bili dokumenti priloženi k vlogi.

Tudi N. B., rojena L., iz Velikega Mraševa je dobila negativno odločbo s podobno obrazložitvijo, pri čemer je prav tako reševalec zelo površno pregledal dokumentacijo, poleg tega pa tudi ne razlikuje med sodelovanjem v NOG (narodno-osvobodilno gibanje) in NOV (član vojne enote osvobodilne vojske), kajti drugače ne bi napisal, da se je prenehala nasilje nad njo, ko se je vključila v NOG oz. po njegovem v NOV. Ob tem je še bolj tragično dejstvo, da je morala kot 16-letna deklica prevzeti dolžnost matere, ki jo je ubil v svoje zadovoljstvo italijanski vojak. Enaka usoda je tudi doletela I. B. iz istega kraja, s skoraj enako obrazložitvijo, ki je prav tako že pred družino pobegnili na italijansko stran kot tudi družina L.

Vsem pa je enako še to, da jim očitajo, da so delali in jim ni bilo hudo, pri čemer pa reševalci pozabljajo, da ni mogoče "od zraka in božje štime" živeti. Z inicialkami pišem zato, da ne bi škodila objavi njihovih polnih imen pri reševanju vlog. Lahko bi navajal še veliko podobnih cvetk, vendar pa bo že iz zgoraj napisanega sleherni lahko sklepal, kako in morebiti tudi zakaj se tako rešujejo zadeve beguncev. Ob vseh teh obrazložitvah si človek težko predstavlja, da bi bil kdo od reševalcev tako nepismen, da ne bi znal prebrati in tudi pravilno obravnavati vloge priloženih dokumentov pristojnih organov.

FRANCE TOMŠE - TOFRA
Ljubljana

Koncert ob svečah

Dol. list št. 29, 22. julija

Koncert Big Banda RTV Slovenija s pevcem Otom Pestnerjem na Mestnem trgu je dokazal, da so za kulturne prireditve primerni tudi metliški trgi in ne samo grajsko dvorišče, cerkev ali Pungart. Motili so le na trgu parkirani avtomobili, med njimi tudi službeni avto metliških občinskih moč.

Le-ti so vedeli za fešto, menda so celo obljubili, da bo železni konjiček vsaj ta večer izginil s trga, toda obljube so eno, pozabljivost ali malomarnost pa drugo. Krajani, ki so se na večer koncerta pripeljali doma, na cerkvenih vratih, bi lahko naredili vsaj enkrat izjemo in bi parkirali svoje ljubljenske na Trgu svobode, kjer ne bi bili nikomur v napoto.

Sploh pa: kaj so avtomobili iskali po dvajseti uri na Mestnem trgu, saj prometni znak opozarja, da je po tem času tam prepovedano parkirati? Policisti niso posredovali, saj redkokdaj obiščejo kulturne prireditve. Lani pa jih je bilo na grajskem dvorišču kot listja in trave, ko je koncertirala policijska godba na pihala.

TONI GASPERIČ
Metlika

Novomeška kronika

Dol. list št. 29, 22. julija

V prilogi vam pošiljam kopijo potrdila AAS za Slovenijo, z dne 20.10.1997, ki jasno dokazuje, kdaj je naša ideja zorela... Če je imel Studio D to zamisel že prej, bi jo v skoraj dveh letih tudi že lahko realiziral. Smatram, da je vaše pisanje za nas žaljivo in nekorektno (ker informacije niste preverili tudi na naši strani), zato menimo, da smo upravičeni do tega, da zadevo objavite tudi z našega zornega kota!

Zaenkrat smo kot Maximalen radio poln idej, saj smo mlada, kreativna ekipa, ki kuje nove ideje že za naslednje tisočletje. Poleg tega je poudarek v naši programski shemi ravno v tem, da smo drugačni in korak naprej pred drugimi (in ne nazaj). Če komu primanjkuje novih idej za radijski program, je to njihov problem.

Ker smo prišli kot zadnji v dolenjski radijski prostor, se še toliko bolj zavedamo, kaj pomeni program, ki ugaja poslušalcem in oglaševalcem - na tem področju res ne mislimo zaspiti!

Vsekakor tudi mi smatramo, da je boj za oglaševalce in poslušalce hud in še hujši bo, vendar se mi za svoj napredek "borimo" s pozitivnim odnosom do oglaševalcev, poslušalcev in ne nazadnje tudi do konkurenčnih radijskih postaj. Nenehno metanje polen pod noge pa naj ostane predmet obrambe za tiste, ki se ne morejo dokazovati na pošten in edini pravilen način...

NEVA PEVEC,
direktorica
Radia Max

Višja grobarina na Čatežu

Dol. list št. 29, 22. julija

V prispevku Višja grobarina na Čatežu ste objavili sklep sveta KS Čatež o zvišanju najemnine za grobove. V tem članku ste objavili tudi neresničen podatek, da zaračunava Komunalna Trebnje za grob 7.000 SIT, ki bo po novem na Čatežu 6.000 SIT. Ker podatek ni točen, prosimo, da objavite iz cenika veljavne zneske enoletnih najemnin grobov, ki veljajo v KS Trebnje, KS Dol. Nemška vas, KS Mirna in KS Vel. Gaber: enoletna najemнина za klasični grob znaša 3.9600 SIT, za otroški grob 2.850, za žarni grob znaša 2.850 SIT.

Veljavne cene, ki jih zaračunava Komunalna Trebnje, so usklajene z odredbo št. 75/96 Vlade RS.

Direktor:
PAVEL JARC, ing. str.

DOLENJSKI LIST

vaš četrtkov prijatelj



PREJELI SMO

Lahko sem užaljen

Dolgoletni zdravstveni delavec, primarij in rentgenolog dr. Tomo Goranič se je zaradi zdravstvenih razlogov moral upokojiti. Njegovo upokojevanje, ki je tako pomeni preokretnico v vsakem človeškem življenju, je spremljalo še grenko spoznanje, da so ga kot dolgoletnega športnega zdravnika kratkoma brez besed slovesa odpisali pri košarkarskem klubu Krka, za katerega je v štirih letih za košarkarje prav gotovo veliko naredil.

Primarij dr. Goranič piše: "V KK Krka sem kot športni zdravnik prišel leta 1994 na željo tedanjega trenerja Slavka Seničarja, potem pa tudi trenerja Slavka Kovačevića. Ekipo smo uspešno pripeljali v 1. ligo. Medicinski službo sem organiziral sam, po splošnih pravilih in dolgoletnih izkušnjah, očitno zelo dobro in uspešno, tako da smo s sodelovanjem nadaljevali tudi s prihodom novega trenerja. In to kljub težavam zaradi majhne izbire igralcev in popolne nezainteresiranosti klubske uprave. Strokovnih stikov z upravo ali pomoči pri delu in dobavi materiala ni bilo, poleg tega štiri leta nisem bil povabljen niti na en sam sestanek klubske uprave.

V času svojega dela v klubu sem prisostvoval treningom ekipe (razen srede) in bil na vseh tekmah doma in zunaj, razen tedaj, ko sem imel dva zloma noge. Ukvarjal sem se s preventivno in diagnostiko poškodb, tako da so ortoped, kirurg - travmatolog in drugi lahko vzeli zadevo v svoje roke v najkrajšem času.

Vse to sem navedel kot informacijo ljubiteljem košarke in prijateljem kluba in ker sem užaljen zaradi ignorantskega odnosa posameznih članov klubske uprave ter načina, kako sem bil odslavljen (nezadovoljni so bili z mojim delom in angažmajem). Kljub mojim ustnim in pisnim prošnjam za sestanek se nihče ni oglasil. Vse se je dogajalo pred koncem prvenstva.

Človek bi lahko pričakoval pohvalo in priznanje za svoje angažirano delo, doživel pa je ponižanje. Dejstvo je, da zadnje štiri mesece več ne skrbim za zdravje košarkarjev, članov uprave z družinami in njihovih prijateljev. Upam, da bo uprava kluba poskrbela za boljše medicinske strokovnjake in da bo klub še naprej dobro deloval na veselje Novomeščanov in ljubiteljev košarke in športa."

Za vestno delo zlata plaketa KS

Priznanje KO RK Brestanica

BRESTANICA - Rdeči križ je v KS Brestanica najmočnejša organizacija. Prisotna je v vsaki vasi in vestno izpolnjuje delovni program. V okviru akcije Nikoli sam skrbi za socialno ogrožene krajane. Veliko je delala z begunci. Vidno je njeno delo s starejšimi ljudmi, saj je KO RK Brestanica letos organizirala že 22. redno srečanje, ki je bilo dobro obiskano. Glavni vir dohodkov je članarina. Preko mentorjev na šoli Rdeči križ vzgaja mladi rod za humanejši medčloveški odnos in za spoštovanje človeka. Na gradu ima območno skladišče, kjer je skupina aktivistk zadovoljena za delitev in sprejem oblačil, obutve in pohištva vsak prvi četrtek v mesecu.

Postaja Rdečega križa od 1. februarja 1991 gostuje v prostorih društva upokojencev. Aktivistke RK, upokojene medicinske sestre, brezplačno merijo krvni tlak. Za uspehe Rdečega križa velja zahvala celemu odboru in članstvu ter vsem, ki nas z razumevanjem podpirajo. Posebna zahvala tudi območni organizaciji Rdečega križa Krško. Organizaciji Rdečega križa Brestanica je KS Brestanica ob krajevnem prazniku podelila za delavnost zlato plaketo.

KO Rdečega križa
Brestanica

ALEŠ RAČUNA NA KOLAJNO

NOVO MESTO - Prejšnji teden je novomeški župan sprejel vodstvo tekaškega kluba Portoval in atleta Aleša Tomiča, ki bo edini Dolenjec, ki bo nastopil na evropskem prvenstvu za mlajše člane v Goeteborgu na Švedskem. Srečanja se je udeležila tudi podžupanja Martina Vrhovnik in direktor glavnega pokrovitelja kluba Cestnega podjetja Novo mesto Franc Gole. Na srečanju so poudarili, da ima Aleš lepe možnosti za uspeh, želi si nastopiti v finalu, ob ugodnem razpletu pa naj bi se mu obetala celo kolajna.

Je strah Gomilčanov upravičen?

GORENJA GOMILA - Na desnem bregu Krke nad mostom na Gorenji Gomili leži zemljišče Gregorja Tratarja. Po tem zemljišču so se Gomilčani do sedaj lahko vedno pripeljali do Krke a novi lastnik jim tega ne dovoli, domačini pa so tudi prepričani, da je z zasipom rečnega korita zakrivil večje poplavljanje Krke.

Milan Jakše, svetovalec šentjernejskega župana, je povedal, da zemljišče zaradi napak pri merjenju sega na asfalt, zato so se dogovorili, da bodo v zameno za odkup bankin in dela ceste uredili odvodnjavanje meteornih voda. Ker je želen kanalizacijski sistem predrag, bodo zemljišče raje odkupili z denarjem. Občina mora biti lastnik ceste, da jo lahko popravi in pluje. Tratar je potrdil Jakšetove besede, da nameravajo urediti jarek, ne ve pa, da tega ne bodo naredili, ker je za njih predrago. Če bo ostalo zgolj pri besedah, bo v jarek napeljal zemljo, čeprav ve, da bo zamakalo.

Vaščani pravijo, da jim preprečuje dostop do vode, ki so jo nekdanj uporabljali za napajanje živine, še vedno pa je dobra za zalivanje, betoniranje in gašenje. Bojijo se, da bi v požaru ostali brez vode. Na občini so nam povedali, da na ministrstvu za okolje vedo, da je posegel v njihov vodni svet, dobil pa naj bi tudi že odločbo za sanacijo. Tratar zanika kakršno koli oviranje dostopa do Krke. "Ob gradnji ceste je bil narejen dva metra globok jarek, zato je nemogoče uporabljati isto pot kot do sedaj. Po svoji parceli pa tega seveda ne bom dovolil," je povedal. Ne zanika, da je preveč posegel v rečno korito, vendar pravi, da je po odločbi ministrstva stanje že normaliziral.

Gregor Tratar bo zemljišče prodal. Ima dovolj podtikanj? Ne glede na vse - zemljišče je njegovo.

MOJCA RAPUŠ

Sončni mrk je nevaren za oči!

Čez slaba dva tedna (11. avgusta) bo v Sloveniji viden sončni mrk. Oddajal bo ultravijolično, vidno in infrardečo svetlobo, ki povzroča okvaro na očesu, največkrat pa trajno izgubo vida.

Na očesni mrežnici ni bolečinskih receptorjev, zato ne zaznamo bolečine, ki bi nas odvrgla od opazovanja sonca. Spremembe zaznamo čez nekaj ur, ko je škoda že nepopravljiva, ker se centralni del mrežnice, ki je najpomembnejši za vidno ostrino, že preveč poškoduje. Da se to ne bi zgodilo, vam priporočamo, da upoštevate naše nasvete za opazovanje sončnega mrka.

Sonca nikakor ne smete gledati s prostimi očmi, pa tudi skozi daljnogled ali teleskop ne. Doma narejeni filtri in zadimljena stekla nas ne bodo obvarovali pred nevarnim sevanjem. Navadna sončna očala 11. avgusta ne bodo dovolj ščitila oči, priporočamo očala z zaščitno merno so le posebna zaščitna atestirana očala. Otroci morajo mrk opazovati pod nadzorom odraslih oseb, ker pa se zaščitna očala ne prilagajajo dovolj dobro obrazu majhnih otrok, bo bolje, da teh oči sploh ne uporabljajo.

Na ministrstvu za zdravstvo priporočamo uporabo zaščitnih oči, ki morajo imeti CE garancijo za kvaliteto filtrirajoč folijo.

FRANCI STANONIK
Ministrstvo za zdravstvo

Bodo asfaltno bazo kar podrli?

Na črno zgrajeni asfaltni mešalec podjetnika Kovača v kozjanski Planinski vasi pred porušitvijo - Ustavno sodišče zadržalo legalizacijo občinskega odloka

PLANINSKA VAS - V Dolenjskem listu smo lani večkrat poročali o nenavadni gradnji tako imenovanega asfaltnega mešalca prav sredi idilične kmetijske vasi Planinska vas na Kozjanskem. Zasebni podjetnik Kovač iz taiste vasi je bil pripeljal iz nekdanje Vzhodne Nemčije obilo nekega rjastega starega železja, ki naj bi postala pravcata asfaltna baza oz., kot je zatrjeval lastnik, asfaltni mešalec. Kmalu so boja tudi "črni" cementinarski delavci tega podjetnika jeli nekaj na veliko betonirati in peskati.

Pospešeno je lani zrasel ta mešalec. Seveda v grozo okoliških kmetov. Kmet Martin in Rozalija Perčič imata tu najbližje velik živinski hlev in hišo z mlečno zbiralnico. Zgroženi so postali celo nekateri bolj oddaljeni vikendaši, ki so nas o čudni gradnji tudi obvestili. Lani je vsa zadeva prišla tudi pred občinski svet v občini Šentjur. Podjetnik Kovač je sprožil postopek za legalizacijo te črne gradnje. Občinski svetniki so kljub opozorilom izglasovali spremembo odloka o spremembi namembnosti 2. območja kmetijskih zemljišč v tej občini. Prizadeti so bili na seji in celo predložili mnenje odbora pri Gospodarski zbornici o gradnji asfaltnih baz. Le-to je menilo, da je teh zmogljivosti v državi dovolj in da torej ne potrebujejo še ene na črno zgrajene.

Nekateri svetniki so celo glasno godrnjali, da jim od drugod že ne bodo solili pameti. Prizadeti vaščani Planinske vasi niso vrgli puške v koruzo. Martin in Rozalija Perčič, Andrej in Ana Koželj so se celo obrnili na ustavno sodišče. Le-to je 29. junija letos sprejel sklep in ga objavilo v 51. številki Uradnega lista. Prizadete zastopa odvetnik Miran Moškotevc iz Ljubljane.

Ustavno sodišče je v postopku za preizkus pobude prizadetih menilo, da se pobuda sprejme. Pravi, da se prebivalci preživljajo s kmetijstvom in da je v času javne razgrnitve odloka prispelo mnogo pripomb. Poročila o vplivih na okolje, ki jih je naročil investitor, ne odpravljajo bojazni vaščanov glede nameravanega posega v prostor. Kršen naj bi bil tudi 71. člen ustave o varovanju kmetijskih zemljišč in ogroženo z ustavo varovano življenjsko okolje. V obrazložitvi se ustavno sodišče še posebej sklicuje na varovanje naravne in kulturne dediščine v vaški posebnosti, kraški Gilijski jami, ki sodi v varstveni režim geomorfološke podzemeljske naravne dediščine. Jama je predlagana za naravni spomenik, njen obstoj pa naj bi bil z izgradnjo asfaltnih baz kot industrijskega objekta ogrožen. Pri delovanju te baze naj bi se povečevala možnost ekološke katastrofe, saj za obratovanje potrebuje veliko naftnih derivatov, ki v poroznem kraškem svetu lahko prodre do imenovane jame. Zadržanje občinskega odloka pomeni, da v tem času ne more

biti izdano nobeno dovoljenje za poseg v prostor. Dokončno naj bi ustavno sodišče odločilo na seji v jeseni.

V tem času se je premaknil tudi občinski inšpektor za okolje v Šentjurju Tone Vahčić. Po črki zakona je moral najti dva ponudnika, ki bi objekt porušila. Prvotni razpis ni uspel, sedaj mora država le še založiti za rušitev. V kraju ne manjka govorice, na koga vse naj bi podjetnik Kovač obrnil, da bi obvaroval svojo voljo. V igri je celo 10 km oddaljeni vikend precej protislovne osebnosti pravice iz Ljubljane. Škoda je, ker Kovač svojega mešalca ni postavil vsaj v eno od številnih gramoznic, ki jih v okolici ne manjka. Prizadeti kmetje budno spremljajo, kam se asfalt vozi. Boja se v Planinski vasi videvajo številni tovornjaki zasebnih prevoznikov mafij z registracijami "KK". Marljive KS, ki morda pospešeno asfaltirajo ceste ravno s tem asfaltom, opozarjamo na previdnost, ker prav gotovo v primeru, če bo s tem asfaltom kaj narobe, ne bodo imeli koga "držati". Baza se kar obratuje, minulo pomlad je v njej že prišlo do hude delovne nezgode, ko je bil delavec polit z asfaltno maso. Baje je bil nesrečen prijavelec kot samostojni podjetnik. Videli bomo, ali bodo vaščani na kraju le uspeli zato, ker želijo na svojem domu ostati kmetje, ali jim bo več pomagala zaščiteni kraška jama ali pa bo zmagalo tretje: podjetniška samovolja.

ALFRED ŽELEZNIK

Bobrov žur

V Gotni vasi

Novoustanovljeno Kulturno društvo Gotna vas je konec junija pripravilo "Bobrov žur 99". V skoraj enajsturnem programu so se mladi tekmovalci pod budnim očesom sodnika Slavka Medveda in organizatorja Jureta Legana s pomočniki pomerili v šaljivo - spretnostnih igrah. Hodili so s hodu, tekli v copatih, skakali v vrečah, prevažali vodo v samokolnicah ter ekipno vozili slalom na smučeh, ki bi jih sicer težko uporabili na snegu. Največ smeha je požela igra s samokolnicami.

Marljivi amaterski gledališčniki pri KUD Mavrica pri DSO Novo mesto so se predstavili najmlajšim obiskovalcem, tokrat z igro Muca copatarica. Kulturni program je organiziral, vodil in v njem tudi nastopil Aleš Pavlin. Rezultati prostovoljnih akcij v kraju so vidni na različnih področjih.

Prireditve smo zaključili z družabnim srečanjem, za glasbo je poskrbel ansambel Mladi Dolenjci. Še isti večer pa smo si, tudi letos organizirano, ogledali predstavo v Jurčičevem gledališču na Muljavi. Bober - lik kluba, sedaj pa društva, tudi v poletnih dneh ne bo počival. Povabili smo mlade udeležence prireditve, da jo obudijo v literarnih ali likovnih prispevkih, ki jih bomo ocenili, nagradili in predstavili. Pričenjamo pa tudi z izvedbo projekta "Kamela", s katerim bomo obudili nekdanjo tradicijo kraja, kjer je bila kamela obvezni udeleženec ohceti.

M. MURGELJ



OBNOVILI TURISTIČNO ZNAMENJE - Levko Colarič in Marjan Jelenič sta obnovila in trdnje postavila starinsko vinsko stiskalnico, ki služi kot turistično znamenje in vabi na turistično kmetijo Colarič v Jablanicah in v vinotoč Jelenič v Zavodah nad Kostanjevico. Privlačno znamenje je nekaj časa ležalo prevrnjeno in poškodovano ob vpadnici v Kostanjevico iz posavske smeri. Lastnika zagotavljata, da bo poslej dobrodošlica na njunih domačijah še iskrenejša. (Foto: M. Vesel)



RAZVILI NOV PRAPOR - V Velikem Lipovcu pri Dvoru, kjer je bil pred 56 leti ustanovni zbor XV. udarne divizije, je bila v petek, 23. julija, svečanost s polaganjem venca na spominsko znamenje ob prisotnosti častne straže Slovenske vojske in številnih pripadnikov te divizije. V kulturnem programu so nastopile pevke iz Žužemberka, zbrane pa so pozdravili predsednik odbora Lado Kocjan, koordinator občinskih odborov ZB Dolenjske Ludvik Golob in podžupan Mestne občine Ljubljana Anton Colarič, ki je v imenu pokrovitelja domicilne Občine Ljubljana razvil nov prapor. Naj novi prapor ne bo nikoli na bojnem polju, naj nikoli ne doživi krvave vojne vihere, je bilo sporočilo borcev na slovesnosti v Velikem Lipovcu. (Foto: S. Mirtič)

MODNI KOTIČEK

Klubska kultura

Glasba je bila, je in bo strukturni del vsake družbe oziroma kulture, ki se prežema, spaja ali upira njenim nametom, normam, zapovedim, zakonom. Isto bi lahko pripisali modi. Nastajali sta pod vplivom najrazličnejših gibanj, usklajeno ali kot protitež, enotno ali razvejano znotraj sebe. Nikoli pa se nista zoperstavili druga drugi. Skupaj sta sestavljali celoto, ki je povzročala spremembe, oblikovala duh in podoba časa.

Ena izmed številnih, vzporedno razvijajočih se, subkultur je tudi sodobna klubska kultura. Spoj glasbe, mode, svojevrstnega ambienta, estetike, populacije in načina življenja se močno širi v vsakdanje življenje. Ljudje se sprostiti in prepušijo spoju glasbene energije, ki se na koncu odraža na oblačilih. Podobne subkulture je glasba oblikovala že v preteklosti, na primer hipijevstvo, punk, metal... Glasbenemu utripu in sporočilu torej sledi kultura življenja in vanjo sodi tudi oblačenje.

Osnovne zapovedi klubskega oblačenja so linije, ki se ravno tako gibljejo v okviru osnovnih svetovnih modnih linij, barv, krojev, dolžin... med barvami preteklo sezono je bila to npr. siva v različnih odtenkih; vendar se tu z njimi poigrava po svoje. Osnovni paleti modnih barv se dodajo tudi posamezne druge, vedno aktualne barve, npr. obvezna glamurozna črna, modra, ter v precejšnji meri predvsem pri večernih oblačilih tudi ognjeno rdeča, ki se idealno ujema s klubsko energijo. Klasični eleganci večernih in dnevnih oblačil je pridni športni duh, s katerim se pridobi povsem nova, večnamenska univerzalna uporabnost ter se zabrisa meja med dnevnim in večerom. Oblačila so narejena iz umetnih materialov, večinoma iz živalskega. Obutev sestavlja čevlji z visokimi podplatmi, modne dodatke pa otročji nahrbtniki, sončna očala in velik smešen nakit.

Tovrstno kulturo najbolj poznajo mladi, ki so vse večji navdušenci nad t.i. rave glasbo, ki se nadalje deli na številne podzvrste, kot sta t.i. house in techno. To je sodobna glasba, narejena povsem računalniško, za katero živi instrumenti niso več potrebni. Ta izumetničenost, kot je spajanje računalniških zvokov in taktov, se odraža tudi na oblačilih.

JERCA LEGAN

Taborske orgle burijo duhove

Za nove orgle še ni dovolj denarja, stare pa je župnik podaril dobrepoljski župniji - Vaščani orgočeni

Že več let potoška župnija zbira sredstva za nove orgle in preureditev kora v farni cerkvi na Taboru. Kot je že pripravljen in stare orgle, ki nosijo častljivo letnico 1859 in predstavljajo, slabe ali še dobre, prvovrsten in redek kulturno-zgodovinski predmet, so že odstranjene. Mimogrede, nove orgle bodo nameščene še letos. Očitno pa je problem denar, zato naj bi, kljub večletnemu zbiranju, še vsaka družina prispevala po 20.000 tolarjev. Hkrati potoški župnik v Oznanih sporoča, da so stare orgle podarili župniji Dobrepolje za njihovo podružnično cerkev v Zdenški Rebi.

Prav ta vest je med občani in verniki izzvala val ogorčenja in vprašanj. Po čigavem sklepu so bile podarjene? Če so orgle res tako zanič, čemu bodo služile v Dobrepolju? Navsezadnje bi z njimi lahko kaj tudi iztržili, ali pa jih namestili doma v eno izmed podružničnih cerkev. Navsezadnje bi se moral župnijski svet zavedati, da so orgle pred 140 leti kupili domačini, ki so si prav tako težko kot danes od ust odtrgali težko prislužen denar. Tudi danes js skoraj vsaka hiša eksistenčno prizadeta in nekateri so že na robu preživetja.

Podobno je na to reagirala občina Loški Potok in njen župan Janez Novak, ki meni, da je občina v zadnjih letih namenila kar znatna sredstva za obnovo sakralnih objektov. "Kaže, da je bilo na videz dobro sodelovanje z župnijo s figo v žepih. Želje in predloge župnika g. Vidmarja smo vedno upoštevali. Tudi akcijo za nabavo novih, modernejših orgel sem podprl, župniku pa predlagal, da se orgle nameste v cerkvi sv. Florijana, če ta ni primerna, pa v cerkvi sv. Barbare, kjer naj bi se hkrati začela ustvarjati stalna zbirka starih sakralnih predmetov in kamor naj bi razstavili obnovljene Postlove slike, ki sicer izvirajo iz cerkve sv. Florijana, a bi bile tako veliko bolj varne, kot v osamljeni cerkvi. Župnik pa je imel ob tem razne pomisleke in je postavljaj določene pogoje. Končno sem predlagal, naj bi se orgle namestile v bodočo dvorano, ki jo bomo gradili. Tudi ta predlog je ostal nedorečen, češ da bo že Bog dal, da se bo našel prostor za stare orgle. Menim, da imamo Potočani moralno pravico, da zahtevamo vrnitev že podarjenih orgel, saj je to predmet izredne kul-

turne in zgodovinske vrednosti, takih pa je v naši občini izredno malo in je ta odtujitev skrajno neokusno in neprimerno dejanje," pravi župan.

Pisma s podobno vsebino je župan poslal župniji Dobrepolje-Videm in na Nadškofijski ordinarij, oziroma na gospodarsko komisijo škofije. Škofija do danes še ni odgovorila, je pa obširno pismo poslal dobrepoljski župnik, g. Franc Škulj, ki (v skrajšani obliki) pravi: "Res je tudi cerkev razdeljena po škofijah in župnijah, vendar smo vsi Kristusova Cerkev in orgle pojo v čast Bogu tako v Loškem Potoku kot v Dobrepoljah. Ker orgle niso več ustrezale vaši cerkvi, se je župnik v dogovoru s farani odločil, da nabavi nove. Vem, da je župnik temeljito premislil, če bi orgle ustrezale kateri od vaših cerkev. Vendar so prevelike in previsoke. Kot je dolžan, je orgle ponudil drugim župnijam. Nobena ni bila zanje zainteresirana. Zato smo se mi odločili, da jih postavimo v božjepotno cerkev sv. Antona, za kar smo morali prenoviti kor, medtem pa orgle, ki so bile v zelo slabem stanju, že obnavljajo strokovnjaki. Kot vidite, je šlo vse po dogovorih, ki veljajo v Cerkvi. Lepo je, da se občina zanima za cerkve in zadnje čase rada finančno priskoči na pomoč, saj je dolžna skrbeti za blagor vseh občanov in večina teh je vernih. Ne more pa občina posegati v čisto cerkvene zadeve."

Kdo so bili ti farani, ki so takrat sprejeli tak sklep o podaritvi? Morda je bila to odločitev župnijskega sveta? Kdorkoli je to storil, je povzročil veliko moralno škodo in se ne more skrivati za vsemi farani. Znano je sicer, da z župnijsko lastnino razpolaga župnija oziroma župnik. Vsekar pa bi bilo primerno, da bi prisluhnili predlogom župana ali pa bi dali orgle obnoviti in bi ob tem upoštevali zgodovinska dejstva in ne nazadnje tudi čas, ki nikakor ni primeren za nakup novega, izredno dragega instrumenta.

Vihar ogorčenja so tako povzročile nove in stare orgle. Res je, da orgle pojo v čast Bogu, kjer koli so. Večino denarja za (stare in nove) orgle pa zberejo farani ali občani in zato to pojmujejo za svoje. Za revno potoško faro so orgle velika stvar. Cerkevni domniki pa so tako večini kaj malo mar.

A. KOŠMERL



ZAHVALE - Podelili so tudi pisne zahvale in majice več kot desetdesetim posameznikom, podjetnikom, ustanovam in organizacijam.

Suhokranjski drobiž

SPOŠTLJIVO IN S HVALEŽNOSTJO - Veselje šmihelskih gasilcev je bilo v soboto res veliko, saj so v čast novega gasilskega vozila postavili tudi mlaj, na katerega so obesili težko salamo, da pa se mlaj ne bi nagibal, so ga dodatno privezali z gasilsko vrvo. Spoštljivo so se mladi gasilci in gasilke pod vodstvom mentorice Silve Papež spomnili šmihelskih mož, ki so zorali ledino gasilstva v tem koncu, v kulturnem programu pa so se zahvalili tudi darovalcem.

DELOVODJA FRANCE - Mojstra Franceta Merkuna (na sliki), doma iz Velikih Češnjic pri Šentvidu, smo pred leti srečali pri obnovi tehničnega spomenika - plavža na Dvoru. Pred praznovanjem 600. obletnice trga v Žužemberku pa je vodil obnovitvena dela na južni strani stene žužemberškega gradu. Povedal je, da ima v gradbeništvu dolgoletne izkušnje, ki jih je nabiral v raznih podjetjih. Pri podjetju SGI, ki obnavlja grad, pa se bo te dni dokončno upokojil. Na višini okoli 50 m, visoko nad reko Krko, so postavljeni zidarski odri, po katerih je brez težav hodil in restavriral ostanke na videz močnega obzidja. Z veliko ljubeznijo je France Merkun obnavljal oba suhokranjska pomnika zgodovine in zagotovo ga bo pot še kdaj zanesla na Dvor pri Žužemberku.



PRVO OBČINSKO TEKMOVANJE - Člani sektorja Žužemberk so se v soboto, 24. julija, pomerili na gasilskem tekmovanju, ki ga je pripravilo Prostovoljno gasilsko društvo Šmihel. Gasilci in gasilke so se pomerili v suhi vaji z motorno brizgalno in v vezanju vozlov. Ob vaji je bilo videti, da suhokranjski gasilci utrjujejo operativne in preventivne gasilsko-sportne discipline in tako krepijo požarno obrambno moč. Največ znanja so pokazali gasilci iz Šmihela, ki so se uvrstili pred PGD Reber in PGD Žužemberk. Sodelovala so tudi dekleta iz PGD Križi. Najboljšim trem ekipam je podelil pokale župan Občine Žužemberk Franc Škufca, ekipa PGD Šmihel pa je osvojila tudi prehodni pokal. (Foto: S. Mirtič)



VELIK ZALOGAJ ZA ŠMIHELSE GASILCE - V soboto, 24. julija, so gasilci društva PGD Šmihel pri Žužemberku svečano prevzeli novo gasilsko vozilo. Pred sedemdesetimi leti so prvi v zgornji dolini Krke kupili novo motorno brizgalno in pred tridesetimi leti prvi avtomobil. Čiril Muhič, novi predsednik društva, se je na slovesnosti ob tem velikem dogodku zahvalil predvsem krajanom, vsem Žužemberčanom, obrtnikom in podjetnikom, ki so prispevali več kot dve tretjini potrebnega denarja, občini Žužemberk, Gasilski zvezi Novo mesto in ostalim. V kulturnem programu so sodelovali žužemberški rogisti, pevke in pevci iz Šmihela ter mladi rod šmihelskih gasilcev. (Foto: S. Mirtič)

BOLJ POZABLJENI KOT ODMAKNJENI

Življenje z Bistrice je vztrajno odtekalo

Gozd na obronkih Kočevskega Roga je danes v vasi Bistrica nad Mavrenom v črnomaljski občini že dodobra zarasel nekdanj skrbno obdelano zemljo in se skoraj že dotika hiš v vasi. Prav to, da je obdana z mogočnim gozdom, daje vtis, da je Bistrica nekje daleč, osamljena, skoraj pozabljena. A Alenka Lakner, ena od še redkih prebivalcev vasi, pravi, da le ni tako hudo, da pa bi bila seveda veliko bolj zadovoljna, če bi bilo v vasi več življenja.

Tone Lakner, ki se je rodil na Bistrici leta 1931, se spominja, da je bilo takrat v vasi deset naselejenih hiš, v katerih je bilo več kot 50 prebivalcev. Kmalu po začetku vojne so se tri kočevske družine odselile v Nemčijo, 6. aprila 1943 pa je bila požgana cela vas. A ne le Bistrica, ampak tudi številne sosednje vasi, med katerimi je bilo veliko kočevskih. Čeprav so okrog Bistrice takrat še skrbno obdelovali zemljo in gozd ni rinil skoraj na kmečka dvorišča, pa so se iz okoliških gozdov v vas radi zatekli partizani. Vsekakor so se počutili bolj varni kot nižje v dolini. Očitno pa to, da jim Bistricani radi ponudijo zavetje, hrano in pijačo, ni ušlo sovražniku in vaščani so svojo dobrosrčnost plačali s požganimi domovi. Ko so ostali brez strehe nad glavo, so si poiskali zatočišče v vaseh v dolini.

"Nekateri se niso vrnili nikoli več. Štiri družine pa so si na pogoriščih postavile nove domove. Eni so se pozneje odselili ter hišo prodali lovski družini, ki si je v njej uredila lovski dom. Drugi so bili brez otrok in so že pomrli. Iz tretje so otroci prav tako odšli v dolino, sedaj pa je ostal samo še gospodar Jože Rom, ki sicer prenočuje pri hčerki v Črnomlju, vendar vsak dan prihaja na Bistrico," našteva Tone Lakner. Njihova hiša je še edina stalno naseljena v vasi, poleg njega pa v njej živi še njegova hčerka Alenka ter pet let in pol star vnuček Toni. Zanimi-

vo je, da je pri njih tudi edino delovno mesto v vasi. Alenka je namreč gostilničarka v domači gostilni. Gostilno je imela tudi že njena mama, pa stari starši, še prej pa prejšnji lastniki domačije. Tone se spominja, da so mu starši pripovedovali, da je bila v hiši gostilna že pred vsaj stotimi leti. Seveda pa je bilo v tej dolgi zgodovini gostilne zagotovo marsikdaj veliko več prometa, kot ga je danes.

Alenka pravi, da bi bilo zagotovo tudi danes lepše, če bi bila vas velika in bi se vsaj ob večerih v gostilni zbirali vaščani. A sedaj tudi po cesti, ki je najkrajša povezava med Črnomljem in Kočevjem, ni več takšnega prometa kot nekdanj. "Ljudje se raje peljejo po asfaltu, četudi je pot daljša. Od nas pa je še poldrugi kilometer makadama do Mavrena v črnomaljski občini in enajst kilometrov do Brezovice v kočevski občini. Tako so avtomobili, ki peljejo tod mimo, bolj redki. Saj so nam obljubili vodovod in asfalt, pa ne verjamemo, da ju bomo kdaj dobili," je črnogled Lakner.

Veliko bolj optimistična je Alenka, ki pravi, da je vse življenje preživela na Bistrici in se je že dodobra navadila na samoto. A zatrdi, da ji ni nikoli dolgčas. Res, da gre skozi vas malo avtomobilov, zato pa je vedno več pešcev, saj se ljudje zadnje čase vse bolj navdušujejo nad hojo. Zlasti v poletni soparni se radi odpravijo nekoliko višje in v gozd, kjer lažje zadihajo. Še kako dobrodošel pa je potem počitek v gostilni na Bistrici, da si naberejo moči za povratek domov. Alenka pa je predvsem vesela, da bo letošnji jesen začel zopet redno voziti v vas šolski avtobus. Na Bistrico ni pripeljal še skoraj dvajset let, od takrat torej, odkar je njen brat zapustil osnovnošolske klopi. Septembra pa bo njen sin Toni začel hoditi v malo šolo in ker je za obvezna, bo prihajal po njega avtobus. Sedaj

ga vozi v črnomaljski vrtec Alenka, a če kdaj nima časa, pač ostane kar doma.

In kako lahko Laknerjevi preživijo sredi gozda? Tone pravi, da ima pokojnino, poleg gostilne pa se ukvarja še z vinogradništvom in ovčerejo in nekako kar gre. "Da bi obdelovali zemljo, si niti pomisliti več ne upamo, saj bi pridinke zagotovo pobrale živali. Še ovce niso varne. Že nekajkrat se je namreč prišel z njimi mastit medved. Nazadnje jih je raztrgal lani," je žalosten Lakner, a ga hčerka spodbuja, naj nikar ne tarna nad



Tone Lakner

ŠE POMNITE, TOVARIŠI...

Nastanek in uničenje prve "bele" postojanke

Prvo belogardistično postojanko (vaško stražo) v Sloveniji oziroma takratni Ljubljanski pokrajini sta 12. in 13. maja 1942 organizirala v Loškem Potoku domači župnik Pravhar in njegov kaplan Puhar, ki je bil tudi komandir te posadke. Začelo pa se je tako:

9. maja 1942 je Zidanškov bataljon napadel karabinersko postajo v Loškem Potoku. Karabinjerjem je prišla na pomoč motorizirana kolona, ki jo je spremljalo letalstvo. Po končanem boju so se Italijani umaknili iz Loškega Potoka. Župniku Pravharju in kaplanu Puharju pa to ni bilo všeč in sta organizirala belo gardo. Zbrala sta mlade in neizkušene fante, ki so se naselili v župnišče in cerkvi. Kaplan Puhar je poslal v Ljubljano k škofu Rožmanu kurirja s prošnjo, naj zaprosi Italijane za pomoč, da bi obdržali postojanko v Loškem Potoku.

Medtem so se neizkušeni beli vojaki zabavali v postojanki tako, da so z mitraljezom streljali v vrata trgovine Ivana Lavriča, zato je poslovođa Bartol trgovino zaprl. Pod noge so streljali še učitelju Vrtačniku. Vaščani Travnika so se

izgubljenimi živalmi. Tudi nad življenjem na Bistrici se po njenem nima kaj pritoževati. Je namreč takšno, kakršnega si človek ustvari. In vse kaže, da se je mlada Alenka veliko bolj sprijaznila z življenjem v tem odročnem, a lepem kraju kot njen oče. Morda tudi zato, ker sama nikoli ni doživela živahnega utripa vasi. Po drugi strani pa je res tudi, da tako malo ljudi kot danes, v vasi že dolgo ni bivalo.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

V NOVIH PROSTORIH

SODRAŽICA - Pred kratkim se je občinska uprava v Sodražici preselila v nekdanje prostore izposojevališča knjig, ki bo v prihodnje domovalo na 50 kvadratnih metrih v obnovljenih sobah pred leti zelo dejavne mladinske organizacije. Na policah imajo okrog šest tisoč izvodov knjižnega gradiva, izposojajo tudi audio in video kasete. Sodražani veliko berejo, tudi v poletnem času, ko jih najbolj zanimajo kriminalke in sproščeno čtivo. Med bralci, naročnikov imajo 250, je veliko mladih, ki med šolo največ segajo po leposlovju. Z novo računalniško opremo bodo še bolj dostopni, uveljavilo se bo zlasti družinsko izposojevanje. Knjižničarka Majda Ilc-Husein je povedala, da bo v prihodnje knjižnica od sredah in petkih odprta od 17. do 20. ure, ob sobotah pa od 8. do 12. ure, torej skupaj deset ur na teden, kar je normativ za izposojevališče.



BALINARIJ ZA PREHODNI POKAL - Upokojenci iz Gabrja, Makut, Brusnic in Novega mesta so se v soboto, 24.7., pomerili v prijateljski tekmi v balinanju na balinišču v Gabrju. Zmagala je ekipa Brusnic, druga je bila ekipa Gabrja I, tretja Makute, četrta Novo mesto in peta ekipa Gabrja II. Prehodni pokal so tako osvojili balinari Brusnic.



URILI SO SE - Minuli teden so se na prečnem letališču urili vojniki protizračne obrambe. Enota 2. lahkega raketnega bataljona je prišla iz Maribora. Urili so se v natančnem merjenju in proženju raket, ki sledijo infrardečemu toplotnemu sevanju letala ali helikopterja. Za urjenje so uporabljal šolska sredstva, ki ne izstrelijo rakete, ampak le žarek, katerega natančnost inštruktorji računalniško preverijo. Urjenje, ki je trajalo cel delovni teden je bilo po mnenju inštruktorjev uspešno. Pri urjenju je sodelovala tudi 15. helikoptersko letalska enota iz Ljubljane. (Foto: Borut Peterlin)

INFORMACIJSKA UTOPIJA?

Samo za znane kandidate

V silnem navdušenju za vse, kar ima opraviti z internetom, zlahka pozabimo, da 80 % svetovnega prebivalstva še nikoli ni uporabilo telefona, kaj šele da bi poslalo elektronsko pošto. Informacijski utopisti trdijo, da bo naslednja industrijska revolucija - spoj računalništva in komunikacij na internetu - prinesla velike dobičke zaradi povečane produktivnosti in gospodarske rasti nasploh.

Internet je najhitreje razvijajoče se komunikacijsko orodje doslej. Pred desetimi leti je bilo nanj priključenih le 100.000 računalnikov; danes je v spletu 36 milijonov osebnih računalnikov s 150 milijoni uporabnikov. Do leta 2001 naj bi ga uporabljal 700 milijonov ljudi.

Hitro širjenje nove tehnologije veliko dolguje velikanskemu napredku v zmogljivosti računalnikov v zadnjem desetletju in seveda vedno nižjim cenam. Če bi podobno rast produktivnosti, kot jo v zadnjem desetletju doživlja računalniška industrija, doživela tudi avtomobilska, bi danes avto stal 3 dolarje.

Pridobitve najnovejših revolucije pa ogroža to, da si jih prisvajajo predvsem bogati. Tako piše v poročilu ZN o razvoju človeštva, ki ugotavlja, da bodo revni zato še bolj potisnjeni na obrobje. Večina uporabnikov interneta živi na Zahodu in 30 % jih ima univerzitetno izobrazbo. V ZDA je več računalnikov kot v vseh drugih državah sveta skupaj.

Statistike o temeljni prvini povezanosti - telefonskih linijah - so porazne. Leta 1996 je v Kambodži na 1 telefon prišlo 100 ljudi. V Monaku je istega leta 100 ljudi imelo 99 telefonov. Ko gre za vstop na internet, so razlike še bolj v nebo vpijoče. Industrijske dežele, v

katerih živi le 15 % svetovnega prebivalstva, se bahajo z 88 % vseh uporabnikov interneta. Južna Azija, kjer prebiva petina vseh ljudi tega sveta, jih ima manj kot 1 %.

Tudi če bi bili telekomunikacijski sistemi nameščeni povsod, bi zaradi nepismenosti in pomanjkanja osnovnih računalniških veščin večina revnega sveta ostala zunaj informacijskega blagostanja. V Beninu je npr. več kot 60 % ljudi nepismenih. In če bi tudi znali brati, bi ugotovili, da je štiri petine spletnih strani v angleščini, jeziku, ki ga razume samo vsak deseti človek na svetu.

"Značilni uporabnik interneta je 35 let star moški z univerzitetno izobrazbo in visokim dohodkom, stanujoč v mestu in vešč angleščine - član zelo elitne manjšine," pravijo v Združenih narodih.

Vedno širši globalni prepad med tistimi, ki imajo in tistimi, ki nimajo, se spreobrača v delitev na tiste, ki vedo in tiste, ki ne vedo. V svetu, kjer je bogastvo vedno bolj odvisno od razvijanja idej, vedno hitreje zaostajajo tisti, ki jih tehnološki obroč ne objema. Danes je resnično premoženje znanje. Več kot polovico vsega zaslužka razvitega Zahoda pridelajo industrije, ki temeljijo na znanju.

Zgolj tržne sile ne bodo nikoli poravnale teh neravnovesij. "Trg sam po sebi bo naredil za državljane sveta le tiste, ki si to lahko privoščijo," pravijo v Združenih narodih. Da bi premostili prepad v znanju, bi morali najprej odpraviti izobraževalni primanjkljaj v tretjem svetu, kjer v 24 deželah kar petina otrok osnovnošolske starosti ostaja brez kakršne koli izobrazbe.

J. PENCA
vir: The Guardian

streljanja ustrašili in so se z otroki umaknili v gozdove. Partizanski kurir Virt pa še ni vedel za belo gardo, zato so ga beli ujeli in zaprli v cerkev, vendar je izkoristil nepozornost belih, jim pobegnil ter se vrnil v svojo četo.

V soboto, 16. maja 1942, je imel cerkveni odbor, ki ga je vodil župnik, sestanek v gostilni Bartol. Sklenili so, da morajo do prihoda Italijanov obdržati postojanko. Župnik je podžupanu Ivanu Gregoriču iz Segove vasi naročil, naj vse sposobne moške v svoji vasi obvesti, naj popoldne ob 16. uri, ko bo zazvonil cerkveni zvon, pridejo na Tabor, s seboj pa naj vza- mejo - kot so to počeli v kmečkih uporih - orožje, če ga nimajo, pa vile, kose, sekire in podobno, kar bo prišlo prav v boju s partizani. Gregorič je obvestil vaščane o župnikovem naročilu, ki pa ga moški iz Segove in Srednje vasi niso upoštevali.

Podobno sporočilo je župnik poslal tudi v druge vasi. Za to je zvedela tudi petčlanska patrula Zidanškovega bataljona, ki je zato zavzela položaj v bližini Tabora (domačini mu rečejo Tabr) in čakala na dogovorjeno zvonjenje. Ob zvonjenju je krenila proti Taboru manjša skupina moških iz Retij in po nekaj moš s Hriba, iz Travnika in Malega Loga. Takrat je partizan Cindrič nekajkrat ustrelil proti Taboru. Moški so zbežali domov, belogardisti, ki so dogajanje spremljali s pokopališča, pa so se umaknili v utrjeno cerkev in župnišče.

O vsem tem je bil seznanjen tudi štab Zidanškovega bataljona in bataljon je krenil z Otrobovca v Matevčjek, kjer so aktivisti seznanili štab o obeh belih postojankah. Štab je poslal belim pismo, naj se do 10. ure predajo, sicer jih bodo napadli. Uspeha ni bilo, kaplan Puhar, ki je bil tudi komandir postojanke, jih je bodril, naj vztrajajo, saj bo prišla pomoč iz Ljubljane.

Komandant Smeli pa je seznanil borce bataljona, da so beli napravili iz cerkve bunker in da se nočejo predati. Od tam bi strahovali domače ljudi in bili predstraža okupatorju. Poudaril je še, da ne gre za napad na cerkev, ampak za sovražni bunker, ki ga je treba zavzeti.

Partizani so previdno krenili proti cerkvi in po dveh urah (med streljanjem z obeh strani) prišli do vrat, ki so vodile v zvonik. Bori so prinesli slamo in jo zažgali. Beli so se umaknili v cerkevno ladjo in metali bombe, a so le redke eks-

plodirale in noben partizan ni bil ranjen. Komandant je ob napadu na cerkev dejal: "Jaz, kot bivši menih, bom prvi vrغل bombo, a ne v cerkev, ampak v trdnjavo."

Beli so se nato s komandirjem kaplanom vred predali. Tako je bilo konec prve postojanke bele garde v Sloveniji. V cerkvi so partizani zaplenili nad 25 pušk. Clanov bele garde je bilo 14.

Partizani so zatem na Hribu sklicali sestanek, ki se ga je udeležilo okoli 400 domačinov. "Loški Potok je osvobojen in dolžnost vsakega je, da pomaga zdaj osvoboditi Slovenijo," je poudaril govornik.

Po zborovanju so ujetniki (zapeljani fantje in mošje) odnesli zaplenjeno orožje v partizansko taborišče. Tudi kaplan Puhar je nosil zaboj streliva in vso pot jadrkoval: "Saj vem, da bom Kristusu mučenec. Kar tukaj me ubijte!" Komandant Smeli pa mu je odvrnil: "Hej prijatelj, ali ne poznaš svetopisemske zgodbe, kako je Kristus pregnal iz templja mešetarje? Prav to sem danes storil jaz s svojimi borci." Kaplan je na to molčal.

V taborišču je komandant Smeli zapeljancem dejal, da so si zaslužili težko kazen, vendar bodo za nepremišljeno dejanje oprostene. Lahko odidejo domov ali pa ostanejo v partizanih. Vsi so se pridružili partizanom, le kaplan Puhar se je vrnil k župniku Pravharju na Tabor, kjer sta oba naslednji dan, 18. maja, pričakala motorizirano italijansko kolono, ki so jo spremljala letala. Puhar se je vpričlo domačinov Italijanom lagal, kako so se proti partizanom borili z vilami, kosami in drugim orodjem, pozabil pa je povedati, kako je v partizansko taborišče nosil zaboj streliva.



CERKEV NA TABORU V LOŠKEM POTOKU - V njej je bila prva belogardistična postojanka v Sloveniji, ki pa so jo partizani že nekaj dni po ustanovitvi napadli in posadko zajeli. Cerkev z okolico je še danes takakot je bila takrat, leta 1942. Partizani so napadli z desne strani (po gozdu). Žrtev ni bilo na nobeni strani.

REPUBLIKA SLOVENIJA UPRAVNA ENOTA KRŠKO

Krško, Cesta krških žrtev 14

Na podlagi 2. točke 60. člena Zakona o varstvu okolja (Ur. l. RS, št. 32/93 in 1/96) in 154. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list FLRJ, št. 52/56, Uradni list SFRJ, št. 10/65, 18/65, 4/77, 11/78, 32/78, 9/86, 16/86 in 47/86) v povezavi s prvim odstavkom 4. člena Ustavnega zakona za izvedbo temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti RS (Ur. list RS, št. 1/91 in 45/94) v postopku izdaje lokacijskega dovoljenja za gradnjo govejega hleva v Veliki vasi investitorjev Bogovič Vinka in Ane, Velika vas 31, Leskovec, s tem

JAVNIM NAZNAILOM OBVEŠČA JAVNOST

1. da bosta osnutek lokacijskega dovoljenja za gradnjo govejega hleva in poročilo o vplivih na okolje za postavitev govejega hleva, ki ga je izdelal Savaprojekt Krško, d.d., CKZ 59, Krško, javno predstavljena oz. dana javnosti na vpogled in seznanitev v prostorih Upravne enote Krško, Krajevnega urada Leskovec, Ulica 11. novembra 24, Leskovec

od 30.7.1999 do 13.8.1999 vsak ponedeljek, sredo in petek med 8. in 12. uro;

2. da bo javna obravnava z zaslišanjem investitorja Bogovič Vinka in Ane, Velika vas 31, Leskovec, opravljena v četrtek, 5.8.1999, ob 18. uri v sejni sobi civilne zaštite Občine Krško, CKZ 14, Krško (prilije);

3. da se mnenja in pripombe lahko vpišejo v knjigo pripomb, ki se nahaja v času javne predstavitve v prostorih Upravne enote Krško, Krajevnega urada Leskovec, Ulica 11. novembra 24, Leskovec ali v pisni obliki posredujejo na Upravno enoto Krško, Oddelek za okolje in prostor, do 13.8.1999, kakor tudi podajo na zapisnik na javni obravnavi.

Načelnik:

Anton PODGORŠEK, univ. dipl. prav.

POVZETEK IN SKLEPNA OCENA

Investitor g. Vinko Bogovič, Velika vas 31, Leskovec, načrtuje izgradnjo novega hleva za rejo 40 glav živine s podmladkom, dimenzij cca 19,0 x 40,0 m. Investitor že sedaj redi manjše število krav, vendar bi želel posodobiti hlev, znotaj katerega je predvideno molzišče z mlekarico, strojnico in pisarno, ležalni boksi za zasušene krave in breje telice, skupinski boksi za mlade živali ter oddelek za telice in teleta. Na ploščadi nad mlekarico in molziščem pa bo postavljen silos.

V okviru študije, oziroma presoje vplivov na okolje za postavitev novega hleva za 40 glav živine s podmladkom v Veliki vasi, smo opravili identifikacijo pogoja na okolje, analizo, vrednotenje in napoved vplivov na okolje glede na najpomembnejše sestavine okolja in značilnosti pogoja.

Obdelani so, kar se da celovito, vsi relevantni vidiki varstva okolja, kot so:

- naravno opredeljeno okolje: tla (relief, geološke in pedološke značilnosti), vode (podtalnica in površinske vode), zrak (kakovost zraka, vetrovi) ter živi svet (rastlinstvo, živalstvo, naravne dobrine in habitati oz. ekosistemi),
- družbeno opredeljeno okolje: potenciali za rabo prostora, kulturne in bivalne kakovosti (vidne kakovosti, krajina, bivalna kakovost, poselitev, grajena struktura, infrastruktura, kulturna dediščina), urejenost prostora (struktura prostora, razvojna območja, povezanost prostora).

Analize obstoječih obremenitev okolja za obravnavano lokacijo so kot rezultat izpostavile naslednje segmente, ki so v danem primeru najbolj obremenjeni: vpliv na vodo, tla, zrak, odpadke, vpliv na identiteto naravnega okolja in krajino ter ekopsihološki vpliv.

Glede na rezultate vrednotenja vplivov na okolje sklepamo, da bodo na obravnavani lokaciji največji vplivi predvidenega hleva predvsem na podtalnico, tla ter zrak. Na podlagi opisanih in ocenjenih pričakovanih vplivov pogoja na okolje in obremenitev

okolja, ki bodo pri tem nastali, ocenjujemo, da je na izbrani lokaciji možno graditi nov hlev za rejo govedi pod predvidenimi dodatnimi ureditvenimi oziroma tehnično-tehnološkimi omilitvenimi pogoji, ki so navedeni v poročilu.

1. S predvidenim hlevom bodo nastale največje obremenitve podtalnice Krškega polja, kajti obratovanje hleva lahko povzroči neposredno in posredno onesnaževanje le-te. Neposredno lahko podtalnico onesnaži gnojekva, ki zaradi netesnosti kanalov in jame za gnojekvo neposredno odteka v podtalje. Na podoben način lahko podtalnico onesnažijo tudi odpadne vode iz molzišča in mlekarne ter gnojica, če je ta speljana iz gnojnišča v posebno jamo za gnojico. Jama za gnojekvo, jama za gnojico in jama za odpadne vode iz molzišča in mlekarne - vsaka zase predstavlja stalno potencialno nevarnost za podtalnico. Kakovost podtalnice je ogrožena tudi zaradi gnojenja kmetijskih površin. Pretirano gnojenje lahko povzroči spiranje nitratov pa tudi drugih snovi, ki so prisotne v organskih gnojilih, v podtalje. Tovrstno onesnaževanje podtalnice lahko preprečimo z izvajanjem gnojenja popolnoma v skladu z ustreznim gnojilnim načrtom, ki je namensko izdelan za zaščito podtalnice na točno določenem območju.

Zaradi omenjenih dejstev smo v poročilu predvideli način, s pomočjo katerega bi bil vpliv na talno vodo čim manjši, hkrati pa bi investitorju omogočil rejo govedi na omenjeni lokaciji.

Omenjeni poseg je možen samo z upoštevanjem spremenjene tehnološko-tehnične ureditve podane v poročilu, kar pomeni, da na območju željene lokacije - na tem delu Krškega polja nikakor ni dopustna deljena reja živine na nastilj in na rešetke, možna oziroma dopustna pa je samo reja na nastilj.

2. Prav tako bo predviden hlev lahko povzročil predvsem onesnaženje zraka z emisijami vonjav. Te emisije so (bodo) največje v času odvajanja in gnojenja z gnojekvo.

Emisije vonjav, ki so posledica gnojenja z gnojekvo, so za okoliške prebivalce lahko moteče, vendar jih lahko obravnavamo kot normalni in običajni pojav v okolju z intenzivnim kmetijstvom, ki se mu ni možno v celoti izogniti. Tovrstne emisije je možno nekoliko zmanjšati, če se gnojenje izvaja v skladu z gnojilnim načrtom.

Z upoštevanjem vseh predvidenih in dodatnih omilitvenih ukrepov, kjer je emisije vonjav možno močno zmanjšati z vzrejo na nastilj, je poseg oziroma gradnja novega hleva možna.

3. Gnojenje z gnojekvo v gnojico, ki se bo izvajalo po vnaprej pripravljem gnojilnem načrtu, ne bo povzročilo onesnaževanja tal, kar pomeni, da je s tega stališča poseg možen. Prav tako velja za onesnaževanje površinskih voda.

4. Vpliv na identiteto naravnega okolja in krajine ter ekopsihološki vpliv v času obratovanja bo predvsem v kontinuiranem delovanju bodočega hleva. Načrtovani objekt bo lociran ob sedanjih objektih, ob njegovi zahodni strani. Vpliv se nanaša predvsem na funkcijo dodatne dejavnosti, ki ima na eni strani negativen vpliv, kot npr. nova, v gabaritih in oblikovanju skladna konstrukcija oz. zgradba (močnejši vpliv na krajino), na drugi pa pozitiven, saj gre za razširitev obstoječe kmetijske dejavnosti.

5. Ker bodo v načrtovanem objektu enake dejavnosti kot v že obstoječem, to ne bo bistveno vplivalo na naravno okolje in je tudi s tega vidika poseg možen.

Glede na opisane in ocenjene pričakovane vplive na okolje ocenjujemo, da bo vpliv vzreje v novem govejem hlevu največji na podtalnico, kar pa je mogoče zmanjšati z vsemi omilitvenimi ukrepi, ki so podrobneje obdelani v poročilu. Na podlagi ocenjenih obremenitev v prostoru, ki jih bo predviden poseg povzročil, smo pripravili predlog ukrepov ter predlog monitoringa.

Ob izvedbi in upoštevanju vseh predlaganih ukrepov ter omilitvenih ukrepov menimo, da vzreja v novem hlevu ne bo preokračevala dopustne stopnje ekološke obremenitve okolja. V celoti ocenjujemo vpliv na okolje kot zmeren glede na obstoječe stanje.

Maja Divjak Malavašič, univ. dipl. biolog
Tamara Bednaršek, univ. dipl. geogr.
Andrej Uršič, univ. dipl. biolog

ZAKLJUČEK TABORA NA OBOLNARJEVI KMETIJI

DOLENJA VAS PRI ČATEŽU - V soboto, 31. julija, ob 20. uri bodo na Obolnarjevi turistični kmetiji pripravili zadnji julijski večer izobraževalnega tabora Big banda Glasbene šole Grosuplje, ki je od ponedeljka, 26. t.m., potekal v domu Čebelič na Čatežu pri Veliki Loki. Tabor, ki se ga udeležujejo tudi Trebanjci, sta organizirala območna izpostava SLKD Trebnje in grosupeljska glasbena šola. Prireditev, na katero vabijo ljubitelje dobre glasbe in zanj ni vstopnine, pa bodo oblikovali poleg članov Big banda GŠ Grosuplje pod vodstvom Braca Dobljekarja še pevci kvarteta Beati iz Dobropolja pod vodstvom Tomaža Sinkovca.

BREZ KOČEVSKIH ZANIMIVOSTI

KOČEVEJE - Ob koncu tedna je tudi na naslove turističnih agencij, seveda ob plačilu, priromala zajetna karta pod vabljenim sloganom "Zanimiva Slovenija", ki jo je izdal Top trading, d.o.o., iz Kamnika. Ko na karti ob iščemo ribniško-kočevsko dolino, ugotovimo, da je to območje tudi tokrat ostalo (skoraj) prazna lisa. Na tem turističnem zemljevidu, ni vsem dobro znanega samostana pri Novi Štifti, parka Kadice, kočevskih pragozdov in vsaj ene izmed več kot 700 raziskanih jam, kopaljšča na Rudniškem jezeru, planinskih koč, smučišča v Sodražici in Dolgi vasi, gradu Kostel, še celo na radio Univox so pozabili.

P. PERC

Pri 90-ih še kvačka in kleklja

Alojzija Petrovčič iz Potoka je kljub visoki starosti še vedno prisotna s svojimi ročnimi deli na vsaki razstavi v domačem kraju

KOSTEL - Predstavnice društva upokojencev iz Kočevja in pevsko skupina Odmev, ki deluje pri društvu, so v soboto popoldan obiskale Alojzijo Petrovčič iz Potoka, ki je v krogu sorodnikov in prijateljev v Grajskem hramu v Kostelu praznovala svoj 90. rojstni dan. Obdarile so jo z rožami in pesmijo, saj Alojzija ni le ena najstarejših občank nove občine Kostel in članica društva upokojencev vse od ustanovitve njegovega poverjeništvu v Fari, ampak je kljub visoki starosti tudi še vedno redno prisotna s svojimi ročnimi deli na vseh razstavah, ki jih v Kostelu organizirajo upokojenci ali pa društvo podeželskih žena.

Za Alojzijo se dan začne in konča z belo kavo, vmes pa pridno kvačka, tudi kleklja, hodi na sprehode proti Jakšičem ali obišče hčer. Sama si še vedno pospravi posteljo, rada posede pred televizijo, sicer pa, kot pravi, še je in spi. Črne kave in alkohola ne pije, prav tako tudi ne kadi, vendar pa visoko starost pripisuje "rodu", saj so tudi njeni bratje in sestre - bila je peti izmed 9 otrok z domačije v Potoku - dočakali visoko starost. Zato je tudi že pred 20 leti v nekem pogovoru o letih in zdrav-

ju zase dejala, da bo dočakala 90 let. Zdravje ji dobro služi in tudi priljubljene nadaljevanke po TV še vedno lahko spremlja brez ocal.



ALOJZIJA DELA SO PO ŠTEVILNIH DOMOVH - Prički in pri, ki jih je skvačkala ali sklekljala Alojzija Petrovčič, krasijo prenekateri dom njenih najdražjih, prijateljev in znancev, pa tudi drugih, saj je tu in tam tudi kakšnega prodala. Pri, ki ga je naredila pred tremi leti, pa je na oltarju cerkve v Fari. Na posnetku: slavljenka, obkrožena s članicami kočevskega društva upokojencev (Foto: M. L.-S.)

ZAHVALA

Vse odhaja kakor tiha reka, le spomini spremljajo človeka.

Ob boleči izgubi naše drage mami, hčerke, sestre, tete, svakinje, botre, sestrične in nečakinje

MARJANE BREZOVŠEK

roj. Mlakar
s Senovega

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo tako številno pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje, sveče, sv. maše in nam izrazili sožalje. Iskrena hvala vsem njenim prijateljicam, sodelavkam in znankam, sorodnikom, sosedom, predvsem družinam Abram in Venek ter ge. Editi Malik, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani. Hvala Uroševim in Matejevim sošolcem in prijateljem. Prav lepa hvala za finančno pomoč Mercatorju Dolenjske Novo mesto in Krško ter poslovojem. Zahvaljujemo se g. Žičkarju in KS Senovo za opravljene pogrebne storitve, g. župniku za lep obred, ge. Anici Breznikar in ge. Anici Koprivnik za poslovilne besede, McPŽ VIVA iz Brežic in izvajalcu Tišine. Lepa hvala osebni zdravnici dr. Janji Zorko Kurinčič. Posebej iskreno zahvalo izrekamo zdravnikom in oostalemu zdravstvenemu osebju kirurgije Bolnišnice Brežice za njihovo prizadevanost, lajšanje bolečin in skrbno nego v zadnjih dneh njenega življenja.

Žalujoci: sinova Uroš in Matej v imenu sorodstva

ZAHVALA

V hudi bolezni nas je v 63. letu starosti zapustila draga žena, mama, babica in sestra

MIROSLAVA REPAR

iz Sevnice

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena ustna in pisna sožalja ter podarjeno cvetje in sveče. Posebno se zahvaljujemo dr. Juriju Pesjaku, uslužbencem Zdravstvenega doma Sevnica in osebju Gastro oddelka Splošne bolnišnice Celje za ves trud in nego. Zahvaljujemo se tudi govorniku Lojzetu Motore, pevcem, pogrebni službi in g. župniku za lepo opravljen obred. Hvala vsem, ki ste pokojnico v tako velikem številu pospremili na poti k večnemu počitku.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi našega dragega

VIDA VELJAKA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom, sodelavcem, znancem in vsem, ki ste nam izrazili sožalje in pokojnika pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala urgentni službi ZD in Intenzivnemu oddelku interne bolnišnice Novo mesto ter g. župniku Cirilu Plešču za lepo opravljen poslovilni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

Novo mesto, Trogir, Maribor, Nova Gorica, Birmingham, Leoben, Trofaiach



OBČINA ČRNOMELJ

Na podlagi 8. člena Pravilnika o štipendiranju (Ur. l. RS, 70/95) razpisuje Občina Črnomelj za študijsko leto 1999/2000:

2 štipendiji za študij medicine (VII. stopnja) za poklic zdravnik splošne medicine.

Kandidati lahko vložijo prijavo do 30.9.1999 na naslov: Občina Črnomelj, Trg svobode 3, 8340 Črnomelj.

Prijava mora vsebovati:

- a) potrdilo o vpisu;
- b) dokazilo o učnem uspehu v zadnjem letniku predhodnega izobraževanja;
- c) potrdilo o državljanstvu RS;
- d) življenjepis.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po izteku razpisa.

Občina Črnomelj

GAČNIK PROTI KRMELJU

KRMELJ - Skoraj ni je bolj neprijetne zadeve za novinarško raziskovanje, kot je poročanje o skrhanih medosredskih odnosih, se zlasti, ko gre zadeva tako daleč, da jo prično premlevati še sodni mlini. Nekaj takega velja za primer Gačnik proti Krmelju v Mokronogu. Gačnikovi so nas zaprosili, da naj bi nekaj zapisali o njihovem dolgoletnem sporu s sosedom Krmeljem, pri čemer jih najbolj moti motenje posesti, ko naj bi bodisi sosed, še bolj pa stranke, ki prihajajo k njemu zaradi popravila manjše kmetijske mehanizacije, večkrat z avtomobili (ne)hoti blokirali pot do kme-

tije. Prejšnji teden je Upravna enota Trebnje slical prizadeti stranki in inšpekcije, da bi se dogovorili, kako legalizirati podobno dejavnost, kot jo ima že Janko Krmelj, še njegovemu sinu. Uradniki menijo, da ima Krmelj za to ustrezne papirje in prostore, ker pa se ostarčela sosed Gačnik pritožujeta tudi zavoljo prekomernega hrupa in onesnaževanja zraka iz Krmeljeve delavnice oz. sosesčine, bodo potrebne še meritve. Gačnikova pravita, da je Krmelj pričel nagajati že pred 15 leti, ko je pričel graditi hišo in je stresel kup peska na sporno pot do njihove kmetije. Krmeljevi pa odgovarjajo, da Gačnikovi nimajo dobrih odnosov skoraj z nobenim mejašem...

P. PERC



ZAHVALA

*Vse življenje si garal,
vse za dom, družino dal.
Sledi ostale so povsod
od tvojih pridnih rok.*

V 66. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, dedek, brat in stric

IVAN ŠERCELJ

s Sel pri Dolenjskih Toplicah

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so z nami delili žalost in bolečino in nam izrazili sožalje, pokojniku darovali cvetje in sveče ter ga pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se kolektivoma OŠ Dolenjske Toplice, UKS Novo mesto, osebju Pljučnega oddelka SB Novo mesto, gasilcem GD Podturn, Ribiškemu društvu Novo mesto ter govnikom Alojzu Puhanu in Tomažu Šavljju, Čebelsarkemu društvu Straža - Dolenjske Toplice in Društvu upokojencev Dolenjske Toplice. Hvala tudi pevcem iz Šmihela, gospodu, ki je igral Tišino, pogrebni službi Oklešen in gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred. Vsem, ki ste sočustvovali z nami in očeta pospremili v tako velikem številu, iskrena hvala.

Žalujoči: žena Danica, sin Janez z družino, hči Darja z družino ter ostalo sorodstvo



ZAHVALA

*Vse do zadnjega si se boril,
da bi boj z boleznijo dobil,
a na koncu poše so ti moči
in za vedno zapri si oči.*

V 78. letu starosti nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

FRANC BONIFER

Dol. Križ

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, vaščanom, ki ste nam stali ob strani in nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče. Posebna zahvala dr. Zdenki Ropret, patronažni sestri Andreji Senica in Vidi Sever za vso nego in pomoč. Hvala tudi kolektivu Novolesa, kolektivu OŠ Zužemberk in g. dekanu Francu Povirku za opravljen obred. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi



ZAHVALA

*Skrb za vse nas, verovanje
v božjo milost, veliko dela,
preizkušnje in boleznijo si prestala,
v spominu svojim sinovom in
hčerki boš ostala.*

VILJEMKA MIŠICA

roj. Trempus

Čudno selo 2

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, ožjim sosedom za pomoč, vaščanom, znancem za ustne in pisne izraze sožalja, vence, cvetje, sveče, denarno pomoč, bolnišnicam Novo mesto, dr. Čehovi, ZD Črnomelj, dr. Specovi, patronažni sestri Minki, Komunalni, Danfoss, KZ in ZB ter stanovalcem Trubarjeve ul. v Črnomlju, Jožetu Maleriču za organizacijo pogreba, g. kaplanu Janezu za govor in lep obred, pevcem iz Doblič in g. Birkelbah za govor ter množici ljudi za udeležbo na pogrebu.

Njeni otroci: Jože, Marinka, Stanko, Peter in brat Rude z družinami ter vsi ostali sorodniki



ZAHVALA

*Življenje celo si garala,
za dom, družino vse si dala.
Zdaj hiša je prazna in tema povsod,
le sledi ostale so od dela
tvojih pridnih rok.*

V 95. letu starosti nas je nepričakovano zapustila naša mama, babica in prababica

MARIJA CAJNAR

iz Križevske vasi 62 pri Metliki

Izrekamo iskreno zahvalo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom in znancem za izraženo sožalje, podarjeno cvetje, sveče ter številno spremstvo pokojne na zadnji poti. Posebna zahvala govnikom g. Zdenki Tomc in g. Janezu Urbančiču za poslovične besede. Hvala g. župniku za lepo opravljen obred, pevcam za odpete pesmi in za zaigrano zahvalo ter pogrebni službi. Vsem in vsakemu posebej še enkrat hvala!

Žalujoči: Vida, Martina, Zdravko, Cvetka in Stanka z družinami

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš sodelavec

JOŽE DRMAŽ

pismonoša Pošte Kostanjevica na Krki

Od njega smo se poslovili v četrtek, 22. 7. 1999, na pokopališču v Kostanjevici na Krki.

POŠTA SLOVENIJE, d.o.o., Poslovna enota Novo mesto

Alojz Mihev

Rod Mihevovih izpod Pece na Koroškem izvira vse od leta 1680, je ugotovil Lojzetov stric, prof. Ivo. Ko je upokojeni 65-letni dr. vet. med. Lojze Mihev iz Sevnice, pred štiri leti kronološko posegal v korenine debela svojih prednikov, je prišel do zanimivih podrobnosti stare rodbine. Lojze je bil rojen na materini domačiji na Ljubnem ob Savinji, odrasčal pa je kot edinec na Koroškem. Oče je bil gozdar pri baronu Hošku in vojno je družina zelo burno preživela na Planini pri Sevnici. Očeta, aktivista OF, so Nemci zaprli, mamo in Lojzeta pa poslali v lager. Na poti v taborišče ju je v Avstriji rešil Hoškov šofer Wolf in v začetku leta 1945 sta se z mamo vrnila na osvobojeno ozemlje na Planini.

Po vojni se je družina, spet zaradi očetove službe, preselila v Sevnico, kjer je bil Lojze prvi maturant nižje gimnazije. Zatem je bil oče leta 1950 premeščen v Mokronog, z njim pa je seveda spet romala družina. Lojze je obiskoval brežiško gimnazijo, nakar so očeta premestili v Kočevje, kjer je Lojze končal višjo gimnazijo in maturiral. Ravno med maturo mu je umrla mama, leto pozneje pa še oče. Čeprav je bil zelo navezan na starša, ga to ni strlo. Vpisal se je na veterinarsko fakulteto v Zagrebu, kjer je leta 1959 tudi diplomiral. Med študijem se je težko prebijal, čeprav je imel študentsko stipendijo novomeškega okraja. "Stanoval sem v shrambi, spal pa v banji. Po prvem letniku sem le dobil sobo v študentskem domu," se spominja Mihev.

Med študijem je spoznal ženo Korošico in se leto pred zaključkom fakultete tudi poročil. Po diplomi je bil na vrsti najprej staž v Ljubljani, nato pa služba živinozdravnika na Kmetijskem gozdnem gospodarstvu Novo mesto. "Ko sem nekega večera prišel z obrata Črmošnjice, mi je nek gospod prišepnil: 'Od Udbe vas čakajo!' Ustrašil sem se, saj nisem vedel, kaj sem naredil. Prišel je Mitja Mikec, personalni za kadre v Kočevski Reki. Moral sem v Ljubljano k Mačku, kjer sem zvedel, da sem zadolžen za celotno veterinaro tem območju. Med študijem sem bil tri mesece in pol na praksi na Danskem, tako, da sem imel nekaj izkušenj. A moram reči, da sem si med službovanjem v Kočevski Reki od leta 1961 do 1965 pridobil toliko znanja, kot da bi naredil pet fakultet. Bilo je zelo naporno, toda moram priznati, da smo bili dobro plačani."

Ko so leta 1965 prišli Sevnčani kupovat telice, ga je Rudi Cimperšek nagovoril, naj pride k njim v kmetijsko zadrugo. Pristal je in se soočil z začetki kooperacije, sodeloval je z veterinarsko postajo Brestanico. V Sevnici so ustanovili svojo postajo in s kolegom Borisom Štariho ter z veterinarskim tehnikom Tonetom Šerbecem so neutrudno pokrivali teren. Mihev je dvignil strokovno raven klavnice v Sevnici, nazadnje pa skrhane zdravja opravljal še inšpekcijsko delo v Laškem. Za vseskozi predano delo so mu Sevnčani izročili občinsko priznanje Dušana Kvedra - Tomaža. Mihev je bil tudi predan pripadnik zelene bratovščine, vsaj tako kot lov pa ga je veselilo streljanje na glinaste golobe, za kar je navdušen tudi starejšega sina; nanj je bil zelo ponosen tudi zato, ker se je razvijal v obetavnega smučarskega skakalca. Zato mu je njegova tragična smrt v prometni nesreči hudo strla srce. Od tega udarca si Lojze ni opomogel vse do svoje nedavne smrti.

PAVEL PERC



ZAHVALA

*Vse življenje si garal,
vse za dom, družino dal.
Bolečine težke si prestal,
a za nas nisi umrl,
v naših srcih boš ostal.*

V 75. letu starosti nas je zapustil naš dobri mož, oče, tast, stari ate in pradedek

JANEZ SIMČIČ

iz Železnikov pri Metliki

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem od blizu in daleč, ki ste nam v težkem času pomagali, stali ob strani in pokojniku darovali cvetje, sveče in za svete maše ter ga pospremili na zadnji poti. Hvala govniku g. Nemaniču za besede slovesa, župnikoma g. Božnarju in Dolšaku za lepo opravljen obred ter pevcem iz Novega mesta. Hvaležni smo vsem za ustno in pisno izraženo sožalje. Še enkrat vsem iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi



ZAHVALA

V 76. letu starosti nas je zapustila draga mama, stara mama, sestra in teta

MARIJA ADAM

roj. Adlešič

iz Nazorjeve 10, Črnomelj

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem ter sodelavkam Beti Črnomelj za pomoč v težkih trenutkih, izraženo sožalje, darovano cvetje in sveče ter vsem, ki ste pokojno pospremili na zadnji poti. Hvala cerkvenemu mladinskemu zboru iz Črnomlja za lepo petje in g. župniku za lepo opravljen obred. Zahvaljujemo se Domu starejših občanov za nego v zadnjih letih. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni



Izteka se žalostno leto, odkar med nami ni več

dr. ZVONETA BABIČA

27.7.1998 - 27.7.1999

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih dneh stali ob strani. Hvala vsem, ki obiskujete njegov prerani grob in ohranjate spomin nanj.

Vsi njegovi

Novo mesto, 27. julij 1999



ZAHVALA

*Ločitev je naša usoda,
srečanje, novo upanje.*

*Ata naš, žalostni smo,
ker smo te izgubili,
a ponosni, ker smo te imeli.*

V 69. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, dedek, brat, bratranec, stric, svak, tast in boter

JANEZ ZAGORC,

gostilničar

iz Dol. Stare vasi

Z bolečino v srcu se zahvaljujemo sorodnikom, znancem, prijateljem, sosedom, vaščanom za podarjeno cvetje, sveče, vence, za svete maše ter ustne in pisne izraze sožalja. Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Prisrčno se zahvaljujemo dr. Ivanu Baburiču, dr. Slavki Žibert-Vizec ter sodelavcem ZP Šentjerneje in Škocjan. Lepa hvala sodelavcem Revoza (oddelek CSND in DLI), PGD Dol. Stara vas in DU Šentjerneje. Najlepša hvala tudi g. župniku Trpinu za lepo opravljen obred in poslovični govor ter obiske na domu. Hvala šentjernejskemu oktetu ter pogrebni službi Oklešen. Še enkrat iskrena hvala vsem in vsakemu posebej.

Žalujoči: vsi njegovi

tedenski koledar

Četrtek, 29. julija - **Marta**
Petek, 30. julija - **Julita**
Sobota, 31. julija - **Ignac**
Nedelja, 1. avgusta - **Alfonz**
Ponedeljek, 2. avgusta - **Tea**
Torek, 3. avgusta - **Lidija**
Sreda, 4. avgusta - **Dominik**
LUNINE MENE
4. avgusta ob 19.27 - **zadnji krajec**

kino

BREŽICE: Od 29. do 1.8. (ob 19. in 21. uri) komedija Genij.
ČRNOMELJ: 30. in 31.7. (ob 21. uri) kriminalni film Pravda za vsako ceno. 1.8.



LULU NA MOSTU, romantična komedija (Lulu on the Bridge, 1998, ZDA, 100 minut, režija: Paul Auster)
Paul Auster je imel, ki že nekaj let valja kot Omega vodonepropustna garancija za kvaliteto, za dobro literaturo in dobre scenarije. Mož iz New Yorka je pred Lulu poleg kulturnih zgodovinskih in črtnih napisal scenarij za dva kulturna filma: V režiji Waynea Wang je portretiral male in srčne prebivalce Brooklyna, v filmu Moder v obraz, ki ga je z Wangom tudi režiral, pa je napravil nekakšen kolaž tamkaj stanujočih in pohajkajočih umetniške srenje. V prav neobičajno izvirnih in avtorskih gledati zelo avtorske in čisto drugačne duhovite Roseanne, Madono, Lou Reed, če omenimo najbolj razpita imena.

Toda vse, kar se svetli,časoma nedvomno nekoliko zbledi, bi lahko nekoliko nerodno komentirali Austerjev zadnji scenarijski fiasco in režiserski debut. Kar je kratko malo neverjetno, če že ne nezaslišano. Auster, pa taka polomija. Izzy, Harvey Kaitel, tudi tokrat Austerjev igralec, je jazz, šef benda, ki se mu je ravno začelo obračati na glavo, ko ga sredi nekega spila pihne samomorilski manjak. Izzy okreva, toda s preluknjanimi pljuči in poškodovano roko je s kaniero skuliranega saksarja opravil. Monotonno življenje se mu postavi na glavo, ko neke noči v temni ulici

(ob 20.30) komedija Morilci, tatovi in dve nabriti šibrovki.
GROSUPLJE: 30.7. (ob 20. uri) kriminalni film Mafija.
KOČEVJE: 2.8. (ob 20.30) kriminalni film Mafija.
KRSKO: 30.7. (ob 20. uri) in 1.8. (ob 18. uri) ljubljenska drama Beneška kurtizana.
METLIKA: 30.7. (ob 21. uri) komedija Morilci, tatovi in dve nabriti šibrovki, 1.8. (ob 21. uri) kriminalni film Pravda za vsako ceno.
NOVO MESTO: Od 29.7. do 1.8. (ob 19. uri in 21.15) ter od 2. do 4.8. (ob 21. uri) akcijski film Skrivnosti ulice Arlington. Od 2. do 4.8. (ob 19. uri) grozljivi film Kravci horizont.
RIBNICA: 31.7. (ob 22. uri) kriminalni film Mafija.
VELIKE LAŠČE: 31.7. (ob 20. uri) kriminalni film Mafija.

človeku z luknjo v glavi pobere torbo, v kateri je čarobni kamen in serveta s telefonsko cifro. Pokliče in obišče dekle, ki se oglasi, lepo Miro Sorvino, in kamen, ki v temi čudežno modro posveti v obraz ter povzroča vsesplošne pozitivne vibracije, ju kmalu tudi zaljubi. Celita, igralka, ki se preživlja s "kelnarjenjem", z majhno pomočjo Izzyja, katerega nekdanja soproga je zdaj žena uspešnega producenta, dobi glavno vlogo v filmu Pandorina skrinjica. Gre za rimej nemške neme klasike po Wedekindovem romanu, v katerem je Lulu enigmatična, fatalna in nedolžna lepota, ki zapelje polovico svetovne populacije in konča pod rezilom Jacka Razparača.

Do tu zadeva še nekoliko šiba, toda ko Celia oddide na snemanje v Dublin, Izzyja ugrabijo tipi, ki vlečejo na rusko mafijo. V nekem magacinu ga obratno od faustovsko zaslišuje William Dufoe, ki pozna vsak detalj njegovega otroštva, slišati pa hoče kesanje, da je živel prazno in egoistično, kar naj bi popravil s priznanjem, da se je zaljubil. Izzy mu ne prizna nič, vmes pa grejo fantje po kamen, ki bi lahko bil tudi vohunsko posvečen kos berlinskega zidu, na Irsko. Kot da bi gledali film o Kafki, ki ga je posnel zblojeni pristaš new agea. Ena sama božja mistika brez enega samega pametnega namiga, ki bi nekoliko racionalno ublažil ta kaos.

Lulu na mostu še posebej presunljivo razočara s koncem, ki je narejen v maniri "...potem je zazvonila budilka in sanjskega pobege od staršev je bilo konec," kar je klasičen razplet domišljjskih spisov v prvih razredih osnovne šole.

TOMAŽ BRATOŽ

KMETIJSKI STROJI

BALIRKO za štirioglate bale Belger 41 in motor Perkels, 6 cilindrov, prodam. ☎ (0608)69-420. 2670

KUPIM

KMETIJO ali kmečko zemljišče v okolici Novega mesta kupim ali najmem. ☎ (068) 373-570. 2679

KUPIM APN 4 ali APN 6, lahko tudi starejši. ☎ 068/324-229.

UČBENIKE za 1. letnik kmetijske šole (tehnična gimnazija) kupim. ☎ 068/322-121.

MOTORNÁ VOZILA

MINI 1000 v voznem stanju, registriran do 2000 leta, prodam. ☎ (068)89-022. 2648

ZASTAVO 101, letnik 1988, 69.000 km, prodam. ☎ (068)47-310. 2662

RENAULT 4 GTL, letnik 1989, prevoženih 87.500 km, reg. do 10.3.2000, prodam. ☎ (068)25-800. 2663

R 4 GTL, 12/90, krem barve, 114.000 km, registriran do 4/2000, prodam. ☎ (068)73-275, po 16. uri. 2669

LAGUNO RT, letnik 1994, s klimo, ugodno prodam. ☎ (041)623-700. 2674

VW COMBI TRANSPORTER, diesel, letnik 1993, podaljšan, prodam. ☎ (0609)643-160. 2677

JUGO 45 CORAL, letnik 1989, sivo modre barve, 85.000 km, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)45-877, (041)575-335. 2690

CITROEN AX CABAN 1.1 i, letnik 1993, kovinsko sive barve, prvi lastnik, prevoženih 92.000 km, ugodno prodam. AVTO-HIT, d.o.o., Kandijška c. 53, 8000 Novo mesto, ☎ (068)367-490. 2697

OPEL VEKTR, 1.6, let. 91, bel, prodam. ☎ 068/89-200. 2697

SUZUKI MARUTI 800, letnik 1993, bele barve, prevoženih 31.000 km, prvi lastnik, ugodno prodam. AVTO-HIT, d.o.o., Kandijška c. 53, 8000 Novo mesto, ☎ (068)367-490. 2697

CITROEN ZX AVANTAGE 1.4i, letnik 1995, temno zelene barve, prevoženih 75.000 km, prvi lastnik, ugodno prodam. AVTO-HIT, d.o.o., Kandijška c. 53, 8000 Novo mesto, ☎ (068)376-490. 2699

FORD ESCORT 1.6i CLX, letnik 1992, kovinsko sive barve, prevoženih 127.000 km, prvi lastnik, ugodno prodam. AVTO-HIT, d.o.o., Kandijška c. 53, 8000 Novo mesto, ☎ (068)376-490. 2700

DAEWOO TICO SX, letnik 1997, prva registracija 1998, kovinsko zelene barve, prevoženih 13.000 km, prvi lastnik, ugodno prodam. AVTO-HIT, d.o.o., Kandijška c. 53, 8000 Novo mesto, ☎ (068)376-490. 2701

OPEL CORSO COMBO 1.7D, letnik 1996, bele barve, prevoženih 63.000 km, prvi lastnik, ugodno prodam. AVTO-HIT, d.o.o., Kandijška c. 53, 8000 Novo mesto, ☎ (068)376-490. 2702

ŠKODA FORMAN LX, letnik 1994, zelene barve, prevoženih 72.000 km, ugodno prodam. AVTO-HIT, d.o.o., Kandijška c. 53, 8000 Novo mesto, ☎ (068)376-490. 2703

PEUGEOT 205 GL, letnik 1989, prevoženih 96.000 km, rdeče barve, prva lastnica ugodno prodam. AVTO-HIT, d.o.o., Kandijška c. 53, 8000 Novo mesto, ☎ (068)376-490. 2706

FORD FIESTO 1.1i, letnik 1993, kovinsko sive barve, prevoženih 87.000 km, prvi lastnik, ugodno prodam. AVTO-HIT, d.o.o., Kandijška c. 53, 8000 Novo mesto, ☎ (068)376-490. 2708

OPEL VECTRO 1.6i, letnik 1992, prevoženih 126.000 km, odlično ohranjen, ugodno prodam. AVTO-HIT, d.o.o., Kandijška c. 53, 8000 Novo mesto, ☎ (068)376-490. 2706

RENAULT 4, letnik 1985, prodam. ☎ (068)23-420. 2666

SKUTER YAMAHA SPY/50, letnik 10/97, modre barve, prodam. ☎ (068)347-093. 2667

FORD FIESTO, letnik 1996, Golf cabriolet, letnik 1989, in Renault Trafic, povisani, letnik 1995, prvi lastnik, možen bančni kredit, prodam. ☎ (041)720-038. 2633

FIAT TIPO 1.9 TD, letnik 1991, klima, ABS, registriran do 6/2000, prodam. ☎ (041)739-114. 2634

FIAT TEMPRO 2.0, letnik 1994, karavan, klima, itd., zelo ugodno prodam. ☎ (041) 720-038. 2667

ZASTAVO 128, letnik 1988, prodam. ☎ (068)342-438. 2632

GOLF JXD, letnik 1986, moder, registriran do marca 2000, prodam. ☎ (068)50-077. 2642

JUGO CORAL 60, modre barve, letnik 1991, prodam. ☎ (068)81-183. 2632

OPEL CORSO SWING 1.2, letnik 1995, registriran do 4/2000, prodam. ☎ (068)44-241. 2652

JUGO 55, letnik 1988, ugodno prodam. ☎ (068)45-270. 2652

CLIO 1.4, letnik 1993, prodam. ☎ (068)73-069. 2664

R 5 FIVE, 5 V, letnik 1994, srebrne barve, registriran do 3/2000, prodam. ☎ (068)83-614.

POSEST

STAREJŠI VINOGRAD (20 a) z zidnico ali gradbeno parcelo primerno za vinograd in Strazniku nad Pletetjo prodam. ☎ (068)49-354. 2638

NOVEJŠO ali starejšo hišo v Koprivnici ali Brestanici kupim. ☎ (041)826-615. 2647

ZAPUŠČENO KMETIJO, 5 ha, gospodarsko poslopje, asfalt do poslopja, elektrika, voda, prodam. ☎ (068)48-753. 2631

PRODAJ

BELO IN RDEČE VINO in gabrova drva ugodno prodam. ☎ (068)65-576. 2637

UGODNO prodam prečno flauto Yamaha in posteljo velikosti 200 x 180. ☎ (068)342-039. 2675

DELAVNICO, 250 m², v bližini Mokronoga prodam. ☎ (041)609-119. 2675

VINO cvček, geografskega porekla z analizo, prodam. ☎ (068)40-839. 2676

CEPLJENO BELO VINO prodam. ☎ (041)840-208, zvečer. 2640

GORSKO KOLO izdelano po naročilu, alu okvir STX oprema, prodam. ☎ (068)347-093. 2694

STRUŽNICO, univerzalna, nemška Plauert, fi 400 x 1000 mm, malo rabljena, prodam za 250.000 SIT. ☎ (068)71-745. 2680

RDEČE NAMIZNO VINO in vino frankinjo prodam. ☎ (068)81-183. 2641

2300 komadov strešnih opek in 300 l vina šmarne prodam. ☎ (068)81-064. 2654

BELO IN RDEČE VINO (cvček), po 150 SIT/l, komat 24 col in pakelj za čiščenje žita, prodam. ☎ (068)73-613. 2646

IZKOPALNIK krompirja Tehnostroj, rabljen eno sezono, prodam. ☎ (066)549-640. 2646

RAZNO

VABLJENI NA PLES, vsa srednja generacija, v petek ob 20. uri v Motel Grosuplje. Organizator Društvo Metulj. 2639

V OKOLICI SEVNICE prodam vpeljano trgovino z živili in mešanim blagom (lokal je v najemu). ☎ (041)812-714. 2659

V NOVO MESTU nudim varstvo otroka. ☎ (068)324-640. 2683

KAMEN: Pohorski škrljavec, naraven, različnih barv in debelin. Nudimo polaganje kamna in prevoz. ☎/fax (063)754-003 ali (041)621-478. 2684

PRODAJ lepo izdelane zabojke za jabolka in krompir. ☎ 068/24-761. 2682

LES: stenski opaž, brune, ostrejša, late, talni pod in rezan les prodamo. Nudimo prevoz. ☎, fax (063)754-003 ali (041)621-478. 2685

DU METLIKA daje v najem trgovsko poslovni lokal v velikosti 40 m² in 41 m² skladiščnih prostorov ter ustrezni parkirni prostor. Lokal se nahaja na Kolodvorski ul. 1 v Metliki. Vse informacije na ☎ (068)58-517 ob torkih in četrkih od 8. do 11. ure ali na ☎ (068)58-230 izven tega časa. 2691

ZA OPAŽ PLOŠČE si lahko izposodite kovinske podpore in plošče. ☎ (068)342-506. 2660

MLADINSKO SOBO, lepo ohranjeno, ugodno prodam. ☎ (068)89-290. 2660

V centru ČRNOMLJA prodamo poslovni lokal - trgovino v velikosti 88 m² za 7,5 MIO. Informacije dobite na telefonu 041/672-580!

V CENTRU Novega mesta oddam lokal, 20 m², v najem, primeren za trgovino ali mirno obrt. ☎ (068)75-393. 2668

SLUŽBO DOBI

DELAVCA za razvoz peciva po Beli Krajini zaposlim. ☎ (041)641-263. 2655

VAKO, d.o.o. Črnomelj

Zaposlimo več elektro ali strojnih tehnikov za delo na terenu, servisiranje in montažo hladilnih in klima naprav. Prednost imajo kandidati z izkušnjami v tej dejavnosti. Informacije na telefonu: 068/52-073, fax: 068/53-173

Vzemite račun!

Nagradna igra Ministrstva za finance, Davčne uprave Republike Slovenije, ki poteka pod geslom **VZEMITE RAČUN**, je del kampanje, ki je ob uvedbi davka na dodano vrednost namenjena javnosti.

Namen nagradne igre je spodbuditi potrošnike, da vsakokrat zahtevajo pravičen račun, ga pregledajo in tako kontrolirajo prodajalce.

V nagradni igri **VZEMITE RAČUN** lahko sodelujejo vsi prebivalci Slovenije, ki bodo do 18. septembra poslali v zaprti ovojnici 10 računov, ki so jih izdali zavezanci za DDV in bodo vsebovali najmanj naslednje podatke:

- izdajatelj računa in davčna številka izdajatelja,
- kraj in datum izdaje ter zaporedna številka računa,
- stopnja in znesek vračunanega DDV,
- vrednost blaga oziroma storitve z vračunanim DDV.

V ovojnicu bo potrebno vložiti še list s podatki pošiljatelja (ime in priimek, naslov in davčna številka). Na ovojnico bo zgoraj levo potrebno napisati "Nagradna igra VZEMITE RAČUN" in jo poslati na naslov:

Ministrstvo za finance
Davčna uprava Republike Slovenije,
p.p. 563, 1001 Ljubljana

Posameznik lahko sodeluje v nagradni igri z neomejenim številom ovojnic. Na dan zbiranja računi ne smejo biti starejši od štirih mesecev.

Izbranih bo 85 nagrad v skupni vrednosti 12.000.000 tolarjev (osebni avto in 84 denarnih nagrad od 50.000 do 1.000.000 tolarjev).

Zbiranje **23.9.1999** bo javno, posnetek pa bo predvajala TV Slovenija.

Rezultati bodo objavljeni v Delu, Večeru in Dnevniku ter na teletekstu RTV Ljubljana v sedmih dneh od dneva zbiranja.

VAKO, d.o.o. Črnomelj

Zaposlimo **ekonomista** s VI. ali VII. stopnjo izobrazbe za **vođenje finančno-računovodskih poslov**. Žaželeno so izkušnje, niso pa obvezne. Delo je možno začeti takoj. Plačilo po dogovoru. Informacije na telefonu: 068/52-073, fax: 068/53-173

UČITELJ najame stanovanje, največ dvoosobno v Novem mestu - Šmihel z okolico. ☎ (066)645-854, Janez. 2687

PRODAMO ali damo v najem novo 1,5 sobno stanovanje in izmeri 44,80 m² ter oddam v najem pisarniške prostore v izmeri 46,70 m² na lokaciji Mušičeva 15. Novo mesto. Informacije na ☎ (068)371-220 ali GSM (041)612-368. 2692

V ČRNOMLJU je naprodaj enosobno stanovanje, 50 m², z vsemi pritliklinami. ☎ (068)66-662, zvečer. 2643

ŽIVALI

MLADE NESNICE hixes, rjave, pred nesnostjo, in grahaste, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po ugodni ceni. Naročila in informacije: Jože Zupancič, Otovce, Črnomelj, ☎ (068)52-806, Gostilna Krulc, Mostec, Dobova, ☎ (068)67-587, Dušan Sajevec, Vavtvas 9, ☎ (068)84-111, Anita Janežič, Slepšek, Mokronog, ☎ (068)49-813. 2687

KRAVO frizirko, brejo 9 mesecev, prodam ali menjam za kravo za zakol. ☎ (041)538-018. 2644

NESNICE rjave in grahaste na začetku nesnosti in težke rjave jarkice prodam. Ramon Šentpeter. ☎ (068)40-189, (041)542-756. 2661

GRUCE prodam. ☎ (068)85-618. 2661

NESNICE v začetni fazi nesnosti po 700 SIT/kom, beli poščanci za zakol oz. nadaljnjo rejo po 300 SIT/kg, purani, težki 10 do 15 kg po 500 SIT/kg, prodajamo. Dostava na dom. ☎ (068)097. 2681

ČREDO OVAC prodam ali menjam za govedo, konja ali traktor. ☎ (068)344-086, (068)344-021. 2685

KRAVO, 8 mesecev brejo, sivo, tretje tele, prodam. ☎ (041)414-117. 2689

TELICO SIMENTALKO, v devetem mesecu brejosti, in balirko za kockaste bale prodam. ☎ (068)89-252. 2672

STANOVANJA

V NOVO MESTU, na Jakčevi ul. 20, prodam dvoipoln sobno stanovanje. ☎ (068) 27-996. 2671

ENOSOBNO STANOVANJE v Novem mestu, Nad mlino, oddam. ☎ (068)22-061. 2672

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 31. julija, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- **Novo mesto:** od 7. do 19. ure: Samopostrežba Mačkovec
- od 7. do 20. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska
- od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku
- od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma
- od 7. do 21. ure: trgovina Tina, Šegova ulica
- od 7. do 21. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
- od 7. ure do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel
- od 8. do 19. ure: trgovina Žepke, Ragovska
- od 8. do 11. ure: market Maja, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
- od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
- od 8. do 12. ure: trgovina Brar, Smolenja vas
- od 8. do 12. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas
- od 8. do 11. ure: trgovina Dule, Smolenja vas
- od 8. do 12. ure: trgovina Pero, Črmošnjice pri Stopičah
- od 8. do 12. ure: market Perko, Šentpeter
- od 8. do 17. ure: trgovina Marks, Vavta vas
- od 7. do 12. ure: market Malka, Mestne njeve
- od 7. do 12. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija
- **Brzeice:** od 13. ure: Market
- **Uršna sela:** od 8. do 16. ure: Urška
- **Šentjernej:** od 7. do 17. ure: Samopostrežba Šentjernej
- od 7. do 18. ure: trgovina Kias, Šmarje pri Šentjerneju
- od 7. do 18. ure: trgovina Na Gorici, Gor. Vrhpolje
- V nedeljo, 1. avgusta, bodo odprte naslednje prodajalne živil:
- **Novo mesto:** od 8. do 11. ure: Samopostrežba Glavni trg, Market Kandijška, Samopostrežba Mačkovec, Market Ljubljanska, Market Ragovska, Market Drska, Market Kristanova, Market Drska, Samopostrežba Šmihel, Market Seidlova
- **Brzeice:** od 8. do 11. ure: Market
- **Uršna sela:** od 8. do 11. ure: Urška
- **Šentjernej:** od 8. do 11. ure: Samopostrežba Šentjernej
- od 8. do 12. ure: trgovina Kias, Šmarje pri Šentjerneju
- od 7. do 12. ure: trgovina Na Gorici, Gor. Vrhpolje
- **Žužemberk:** od 8. ure do 11.30: Market

STUDIO MARKELJ
FOTO-VIDEO-OPTIKA
Goliev trg 16
8210 TREBNJE
Studio Markelj zaposli v
svoji poslovni enoti v
Trebnjem za nedoločen
čas optika in fotografa.
Vse informacije lahko dobite
po tel. (061) 777-777 ali pisno
na naslov v 5 dneh po objavi.
STUDIO MARKELJ
Ljubljanska cesta 16,
1295 Ivančna Gorica

RADIO UNIVOX
107.5 MHz UKV
Rožna ulica 39, Kočevje
tel./fax 061/855-666

STUDIO
103.0 MHz

RADIO MAX
88,9 FM
87,6 FM

Verjemite ali ne...
RADIO
OGNIŠČE
Krvavec 104,5 Kum 105,9

DOLENJSKI LIST
Poleg kegljišča
na Germovi 6
v Novem mestu
posluje
NAD JEROM
Postregli vas bodo s:
• picami
• hamburgerjem
• giricami
• pomfritom
• sladoledom
• ledeno kavo
• sadnimi kupami
in raznovrstnimi pijačami.
068/321-878
Vabljeni
DOLENJSKI LIST

LERAN, d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24
tel./fax: 068/322-282
tel. 068/342-470
mobitel: 0609/633-553

Prodamo:

- **HIŠE:** v Novem mestu, Brežicah, Krškem, Črnomlju, Metliki, Mirni Peči, Žužemberku, Mokronogu, Semiču, Straži, Gor. Vrhpolju, Dol. Brezovici, Škocjanu in drugod;
- **STANOVANJA:** v Novem mestu, Krškem, Črnomlju, Šmarjeških Toplicah, Smolenji vasi, Kranju;
- **VIKEND:** v Kotu pri Dvoru, Borštu pri Ajdovcu, na Bučki, v Gabrju, na Šutenskem hribu pri Podobočju, Tolstem Vrhju, Novi Gori nad Stražo in drugod;
- **GRADBENE PARCELE:** v Stopičah, Mirni Peči, Mokronogu, Vrhju pri Sentrupertu, Grobljem pri Sentrjerneju, Novem mestu - Cegelnica;
- **POSLOVNE PROSTORE:** v Novem mestu (na Glavnem trgu, Novem trgu in šolskem centru), v Črnomlju (picerija in diskoteka), v Žužemberku;
- **KMETIJE:** v Gor. Nemški vasi pri Trebnjem, Novem mestu (Rajnovišče), v Beli krajini in drugod.

Oglasite na sedežu podjetja ali nas pokličite.

LEP VIKEND na izredni razgledni točki (3,5 km od Šmarjeških Toplic) z manjšim kvalitetnim vinogradom in sadovnjakom ter vso sodobno hišno in vinogradniško opremo prodam z letino vred.
Tel. (068) 341-947

- Poenostavljati zapletene stvari je sposobnost genijev, zapletati preproste stvari pa sposobnost norcev. (Kennedy)
- Komunistem je neopravljena naloga kristjanov. (Ošlak)
- Mlada ženska je pri starem moškem podnevi žena in ponoči vdova. (Nemški pregovor)

Če želite vsak četrtek v letu prejeti vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki ga bere blizu sto tisoč ljudi, izpolnite naročilnico in jo pošljite na naslov:
Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p.212.
Za vse drugo bomo poskrbeli mi, vi pa pazite, da si ne bo ob četrtkih sosed iz vašega poštnege nabiralnika pred vami "izposodil" vašega Dolenjskega lista.

Naročilnica za DOLENJSKI LIST

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

Ime in priimek: _____ Upokojenec: da ne

Naslov (kraj, ulica, hišna številka): _____

Pošta: _____

Naročnik izjavlja, da naročilo res velja zanj, dokler naročnine ne bo pisno odpovedal, sicer pa bo naročnino plačeval osebno ali s položnico, ki mu jo bo poslal Dolenjski list.
Naročnik bo časopis začel prejemati od prve številke dalje v mesecu: 1999

Kraj: _____ Datum: _____ Podpis: _____

PRODAJNO NAGRADNA AKCIJA PLINSKIH PEČI

Vsi kupci, ki bodo v času od 15. 5. 1999 do 30. 11. 1999 kupili plinsko peč (moči do 25 kW) v Plinarni Maribor, d.d. (sami ali posredno preko svojega izvajalca instalacije), bodo ob nakupu plinske peči prejeli nagradni kupon, ki ga izpolnjenega vrnejo do 10. 12. 1999 na sedežu družbe.

Izmed vrnjenih kuponov bomo izžrebali deset srečnejšev, ki bodo prejeli lepe nagrade:

- 1.-3. nagrada - vrnjena kupnina za plinsko peč, ki jo je nagrajenec kupil preko Plinarne Maribor, d.d.
- 4.-5. nagrada - plinski kuhalnik FOKER (2 plin)
- 6.-8. nagrada - 10 kg jeklenka s plinom
- 9.-10. nagrada - 10 kg plina

Rezultati žrebanja bodo objavljeni v dnevniku Večer, dne 20. 12. 1999.

Veselite se Vašega sodelovanja!

Naj se ekologija prične pri Vas doma ...

Pogodbeni izvajalci Plinarne Maribor d.d.:
CENTRALVOD d.o.o., MARIBOR • CIMERMAN Janez s.p., MARKOVCI PRI PTUJU • DA-BO MONT. MARIBOR • ELBA d.o.o., ŠENTJUR • ELEKTRO LINASI, PODGORJE PRI SLOVENJ GRADCU • ENERGOCONSULTING d.o.o., MARIBOR • FERLINC d.o.o., MARIBOR • GIPO d.o.o., KOPER • GMAJNER Zvonko s.p., PRAGERSKO • GREGOR Franc s.p., MURSKA SOBOTA • HIP KO d.o.o., CIRKOVCE • INSTAL. HORVAT Ivan s.p., ČREŠNOVCI • INSTALACIJE MARTIN s.p., VELENJE • INSTALACIJE HAJTNIK, PAMEČE • INSTALATER PREVALJE d.d., PREVALJE • INSTALATERSTVO BELA, ZABOVCI • INSTALATERSTVO Kukovič Rado s.p., ZG. DUPEK • JANKOVČIČ Franc s.p., BOROVCI • KAPUN BRANKO s.p., STROČJA VAS • KOKOT Jabe s.p., MOŠKANJCI • KOSTANJEVEČ Tone s.p., MARIBOR • KOVAČ d.o.o., MORAVSKE TOPLICE • KRALJ Drago s.p., HOČE • KREYZEL Franc s.p., ŠOŠTANJ • KRČIČ Jozef s.p., MIKLAVŽ NA DRAV. POLJU • MAJČEN Viktor s.p., MIKLAVŽ NA DRAV. POLJU • MASS-TERM d.o.o., MIKLAVŽ NA DRAV. POLJU • MAVSAR M.R.F. d.o.o., MARIBOR • MB ZAKLJUČNA GRADBENA DELA s.p., MARIBOR • MONTING d.o.o., TURNIŠČE • PETEK Emil s.p., MALA NEDELJA • RE-ING s.p., MURSKA SOBOTA • SERVIS HALER Boris s.p., BIZELJSKO • SIMTO s.p., ZG. DUPEK • STEN-COMMERCE d.o.o., ROGATEC • STROJNE INSTALACIJE Gobec Alojzij s.p., ROG. SLATINA • STROJNE INSTALACIJE HAUPTMAN s.p., LENART • TAMES d.o.o., PTUJ • TRGOVINA CEV-MONTAŽA, SLOVENJ GRADEC • UNIPRIM d.o.o., MARIBOR • VOČOVNIK Leopold s.p., MISLINJA • WASTI d.o.o., SLADKI VRH

plinarna maribor d.d.
družba za proizvodnjo, distribucijo energentov, trgovino in storitve
2000 Maribor, Plinarniška ul. 9,
Tel.: 062/224-141, fax: 062/222-272
http://www.plinarna-maribor.si,
E-mail: plinarna@plinarna-maribor.si
JUNKERS
Bosch Thermotechnik
IMMERGAS

IMP LIVAR, d.d.
IVANČNA GORICA

išče novega sodelavca za delovno mesto
VODJA MEHANSKEGA IN ELEKTRO VZDRŽEVANJA
v proizvodnem centru Črnomelj

Pogoji:

- končana VI. ali VII. stopnja strokovne izobrazbe strojne ali elektro smeri,
- ustrezne delovne izkušnje na področju vzdrževanja,
- organizacijske sposobnosti,
- poznavanje osnov dela z računalnikom (Word, Excel).

Izbrani kandidat bo sklenil delovno razmerje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in štirimesečnim poskusnim delom. Pisne prijave z ustreznimi dokazili in kratkim življenjepisom pošljite v roku 8 dni od dneva objave na naslov IMP LIVAR, d.d., kadrovska služba, Ljubljanska c. 43, 1295 Ivančna Gorica. Kandidate bomo o izbiri obvestili najkasneje 30 dni po končanem postopku.

zavarovalnica tilia

Zavarovalnica Tilia, d.d., Novo mesto
objavlja

prosto delovno mesto

likvidatorja premoženjskih škod

v sektorju za premoženjska zavarovanja

za nedoločen čas s trimesečnim poskusnim delom.

Od kandidatov pričakujemo, da

- so univ. dipl. ing. gradbeništva ali ing. gradbeništva,
- imajo leto dni delovnih izkušenj,
- poznajo računalniška orodja (Windows, Word, Excel),
- so komunikativni in imajo smisel za delo z ljudmi.

Prihodnjim sodelavcem ponujamo:

- dinamično in zanimivo delo,
- možnost strokovnega in osebnostnega razvoja,
- urejeno delovno okolje.

Če izpolnujete zgoraj navedene pogoje, vas vabimo, da svoje ponudbe z dokazili o doseženi stopnji strokovne izobrazbe in s kratkim življenjepisom pošljete kadrovske službi Zavarovalnice Tilia, d.d., Novo mesto, v roku 15 dni po objavi. O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju.

OBMOČNA OBRTNA ZBORNICA TREBNJE

Rimska c. 8 a, 8210 Trebnje

objavlja razpis za oddajo v najem najugodnejšemu ponudniku
• pritrilne prostore stavbe na Rimski 8 a v Trebnjem (bivša trgovina Mercator) v izmeri 149 m².

Ogled prostorov je možen 2. avgusta 1999 med 8. in 12. uro. Rok za oddajo pisnih ponudb je 15 dni od objave na Območno obrtno zbornico Trebnje. Dodatne informacije na tel.: 068/44-908.

Na kaj je mislil finančni minister, ko je uvedel DDV?



Na Mazdo 626

Ne boste verjeli: z uvedbo davka na dodano vrednost (19 %) bodo od 1. julija dalje vsi modeli Mazde 626 do 10,3 % cenejši. Ali natančneje: kupci Mazde 626 boste privarčevali do 378 tisoč tolarjev. Hvala, gospod minister.

Ljubljana:
GAMA CENTER, tel. (061) 141 43 38
GRUDA, tel. (061) 26 82 83
A COSMOS, tel. (061) 159 50 90
AMBROŽ LVM, tel. (061) 34 22 58
Maribor:
AUTOCENTER ŠERBINEK, tel. (062) 42 45 00 50
Celje:
STIGMA 93, tel. (063) 41 12 51
Kranj:
AVTO MOČNIK, tel. (064) 24 16 96
Nova Gorica:
AUTORENT, tel. (065) 28 460
Koper:
QUALITY SERVICE, tel. (066) 38 983
Novo mesto:
SIGMACOM, tel. (068) 37 64 00
Radenci:
MOHOR MM, tel. (069) 65 830
Murska Sobota:
AVTOCENTER LEPOŠA, tel. (069) 36 770
Brezice:
BOGO BAUMKIRHER, tel. (0608) 61 078
Zagorje:
AVTOHISA KRŽIŠNIK, tel. (0601) 64 729

www.mazda.mms.si



Janez Valant



Njegov prisrčen (na)smeh je tako blagodejen, da ga ni blizu, ne le v tržiški fari, ki si ne bi želel vsaj bežnega snidenja z 59-letnim Janezom Valantom iz Kaplje vasi pri Tržišču. Zaselku z nekaj hišami na bregu ob cesti Boštanj-Mokronog pravijo domačini Podgora, kajti nad njimi kraljuje Šentjurski hrib, z z dolensko krajino kar nepogrešljivo cerkvico na taki točki. Toda če že Valantov izraz in mimika obraza dajeta vtis, da bo vsak trenutek prasknil v smeh, to še ne pomeni, da gre za vsakega veseljaka, ki mu rad prisluhneš nekaj minut, potem pa lahko postane že dolgočasno. Z njim je prijetno kramljati tudi o resnih zadevah, kot je podjetništvo, finance, še zlasti pa o položaju tekstilcev pri nas in v svetu. Valant je bil v sevnjski Lisici najprej direktor obrata v Krme-lju, zatem pa Blagovnega prometa tega največjega sevnjskega podjetja.

Se kakšnih deset let nazaj je Janez redil 5 glav živine, potem se sploh ni več splašalo kmetovati, pa že tako je bil bolj na tesnem s časom. Da pa bi zemlja ostala obdelana, jo je zastopil oddal v najem. In tako je še danes. Valant je sicer uradno že 7 let upokoje-nec, toda še je skoraj tako zapre-žen v posel, da bi bilo bolje, če bi rekli, da je delavec v sinovem podjetju Ruda. S tem je pričel s 4 delavci Janez, potem ko se je leta 1991 lepo poslovil od sode-lavcev Lisce. Največ je štel pod-jetje 110 zaposlenih. Zdaj jih je

pri Rudi še 85. Ukvarjajo se s t.i. predelavnimi posli za Lisco in Italijane in temu delu konfekcio-nark, ki so vezane na visoke norme, pravijo tudi "črnsko delo". Valant sam odkrito prizna-va, da imajo delavke za takšno delo slabe plače, vendar nima srca, da bi kar jutri zaprl, čeprav so razmere za tekstilno indus-trijo oz. konfektionarje vse slabše, saj je marsikakšni ženski izpod Lisce in drugih hribov to skoraj edini vir družinskega dohodka. Vsega skupaj torej ni dosti več kot za preživetje. Podobno v zadnjem času životarijo bolj ali manj vsi tekstilci, le da niso vsi tako od-krilosrčni kot Valant in še radi kaj zamlajšo zavoljo ljubega miru v hiši. Valant pa je, kadar-koli je bila priložnost, pripovedo-val o tem, kako nevdržno je zaostajanje tečaja marke za in-flacijo oz. precejšenega talarja za pretežne izvoznike tudi najvišjim politikom. Na Vrhu pri Boštanju je o tem dobre četr ure razpredal s samim premierom, dr. Janezom Drnovškom, (bivši) gospodarski minister Metod Dragonja ga je bil pripravljen poldrugo uro poslu-sati na sprejemu v Ljubljani, a Valantu, sicer uspešnemu poga-jalcu, ni uspelo prepričati niti predsednika niti ministra, da bi država kaj naredila v prid tekstil-cem in drugih.

Težko, da bo v tej smeri kaj us-pel njegov sin Samo, direktor Rude, d.o.o., s šivalnico pri Razborju pod Lisco in v Tržišču, ki ga ljubitelji avtomobilizma pri nas bolj poznajo kot večkratnega državnega prvaka. Mimogrede: tudi Janez ima rad hitrost, saj je imel motorno kolo že s 17 leti in je zelo mlad začel raziskovati svet. Poleg vinogradništva je nje-gov konjiček občasno srečevanje z drugimi lastniki oldtimerjev. Njegov BMW je celo iz leta 1949. Knjiga o letem Kranjcu - Lud-viku Stariču, da se da uspeti tudi, če nimaš ravno veliko denarja, da je le volja za trdno delo, je bila njegovo priljubljeno čtivo v mla-dih letih. Valantove nasvete; do-bre zveze in pomoč so s pridom izkoristili v tržiški krajevni skup-nosti pri posodobitvi cest in opre-mi društev.

PAVEL PERC

Pri Urški ob mehu in tipkah

Še tekmovalje za naj godca

ZAMOSTEC - Pred leti so v Zamostcu pri Sodražici ustanovili klub harmonikarjev Urška, po imenu tamkajšnje stoletne gostil-ne. Vanj je vključenih 15 zelo de-javnih članov vseh starosti, ki bodo v soboto, 7. avgusta, pripra-vili že sedmo srečanje mojstrov tipk in meha.

Letošnja prireditelj, ki je že pred petimi leti prebila občinske meje in na odru gostila najboljše slovenske harmonikarje, bo naj-bolj zanimiva doslej, saj bo tudi finalno tekmovalje Slovenski naj-godec med veterani, ki ga že dalj časa pripravlja organizator prire-ditve Zlata harmonika iz Ljubče-ne.

"Tekmovalje se bo pričelo ob 16. uri, saj želimo ob soncu pred-staviti tekmovalce v štirih skupi-nah, ob koncu pa bodo pokazali stari lisjaki diatoničnih harmonik, kaj zmorejo. Največjo prireditev v novi občini Sodražica bomo izko-ristili tudi za razglasitev rezultatov v akciji za najlepše urejene hiše z okolico v naši občini," je povedal glavni organizator letošnjega srečanja Franc Lesar.

Člani kluba si želijo medse pri-vabiti še večje število ljudskih god-cev, saj se ljudje najbolj sprostiti ravno ob harmoniki, ki je zlasti pri Urški edini instrument za zabavo. Vredni ogleda so tudi rezbarski izdelki domačega mojstra Draga Karla Koširja, ki bo tudi tokrat najboljše nagradil s svojimi moj-strovinami.

M. G.

KOLESARSKA DIRKA BO 1. AVGUSTA

LOŠKI POTOK - Retijski Neutranci, ki so z velikim us-pehom oživel nekdanjo slo-vito potoško smučarijo, ima-jo tokrat že vse pripravljeno za kolesarsko dirko. Pravijo, da je za tekmo veliko zani-manje kolesarjev tudi iz so-sednjih krajev. Štart bo pred osnovno šolo na Hribu, pro-ga pa bo potekala po cesti mimo skakalnice, gasilskega doma Retje, Grde doline s ciljem na Hribu. Tu bo tudi podelitev nagrad in družab-no srečanje za vse občane.

A. K.

Župan ostal brez brkov

Predlani ni nobeni slovenski ekipi uspelo preprečiti sodelovanja Šentjernežčanov na finalnih igrah - Letos jim je ta čast spolzela za 1 točko

"Televizija Slovenija nam je predlagala, naj sodelujemo na igrah brez meja, zato smo poklicali tekmovalce izpred dveh let in jih vprašali, če so na to pripravljeni. Ker so Franci, Primož, Igor, Mar-tin, Elvis, Slavica, tri Nataše, An-dreja, Katarina in kapetanka Zvonka pristali in se je s tem strinjal tudi občinski svet, smo izziv seveda sprejeli," pripoveduje šentjernejski župan Franc Hudok-lin, ki je bil z njimi v Italiji. Čeprav jih je TVS zaprosila, da zastopajo Slovenijo, ni nihče primaknil nič, vse so krili pokrovitelji iz okolice Šentjerneja.

Pred odhodom se je bilo treba pripraviti na preizkušnje, ki so mlade Šentjernežčane čakale v mestu na jugu Italije. Kapetanka Zvonka Jamnik, sicer vzgojiteljica, jih je cel mesec urilav telovad-nici, na bazenu, v Krki in samo njihovi dobri volji se lahko zahva-limo, da niso obupali. Za tekmo-vanje, še manj pa za treniranje, niso dobili niti talarja. "Nudil sem jim le moralno podporo," pove župan in doda, da so se včasih sestali tudi v poznih večernih urah. "Čeprav sem imel zaradi obnove Šentjerneja veliko obvez-nosti, so bili v tistem času vedno na prvem mestu."

Potovali so z avtobusom, ker so imeli veliko nagrad za druge tek-movalce (65 paketov z majico, kapo, vrčkom), pa tudi sicer jim je 26 ur vožnje hitro minilo, ker je vsak imel svoj sedež in se je lahko res udobno namestil.

Ko so se pripeljali v 1750 km oddaljen kraj Lecsitelo Calabrio, so bili presenečeni nad gostoljub-jem in prisrčnim sprejemom na eni strani in bedo na drugi. "Veči-na hiš je nedograjenih, ker imajo zato nižje davke," nam je povedal župan. Da pa je življenje v tem revnem kraju še slabše, poskrbi vreme s 45 stopinjami.

Kot rečeno, so en dan potovali, takoj naslednji pa so imeli spre-jem, sledilo je pomerjanje kostu-mov in identifikacija vseh udele-ženecv, prikaz vaj, generalka (1. mesto z 57 točkami) in snemanje (zmaga z eno točko manj). Le kako so si v tem času sploh uteg-nili ogledati mesto? "To smo storili po končanih igrah in ugotovili, da imamo Slovenci v primerjavi z njimi zlato. V mestu je namreč le ena trgovina, a polno lokalov in prodajaln kič. Šele sedaj urejajo plaže in okolico," je zgrožen župan.

Pa se vrnimo nazaj na tekmo-vanje, če mu smemo tako reči. Igre brez meja trajajo na televiziji uro in pol, snemali so jih od 22. do 5. ure. Ponoči, da ne bo po-mote! Precej naporno. Ob zmagi je utrujenost zamenjala vznese-nost, ki se je najbrž povečala, ko je Andreja vzela v roke britvico in je župan ostal brez brkov.

Ko je bil čas za počitek, so odšli v vilo s tremi zvezdicami, ki je bila njihova postojanka v mestu. V njej so sicer bivali sami, a so k njim vsak večer prihajali tekmovalci iz Švice, Madžarske, Francije, Italije in Grčije, ker so ugotovili, da so Slovenci prijetni ljudje. "Simon je imel s seboj kitaro, pa tudi sicer smo bili žurjerji," je povedal Fran-ci.

Pričakovali bi, da je bil zaradi različnih narodnosti pogoj za sodelovanje na igrah znanje an-

gleškega jezika, a je župan to za-nikal. "Uradni sporazumevalni jezik je bil sicer angleški, vendar smo se z Italijani pogosto pogo-varjali z rokami, ker znajo le itali-

jansko." Razumljivo, saj je pov-prečna izobrazba južnega Italia-na le šest razredov osnovne šole!

MOJCA RAPUŠ



Šentjernežčani v Italiji. (Foto: Marijan Hočevnar)



KLINČEVJERNEJ STOLETNIK - Okrog 100 gostov se je preteklo nedeljo zbralo v Ulčnikovi gostilni v Tržišču, da bi počastili 100. rojstni dan Klinčevega ata z Orehovega pri Sevnici in se, kakopak s slavljenecem, tudi malce povsneli. Najstarejšemu občanu sevnjske občine Jerneju Klincu je voščil vse lepo, predvsem pa zdravja tudi sevnjski župan Kristijan Janc (na posnetku mu izroča darilo), ki je dejal, da je Slovenija ponosna na olim-pionika Leona Štuklja, Sevnčani pa še na vedno čilega Klinčevega ata. Da je še pri močeh, je slavljenec dokazal tudi, ko se je s soplesalko kar umo-zavrtel ob valčku ansambla Živic. (Foto: P. Perc)

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Moteč listek na datumu - Izdajanje računov na bencinski črpalki v Šentjerneju - Valentina Šavor se dobro počuti v hribih - Kaj narediti, ko je polžev kot listja in trave?

Parkirišča so zdaj nekoliko manj zasedena kot drugače, saj zdaj dela manj ljudi kot sicer. Poz-na se čas dopustov. Najbrž poletje pomeni tudi prijeten čas, ko se ne kaže posebej jeziti zaradi vsakda-njih težav. Verjetno bo tako, saj običajno živahni dežurni telefon Dolenjskega lista v četrtek ni zvonil posebej pogosto.

Naročnik Dolenjskega lista je sporočil, da ga moti nalepka z naročnikovim naslovom na datu-mu Dolenjskega lista. "Nalepka mora biti nalepljena tako, da se vidi datum in vse drugo, tako da listek ne zakriva tistega, kar je pomembno v časopisu," je rekel. Dolenjski list se opravičuje naroč-niku, ki je poklical, in drugim, ki jih moti nelepjeni listek. Listek žal zakriva del strani, kjerkoli že je nalepljen. Zato z veseljem sporo-čamo, da se listek umika priklad-nejšemu načinu izpisovanja na-ročnikovega imena in naslova, in sicer bo po novem naročnikov na-

slov natisnjen na prvi strani Do-lenjskega lista. To se bo zgodilo pred koncem leta; prej ne zato, ker o spremembi ne odloča Do-lenjski list sam.

Nataša iz Šentjerneja je rekla: "Zelo me moti. V Šentjerneju na črpalki nikdar ne dajo računa. Pravni osebi dajo račun, drugim ne." Vprašali smo Petrolovo be-nčinski servis v Šentjerneju, ali je res tako. "Do računa ima pravico vsaka stranka. To upoštevamo in izdamo račun. Račun daš v roke, na pult, ali skupaj z denarjem. Tudi iz uprave nas spodbujajo za dajanje računov in tega se držimo. Med kupci nekateri vzamejo rač-un, drugi ga pustijo na pultu, tretji ga vržejo zraven v koš," so o sporni zadevi povedali na Petro-lovi bencinski črpalki v Šentjer-neju.

Polletna Valentina Šavor, ki so jo na Mirni gori nedavno sprejeli v Planinsko društvo Črnomelj, je rada v hribih. Tako je prepričana planinka iz Črnomlja, ki je pokli-cala v uredništvo. "Če kdo misli, da otroka mučijo, ko ga nesejo v hribe, se moti. Prepričali smo se, da se Valentina dobro počuti na teh pohodih. Punčka je nasmeja-na, tudi spi med hojo. Nihče je ni nikoli tu slišal niti malo jokati." Planinka je še dodala, da se v ime-nu planincev zahvaljuje Valen-tininemu atku za golaš, s katerim je planince počastil na Mirni gori ob sprejemu Valentine v planin-sko društvo.

Marsikje v naših krajih so polži postali že pravcata nadloga. Pre-bivalka pod Gorjanci, ki tako kot mnogi drugi opazuje invazijo sli-narjev na dvoriščih, vrtovih in med grmovjem, bi želela prebrati kaj o tem, kako se znebiti teh nadležnih živali. Zavod za zdrav-stveno varstvo Novo mesto ne ukrepa zoper polže, tako kot npr. z deratizacijo zatira gladalce, smo

izvedeli v tej ustanovi. Način, ki ga za zatiranje polžev poznajo tudi v Zavodu, je, da v posodico, npr. v jogurtov kozarec, nalijemo pivo ali pa vanj damo poseben, polžem škodljiv pripravek, ki ga imajo v trgovinah s tovrstnimi sredstvi.

L. M.

VESELICA V TRŽIŠČU

TRŽIŠČE - Na šolskem igrišču v Tržišču bo to soboto, 31. julija, vrt-na veselica Prostovoljnega gasil-skega društva Tržišče. Zabaval vas bo Ansambel Mira Klinca, postregli vam bodo z dobrih malokšim cvičkom in jedmi z žara, niso pa pozabili niti na srečelov.



Telekom Slovenije
Visoko umetnost boste našli tudi v Metropolitanki, Veroni ali Salzburgu in glamur tudi v Parizu ali Dunaju...
Z manj milijami pa je bolj prijazno...
V Brežicah bo lepše...
ARS RAMOVŠ (061) 125 33 66

Pred durmi je izbor miss Dolenjske

Tudi v letošnjem letu bomo izbirali najlepšo Dolenjko na prireditvi izbor miss Dolenjske, ki bo v soboto, 31. julija 1999, ob 20. uri v restavraciji Tango na Otočcu. V programu, ki ga bo vodila Katja Tratnik, bo poleg ansambla Objem nastopila še zelenooka Alenka Kolman, Cili Patrol in plesna skupina Funky Babes. Labod se bo predstavil s kolekcijo večernih oblačil, modni center Figura pa z oblačili za prosti čas.

Vstopnine ni. Obvezna pa je rezervacija sedežev na tel.: 75-700, Hoteli Otočec.

Glavni pokrovitelji prireditve so: Krka Novo mesto, Telekom Slovenije in Hit Casino Otočec.

DOLENJSKI LIST

29. julija 1971

Kombajnov ni

Žetev pšenice je tu, vendar so kmetje zaskrbljeni, ker ni kombajnov. Lani je metliška kmetijska zadruga še žela z dvema, letos pa nima nobenega. Zdaj so se Metličani in okoličani obrnili zasebnika Dekliča iz Male Pake na Hrvaškem, toda tudi ta ima preveč dela onstran Kolpe. Zato si v metliški občini nekateri kmetje pomagajo z motor-nimi kosilnicami.

Novi stroji - več zaposlenih

Papirkonfekcija Krško bo do konca leta 1972 izpopolnila obrat za papirno konfekcijo z novimi stroji. Kupila bo stroj za izdelovanje papirnatih vreč in stroj za izdelovanje reklamnega ovojnega papir-ja v 4-barvnem tisku, razen tega pa še stroj za papirne vrečice za bla-go, ki je pakirano že pred prodajo. Z izpopolnitvijo opreme bo pod-jetje odprlo 10 do 12 novih delovnih mest in povečalo proizvodnjo papirnatih vreč ter ovojnega papirja za 100 odstotkov.

Asfalt k morju!

Novomeško Cestno podjetje je začelo modernizirati cesto proti Brodu na Kolpi, ki je dolga 24 km. Letos bodo modernizirali 6.000 metrov ceste od Livolda do Stalcerjev. Cesta bo široka večinoma 8 metrov, omogočala pa bo hitrost do 80 km na uro.

Kolere ni!

V tujini so časopisi začeli pisati, da se je tudi v Jugoslaviji pojavila kolera. Direktor zveznega zavoda za zdravstveno varstvo, dr. Pande Drvošanski je izjavil, da so take novice iz trte izvite. Po podatkih epidemioloških služb v jugoslovanskih republikah in pokrajinah namreč niso odkrili še nobenega primera, da bi kdo zbolel za kolero.

Kačji pik

Prebivalce Bukovice pri Ribnici je močno pretresel dogodek v nedeljo, 18. julija, ko je 38-letno kmečko delavko A. P. okoli 15. ure pila strupena kača. Najprej so šli po pomoč v Ribnico, vendar dežurnega zdravnika niso dobili; tudi v Sodražici niso bili boljše sreče. Slučajno so našli zdravnico iz Ljubljane, ki pa brez pripomočkov ni mogla dosti pomagati. Končno so A. P. odpeljali v Ljubljano, kjer so ji nudili potrebno pomoč.

Novomeška kronika

V Ragov log zahaja v popoldanskih, vročih dneh veliko Novo-meščanov. Žal je ta naravni park vse bolj zanemarjen. Zakaj vsaj ob klopcih ne postavijo košev za odpadke, ki ležijo razstreseni po vsem gozdu in kazijo njegovo podobo? Tudi sprehajalci bi lahko na spre-hajališčih skrbneje pazili ter papir in druge odpadke odlagali tja, kamor spadajo.

Ena gospa

Ena gospa je rekla, da bi sama hitreje prenovila Ribjo restavracijo kot pa bo to do konca sezone naredilo gradbeno obrtno podjetje Novograd.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pi-sati, zato pa je lažje telefonira-ti. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga po-hvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Prisluh-nili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po-možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068) 323-606 vas čakamo vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.